Jules Verne

Cancelarul

ErcPress

Capitolul I

Charleston
27 septembrie 1869

Părăsim cheiul Bateriei la ora trei după-amiaza, ca să ieşim în larg. Curentul ne duce rapid departe de ţărm. Căpitanul Huntly a ridicat pânzele de sus şi de jos, iar briza de nord împinge vasul Chancellor – Cancelarul, în traducere – prin golf. În curând, trecem de fortul Sumter şi bateriile aliniate de pe coastă sunt lăsate în urmă, pe stânga.

La ora patru, intrarea îngustă a golfului, pe unde iese un curent rapid de reflux, oferă trecere liberă navei. Dar marea vastă se află încă departe şi, ca să ieşim în larg, trebuie să urmăm strâmtorile înguste, pe care curenţii le-au săpat în bancurile de nisip.

Căpitanul Huntly pătrunde deci pe şenalul de sud-vest şi lasă farul de pe limba de uscat în partea stângă a fortului Sumter. Pânzele vasului Cancelarul sunt orientate atunci mai precis şi, pe la şapte seara, ultima limbă de nisip a coastei este depăşită de nava noastră, care-şi începe călătoria pe Atlantic.

Frumoasa corabie Cancelarul, având trei catarge şi nouă sute de tone, îi aparţine bogatei companii a fraţilor Leard, din Liverpool. Are o vechime de doi ani, este învelită în cupru, făcută din lemn de tec şi partea inferioară a catargelor sale, în afara artimonului, este din fier, ca şi greementul ei.

Această navă solidă şi fină, cotată drept de prima clasă la Veritas, efectuează acum a treia sa călătorie între Charleston şi Liverpool. La ieşirea din strâmtorile de la Charleston a fost ridicat pavilionul britanic, dar văzând corabia aceasta, un marinar nu s-ar înşela în privinţa originii ei: este chiar ceea ce pare să fie, adică englezească de la linia de plutire până în vârful catargelor sale.

Iată de ce am urcat ca pasager la bordul Cancelarului, care se întoarce în Anglia.

Nu există o linie de transport direct cu vapoare între Carolina de Sud şi Anglia. Ca să mergi cu o companie transoceanică, trebuie fie să ajungi în nordul Statelor Unite, fie să te deplasezi în sud, la New Orleans.

Între New York şi vechiul continent funcţionează mai multe

companii de transport maritime, engleze, franceze, hamburgheze şi un vas precum Scoţia, Pereire, Holsatia m-ar fi dus rapid la destinaţie, între New Orleans şi Europa, vapoarele lui National Steam Navigation Co., ce se alătură liniei franceze de transatlantice a companiilor Colon şi Aspinwall, asigură o traversare rapidă.

Dar, umblând pe cheiurile din Charleston, am văzut Cancelarul. Acest vas mi-a plăcut şi nu ştiu ce instinct m-a împins să urc la bordul său, amenajat confortabil. De altfel, navigaţia cu corăbii, atunci când este favorizată de vânt şi de mare, cam la fel de rapidă ca şi cea cu aburi, este preferabilă, în toate privinţele. La începutul toamnei, mai jos de acele latitudini deja mici, vremea este încă frumoasă. M-am decis astfel să mă îmbarc pe Cancelar.

Am făcut bine sau rău? Aveam, oare, să mă căiesc pentru hotărârea aceasta? Viitorul îmi va răspunde la aceste întrebări. Scriu aceste notiţe zilnic şi, în clipa în care le formulez, nu ştiu nici eu mai mult decât cei care citesc jurnalul acesta dacă el îşi va găsi vreodată cititori.

Capitolul II
27 septembrie

Am spus că numele căpitanului de pe Cancelar este Huntly – iar prenumele, John-Silas. Este un scoţian din Dundee, în vârstă de cincizeci de ani, care are reputaţia unui navigator abil pe rutele din Atlantic. Este de înălţime medie, cu umeri înguşti, capul mic şi, de regulă, înclinat puţin spre stânga.

Fără a fi un fizionomist de prima mână, mi se pare că pot deja să-l caracterizez pe căpitanul Huntly, deşi nu-l cunosc decât de câteva ceasuri.

Nu contrazic faptul că Silas Huntly este un bun marinar, că îşi cunoaşte perfect meseria. În schimb, că ar avea un caracter ferm, o energie morală şi fizică de lăudat, asta nu!

Într-adevăr, căpitanul Huntly este greoi, iar trupul său prezintă unele slăbiciuni. Este nepăsător şi asta se vede din indecizia privirii sale, din mişcarea pasivă a mâinii, din balansarea sa de pe un picior pe celălalt. Aşa ceva nu întâlneşti la un bărbat energic, nici măcar la unul încăpăţânat, deoarece ochii săi nu se

contractă, maxilarul îi este moale, pumnii săi nu au tendinţa firească de a se încleşta.

În plus, cred că are ceva deosebit, despre care nu ştiu încă în ce constă, dar îl voi observa cu mare atenţie pe acest căpitan de navă, care este „stăpân la bordul ei, după Dumnezeu”.

Or, dacă nu mă înşel, între Dumnezeu şi Silas Huntly, există la bord un alt bărbat ce îmi pare că e destinat a ocupa un loc important. Este secundul Cancelarului, pe care nu l-am studiat încă suficient şi despre care voi vorbi mai târziu.

Echipajul Cancelarului se compune din căpitanul Huntly, secundul Robert Kurtis, locotenentul Walter, un şef de echipaj şi paisprezece mateloţi, englezi sau scoţieni, ori optsprezece marinari, care ajungeau pentru manevrarea unei corăbii cu trei catarge, de nouă sute de tone.

Oamenii aceştia par să-şi cunoască bine meseria. Tot ce pot afirma până acum este că, la ordinele secundului, au manevrat cu iscusinţă prin strâmtorile de la Charleston.

Completez enumerarea persoanelor îmbarcate pe Cancelar, citându-l pe şeful serviciului de bucătărie, Hobbart, bucătarul negru Jynxtrop, şi oferind lista pasagerilor.

Sunt opt pasageri, printre care şi eu. Nu prea îi cunosc, dar monotonia unei traversări, incidentele zilnice, înghesuiala obişnuită a unor oameni ce stau într-un spaţiu restrâns, nevoia firească de a schimba gânduri, curiozitatea născută în inima fiecăruia ne vor apropia în curând.

Până acum agitaţia iscată de venirea la bord, ocuparea cabinelor, aranjamentele necesare unei călătorii de douăzeci, douăzeci şi cinci de zile, diversele preocupări ne-au ţinut departe unul de celălalt. Ieri şi azi, toţi comesenii nici măcar nu s-au ivit în jurul mesei din careu şi poate că unii suferă de rău de mare.

Aşadar, nu i-am văzut pe toţi, dar ştiu că printre pasageri se află două doamne ce ocupă cabinele din spate, ale căror ferestre străpung coca navei.

În plus, iată şi lista pasagerilor, aşa cum am obţinut-o pe corabie:

Domnul şi doamna Kear, americani din Buffalo;

Domnişoara Herbey, englezoaică, însoţitoarea doamnei Kear;

Domnul Letourneur şi fiul său, Andre Letourneur, francezi din Le Havre;

William Falsten, inginer din Manchester, şi John Ruby, negustor din Cardiff, ambii englezi;
J.—R. Kazallon, din Londra, autorul acestor însemnări

Capitolul III
28 septembrie

Conosamentul căpitanului Huntly, adică documentul care constată încărcătura mărfurilor de pe Cancelar şi condiţiile de transport ale acestora, este conceput astfel:
BRONSFIELD & Co., COMISIONARI, CHARLESTON Eu, John-Silas Huntly, din Dundee (Scoţia), comandantul navei Cancelarul, de circa nouă sute de tone, fiind în prezent la Charleston, pentru ca, la prima ocazie convenabilă, să pornesc în linie dreaptă, cu ajutorul lui Dumnezeu, spre oraşul Liverpool, acolo unde voi descărca mărfurile, recunosc faptul că am primit pe corabia mea susnumită şi sub puntea teugii, de la dumneavoastră, domnii Bronsfield & Co., comisionari de mărfuri din Charleston, o mie şapte sute de baloturi de bumbac de douăzeci şi şase de mii de lire, toate întregi şi în bune condiţii, marcate şi numerotate, pe care promit să le duc în stare bună, exceptând pericolele şi norocul de pe mare, la Liverpool, unde le voi livra domnilor Leard, fraţi, sau la ordinul lor, plătindu-mi-se pentru transportarea mărfii suma de două mii de lire, fără avarii, potrivit uzanţelor şi obiceiurilor maritime, conform contractului de navoslire. Pentru îndeplinirea celor scrise mai sus, m-am obligat şi mă oblig prin persoana mea, bunurile mele şi nava susnumită, cu toate dependinţele sale.
Cu această încredinţare, am semnat trei conosamente cu acelaşi cuprins, unul de împlinit, celelalte devenind nule după livrare, întocmit la Charleston, 13 septembrie 1869.
J.—S. HUNTLY

Astfel, Cancelarul ducea deci la Liverpool o mie şapte sute de baloturi de bumbac. Expeditori: Bronsfield & Co., din Charleston. Destinatari: fraţii Leard, din Liverpool.
Încărcarea mărfii se făcuse cu cea mai mare grijă, vasul fiind construit special pentru transportarea bumbacului. Baloturile ocupau întreaga cală, în afara unei mici părţi, care le este

rezervată special coletelor pasagerilor, şi aceste baloturi, a căror aşezare s-a făcut cu cricul, formau o masă extrem de compactă.

Deci, niciun locşor din cală nu era nefolosit, avantaj considerabil pentru o navă care-şi poate face astfel plinul de mărfuri.

Capitolul IV
Din 30 septembrie până în 6 octombrie

Cancelarul navighează cu viteză, astfel că putea întrece fără dificultate pânzele papagal ale multor nave de aceeaşi talie, şi, de când briza s-a înteţit, o dâră lungă, clar trasată, se întinde până se pierde în zare, în spatele nostru. S-ar spune că este o lungă dantelă albă, întinsă pe mare ca pe un fond albastru.

Atlanticul nu este foarte bătut de vânturi. Din câte ştiu, nimeni de la bord nu este incomodat de ruliul navei. De altfel, niciun pasager nu se află la prima sa traversare, şi toţi sunt, mai mult sau mai puţin, familiarizaţi cu marea. De aceea, nu există loc neocupat în jurul mesei, la ora când se serveşte mâncarea.

Încep să se stabilească relaţiile dintre pasageri, iar viaţa de la bord devine mai puţin monotonă. Domnul Letourneur, francezul, discută adesea cu mine.

Domnul Letourneur are cincizeci şi cinci de ani, este înalt, cu părul alb şi barba sură. Pare, cu siguranţă, mai bătrân decât ar trebui, deoarece a suferit mult. Necazuri mari l-au încercat şi, adaug, încă îl încearcă.

Acest bărbat poartă în el, evident, o sursă intensă de tristeţe, iar asta se vede după trupul său puţin slăbit, după capul lui, aplecat adesea. Nu râde niciodată, doar schiţează vreun zâmbet, şi acela adresat fiului său. Ochii îi sunt blânzi, dar privirea lui pare a trece printr-o pânză umedă. Figura sa oferă un amestec de amărăciune şi dragoste, iar expresia generală a fizionomiei lui este specifică bunătăţii care alină.

S-ar spune că domnul Letourneur are să-şi reproşeze o nenorocire involuntară.

Într-adevăr! Dar cine n-ar fi profund afectat aflând care sunt reproşurile exagerate, pe care acest „tată” şi le aduce singur?

Domnul Letourneur se află la bord cu fiul său, Andre, de vreo douăzeci de ani, cu chipul blând şi interesant. El este un portret

puţin şters al domnului Letourneur, dar – şi aici este durerea incurabilă a tatălui său – Andre este infirm. Piciorul său stâng, din păcate scos în afară, îl obligă să şchioapete, şi nu poate merge fără a se sprijini în baston.

Tatăl îl adoră pe copil şi toată viaţa sa o dedică acestei fiinţe. Suferă pentru infirmitatea din naştere a fiului său mai mult chiar decât copilul lui, căruia pare să-i ceară mereu iertare.

Tot timpul îi este devotat lui Andre. Nu-l părăseşte niciodată, îi pândeşte orice dorinţă, îi spionează toate gesturile. Braţele sale îi aparţin mai mult fiului său decât lui însuşi. Ele îl cuprind şi îl susţin pe băiat când se plimbă pe puntea Cancelarului.

Domnul Letourneur s-a ataşat în special de mine şi îmi vorbeşte tot despre copilul său.

Azi îi spun:

— Tocmai am plecat de lângă domnul Andre. Aveţi un fiu bun, domnule Letourneur. Este un băiat inteligent şi instruit.

— Da, domnule Kazallon, îmi răspunde el, schiţând un zâmbet, are un suflet frumos închis într-un trup mizerabil, sufletul bietei sale mame, moartă la naşterea lui!

— Vă iubeşte, domnule.

— Scumpul meu copil! murmură domnul Letourneur, plecându-şi capul. Vai, reluă el, nu puteţi înţelege cât sufăr ca tată atunci când îmi văd copilul infirm… infirm din naştere!

— Domnule Letourneur, îi zic eu, în nenorocirea care l-a lovit pe fiul dumneavoastră, şi prin el, chiar pe dumneavoastră, domnul Andre este de plâns, dar, oare, nu reprezintă nimic faptul că îl iubiţi atât de mult? O infirmitate fizică se suportă mai bine decât o durere morală, iar durerea morală vă aparţine mai mult dumneavoastră.

Îl observ cu atenţie pe fiul dumneavoastră şi, dacă-l afectează ceva în mod special, cred că pot afirma că este chiar suferinţa dumneavoastră…

— Nu-l las să o vadă! replică repede domnul Letourneur. Nu mă preocupă decât cum să-i distrag atenţia în orice clipă de la viaţa pe care o duce. Am recunoscut că, în ciuda infirmităţii sale, copilul meu are pasiunea călătoriilor. Spiritul său are picioare şi aripi, aşa că, de mai mulţi ani, călătorim împreună. Am vizitat întreaga Europă, la început, apoi am parcurs principatele state ale Americii de Nord. Chiar eu l-am instruit pe Andre, pe care n-am vrut să-l trimit într-un colegiu, iar educaţia i-o completez prin

călătorii. Andre este foarte inteligent şi are o imaginaţie înflăcărată. Este sensibil şi, uneori, îmi place să cred că uită de soarta sa, fiind pasionat de marile spectacole ale naturii!

— Da, domnule… Fireşte, aprob eu.

— Dar, dacă el uită, eu nu uit, continuă tatăl, strângându-mi mâna. Şi nu voi uita niciodată! Domnule, credeţi că fiul meu îi va ierta vreodată pe părinţii săi pentru că l-au născut cu această infirmitate?

Durerea acestui tată, care se acuza de o nenorocire pentru care nu era nimeni vinovat, m-a descumpănit. Am vrut să-l consolez, dar fiul său se ivi în clipa aceea. Domnul Letourneur alergă spre el şi îl ajută să urce scara puţin cam abruptă, ca să ajungă pe dunetă.

Acolo, Andre Letourneur se aşeză pe una dintre băncile dispuse peste lăzile cu păsări, iar tatăl lui luă loc lângă el. Vorbeau amândoi şi am luat parte la conversaţia lor. Avea ca obiect felul în care naviga Cancelarul, şansele ca traversarea să se încheie cu bine, programul de viată de la bord.

Domnul Letourneur îşi făcuse, asemeni mie, o vagă idee despre căpitanul Huntly. Indecizia acestui om, aparenţa lui somnolentă, îl impresionaseră în mod dezagreabil.

În schimb, domnul Letourneur avea o părere foarte bună despre secundul Robert Kurtis, un bărbat de treizeci de ani, bine făcut, cu o mare forţă musculară, mereu gata de acţiune, a cărui voinţă vie părea gata neîncetat să se manifeste prin fapte.

Robert Kurtis se ivi chiar atunci pe punte. L-am observat cu atenţie. Am fost impresionat de puterea şi de expansiunea sa vitală. Stătea acolo, drept, impunător, cu privirea pătrunzătoare şi muşchii sprâncenelor abia încordaţi. Este un bărbat energic şi trebuie să aibă sângele rece specific adevăratului marinar.

Este şi un om bun, îl interesează tânărul Letourneur şi se grăbeşte să-l ajute în orice ocazie.

După ce a examinat starea cerului şi pânzele corăbiei, secundul se apropie de noi şi ia parte la discuţia noastră.

Văd că tânărului Letourneur îi place să discute cu el.

Robert Kurtis ne dă câteva detalii asupra pasagerilor cu care nu am stabilit încă decât relaţii foarte vagi.

Domnul şi doamna Kear sunt nord-americani, care au câştigat mult din exploatarea resurselor petroliere. Se ştie, într-adevăr, că acolo se află originea marilor averi moderne din Statele

Unite. Dar acest domn Kear, de cincizeci de ani, care pare mai degrabă înavuţit decât bogat, este un trist comesean, care nu vrea decât să fie lăsat în pace. Un zgomot metalic iese în fiecare clipă din buzunarele sale, în care îşi ţine mereu ambele mâini. Orgolios, vanituos, propriul său admirator şi contemplator al celorlalţi, pare foarte indiferent pentru tot ce nu-i aparţine. Se umflă în pene ca un păun, „se flatează, se savurează, se degustă”, pentru a folosi termenii savantului fizionomist Gratiolet. Oricum, este şi prost, şi egoist. Nu-mi explic ce caută la bordul Cancelarului, simplă navă de comerţ, care nu poate oferi confortul transatlanticelor.

Doamna Kear este o femeie insignifiantă, nepăsătoare, indiferentă, pe care cei patruzeci de ani au marcat-o deja pe la tâmple, lipsită de spirit, necitită, tăcută. Priveşte, dar nu vede, ascultă, dar nu aude. Gândeşte, oare? Nu ştiu ce să spun.

Singura ei preocupare este să fie servită mereu de domnişoara ei de companie, domnişoara Herbey, tânăra englezoaică de douăzeci de ani, blândă şi calmă, care nu-şi câştigă fără umilinţe cele câteva lire pe care i le aruncă negustorul de petrol.

Această tânără este foarte frumoasă. Blondă, cu ochii albaştri, foarte închişi, cu o fizionomie plină de graţie, nu lipsită de semnificaţie, ca la numeroase englezoaice. Gura fermecătoare, dacă ar avea vreodată timp să zâmbească... Dar cui şi pentru ce i-ar surâde biata fată, ca răspuns la neîncetatele tachinări sau la capriciile ridicole ale stăpânei sale? Totuşi, dacă domnişoara Herbey suferă în sine, este supusă, cel puţin, şi pare să se resemneze cu soarta ei.

William Falsten este un inginer din Manchester, ce pare englez pur sânge. Conduce o mare uzină hidraulică în Carolina de Sud şi se duce să caute în Europa aparatură nouă şi perfecţionată, printre care mori puse în mişcare de forţa centrifugă, ale firmei Caii. Este un bărbat de patruzeci şi cinci de ani, un fel de savant care nu se gândeşte decât la maşini, pe care mecanica şi calculele îl absorb cu totul şi nu vede nimic în afara lor. Când vrea să discute cu tine, nu mai scapi de el, şi ţi se pare că faci parte cu totul dintr-un angrenaj.

Cât despre domnul Ruby, el reprezintă negustorul vulgar, fără grandoare, fără originalitate. De douăzeci de ani, acest om n-a făcut altceva decât să cumpere şi să vândă şi cum, în general, a

vândut mai scump decât a cumpărat, s-a îmbogăţit. Ce va face în continuare, n-ar şti să spună. Acest Ruby, a cărui întreagă existenţă este legată de comerţul cu amănuntul, nu gândeşte, nu judecă, iar creierul lui nu este deschis la impresii, astfel că nu justifică în niciun fel vorbele lui Pascal: „Omul a fost făcut pentru a gândi. În aceasta stă întreaga sa demnitate şi tot meritul său.”

Capitolul V

7 octombrie

Au trecut zece zile de când am plecat din Charleston şi mi se pare că am străbătut repede o bună parte din drum. Mi s-a întâmplat adesea să discut cu secundul şi între noi s-a stabilit o anume intimitate.

Astăzi, Robert Kurtis îmi spune că n-ar trebui să fim prea departe de Arhipelagul Bermudelor, adică în largul capului Hatteras. Prin observaţii, punctul a oferit 32°20' latitudine nordică şi 64°50' longitudine vestică faţă de meridianul de la Greenwich.

— Vom face cunoştinţă cu Bermudele şi, în special, cu Insula Saint George înainte de a se lăsa noaptea, îmi zice secundul.

— Cum, îl întreb eu, vom trece pe lângă Bermude? Credeam că o navă care iese din Charleston, cu destinaţia Liverpool, ar trebui să o ia spre nord şi să urmeze curentul Gulf Stream!

— Fireşte, domnule Kazallon, răspunde Robert Kurtis, este direcţia pe care se porneşte, în general, dar se pare că, de data aceasta, căpitanul n-a vrut s-o urmeze.

— De ce?

— Nu ştiu, dar el a pornit spre est, aşa că într-acolo merge Cancelarul.

— Şi nu i-ati atras atentia?

— I-am spus că nu este drumul obişnuit, iar el mi-a răspuns că ştie ce are de făcut!

Vorbind astfel, Robert Kurtis se încruntă de mai multe ori, îşi trece mâna peste frunte, fără să vrea, şi înţeleg că el nu spune tot ce ar vrea să spună.

— Totuşi, domnule Kurtis, continui eu, suntem deja în 7 octombrie şi nu este cazul să încerci noi rute. Nu avem nicio zi de pierdut, dacă vrem să ajungem în Europa înainte să înceapă

vremea proastă!

— Nicio zi, domnule Kazallon.

— Domnule Kurtis, aş fi indiscret dacă v-aş întreba ce credeţi despre căpitanul Huntly?

— Cred, îmi răspunde secundul, că… este căpitanul meu!

Acest răspuns evaziv mă pune şi mai mult pe gânduri.

Robert Kurtis nu s-a înşelat. Pe la ora trei, matelotul de veghe anunţă pământ în direcţia vântului, în nord-est, dar acesta nu se vedea decât ca nişte aburi.

La şase, am urcat pe punte împreună cu cei doi Letourneur şi am privit Arhipelagul Bermudelor, insule nu prea înalte, apărate de un lanţ formidabil de brizanţi.

— Iată deci acest arhipelag fermecător, zice Andr£ Letourneur, acest grup pitoresc, pe care poetul dumneavoastră, Thomas Moore, domnule Kazallon, l-a cântat în odele sale! Deja, în 1643, exilatul Walter le făcuse o descriere entuziasmantă acestor insule şi, dacă nu mă înşel, doamnele din Anglia, o vreme, n-au dorit să poarte decât pălării făcute dintr-o anumită frunză de palmier din Bermude.

— Aveţi dreptate, dragă Andre, spun eu, că Arhipelagul Bermudelor a fost foarte la modă în secolul al XVII-lea, dar, acum, a fost uitat cu totul.

— De altfel, domnule Andre, zice atunci Robert Kurtis, poeţii care vorbesc cu entuziasm de acest arhipelag nu vor fi de acord cu marinarii, întrucât acest sejur care i-a sedus nu este uşor abordabil navelor, iar stâncile subacvatice, la două sau trei leghe de ţărm, formează o centură semicirculară, ascunsă de valuri, foarte temută de navigatori. Aş adăuga că seninătatea cerului, lăudată de cei din Bermude, este tulburată adesea de uragane. Insulele se află în calea acestor furtuni ce sperie Antilele, ce ating aici intensitatea maximă. Nu cred deci că navigatorii din Oceanul Atlantic se bazează prea mult pe creaţiile lui Walter şi ale lui Thomas Moore!

— Domnule Kurtis, reia zâmbind Andre Letourneur, ar trebui să aveţi dreptate, dar poeţii sunt ca proverbele: unul îl contrazice pe celălalt. Dacă Thomas Moore şi Walter au lăudat acest arhipelag unde poţi petrece un sejur minunat, dimpotrivă, cel mai mare poet al dumneavoastră, Shakespeare, care-l cunoştea mai bine, fără îndoială, şi-a plasat aici cumplitele scene din Furtuna sa.

Într-adevăr, se află locuri cumplite în apropierea Arhipelagului Bermudelor. Englezii, cărora acest grup le-a aparţinut dintotdeauna, încă de la descoperirea sa, nu-l utilizează decât ca un post militar, între Antile şi Noua Scoţie.

De altfel, el este destinat să se dezvolte, şi încă la scară mare. Odată cu trecerea timpului, acest arhipelag, compus deja din cincizeci de insule şi insuliţe, va avea un număr şi mai mare din acestea, deoarece madreporii muncesc neîncetat la construcţia noilor Bermude, ce se vor lega între ele şi vor forma treptat un nou continent.

Nici ceilalţi trei pasageri, nici doamna Kear nu s-au sinchisit să urce pe punte pentru a examina acest curios arhipelag. Cât despre domnişoara Herbey, ea abia ajunse pe dunetă, că vocea imperativă a doamnei Kear se făcu auzită şi o obligă pe tânără să ia loc lângă ea.

Capitolul VI
De pe 8 pe 13 octombrie

Vântul începe să sufle dinspre nord-est cu o anumită violenţă, iar Cancelarul, cu gabierii săi coborâţi şi cu vela sa foc, avansează destul de repede.

Marea are talazuri înalte şi nava se oboseşte mult. Pereţii despărţitori ai careului gem cu un zgomot care te sperie. Pasagerii stau, în cea mai mare parte a lor, sub dunetă.

Eu prefer să rămân pe punte, deşi o ploaie fină mă pătrunde până la piele cu moleculele sale pulverizate de vânt.

Timp de două zile, alergăm astfel pe mare. Norii s-au înghesuit deasupra noastră, vântul s-a înteţit în continuare. S-au coborât velele, inclusiv cea papagal. Vântul suflă acum cu cincizeci, şaizeci de mile la oră.

În ciuda calităţilor excelente ale Cancelarului, deriva sa este considerabilă, iar noi suntem târâţi către sud. Starea cerului, întunecat de nori, nu permite stabilirea poziţiei soarelui pe boltă şi a punctului, de aceea suntem obligaţi să ne luăm doar după estimările noastre.

Pe întreaga durată a acestor zile, ceilalţi pasageri de pe vas, cărora secundul nu le-a spus nimic, nu pot şti ceva cu privire la ruta neobişnuită a vasului. Anglia se află la nord-est, dar, cu

toate acestea, noi navigăm spre sud-est. Robert Kurtis recunoaşte că este el însuşi uimit de încăpăţânarea căpitanului, care, de când a izbucnit această furtună, trebuia măcar să schimbe murele, apoi să meargă spre nord-vest potrivit curenţilor favorabili. Dar nu! De când vântul a început să bată dinspre nord-est, Cancelarul navighează mai mult spre sud.

Azi, fiind singur cu Robert Kurtis pe dunetă, nu m-am putut abţine să nu-l întreb:

— Căpitanul vostru a înnebunit?

— Poate ar trebui să vă întreb mai degrabă pe dumneavoastră, domnule Kazallon, ce credeţi în această privinţă, întrucât l-aţi observat cu atentie.

— Nu mai ştiu ce să cred, domnule Kurtis, dar trebuie să mărturisesc că am observat la el o fizionomie ciudată, uneori anumite priviri rătăcite în ochii săi, care nu îmi plac deloc. Aţi mai navigat sub comanda sa înainte?

— Nu, este prima noastră călătorie împreună.

— Şi i-aţi atras din nou atenţia asupra rutei pe care o urmăm?

— Da, însă mi-a răspuns că este cea bună.

— Ce cred locotenentul Walter şi şeful de echipaj despre toate acestea? îl întreb eu.

— Cred la fel ca şi mine.

— Şi dacă va dori căpitanul Huntly să mergem spre China?

— Vom respecta ordinele sale.

— Totuşi, am exclamat eu, trebuie să existe o limită a respectării ordinelor sale.

— Nu, cât timp conduita sa nu pune nava în pericol.

— Dar dacă e nebun?

— Dacă se va dovedi nebun, domnule Kazallon, voi vedea ce să fac.

Lucrurile au luat o cu totul altă întorsătură decât cea la care mă aşteptasem în ziua îmbarcării mele pe Cancelar.

în acest timp, vremea s-a înrăutăţit din ce în ce mai mult şi s-au dezlănţuit rafale puternice de vânt în această parte a Atlanticului. Aşa cum am mai spus, vasul naviga doar cu pânzele mici, cu focul mic şi gabierul coborât, iar cele mari fuseseră strânse, vasul era aşezat să înfrunte valurile, astfel încât se lupta direct cu vântul, scufundându-se mult, din când în când, în mare. Dar, repet, deriva lui este considerabilă, iar noi suntem târâţi tot mai spre sud.

Acest lucru este evident, deoarece, în noaptea de 11 spre 12, Cancelarul intră în Marea Sargaselor.

Aceasta este o întindere vastă de apă, înconjurată de caldul Gulf Stream, acoperită de un strat gros de alge, pe care spaniolii le-au numit sargasso, iar abundenţa lor a îngreunat serios înaintarea corăbiilor lui Columb, în prima sa traversare a oceanului.

Răsăritul de soare în apele Atlanticului scoate la lumină lucruri deosebite, încât, la rugăminţile mele, domnii Letourneur s-au aventurat pe punte pentru a fi martorii acestui neobişnuit spectacol. Rafalele vâjâitoare ale vântului făceau să vibreze hobanele de metal asemenea corzilor unei harpe şi, dacă nu aveam grijă să ne ţinem hainele strâns lipite de trup, ne puteau fi sfâşiate.

Corabia sărea pe această mare, acoperită de un covor gros de fucuşi, ce părea un câmp nesfârşit cu iarbă, prin care nava îşi croia drum ca un plug. Purtate de vânt, unele fâşii lungi de alge se prind peste tot de frânghiile vasului şi atârnă între catarge ca nişte ghirlande de verdeaţă. Altele, interminabile panglici măsurând între două şi trei picioare lungime, se încolăciseră chiar pe vârful catargelor, de unde fluturau asemenea unor flăcări.

De ore bune, Cancelarul se luptă cu această formidabilă invazie de alge, catargele sale sunt acoperite de hidrofite, împodobite peste măsură cu liane agăţătoare, capricioase, asemănându-se unui tufiş mişcător în mijlocul unei prerii imense.

Capitolul VII

14 octombrie

Cancelarul ieşit, în sfârşit, din acel ocean vegetal, iar violenţa cântului s-a diminuat mult. A revenit spre intens şi mergem cu repeziciune, cu două terţarole pe gabieri.

Soarele s-a ivit azi şi străluceşte cu putere. Temperatura începe să devină fierbinte. Punctul de pe hartă, stabilit în bune condiţii, ne arată poziţia: 21033' latitudine nordică şi 50°17' longitudine vestică. Nava a coborât deci mai mult de zece grade în sud.

Ruta sa duce tot spre sud-est!

Nu înţelegeam de ce căpitanul Huntly urma cu încăpăţânare direcţia aceea şi am vorbit cu el, de mai multe ori, despre acest lucru. Are vreun motiv pentru asta sau nu?

Nu ştiu ce să cred. În general, vorbeşte ca orice om normal. Mă întreb dacă nu cumva este cuprins de un fel de nebunie parţială, de o „nepăsare”, care se declanşează numai când e vorba de lucrurile legate de meseria lui. Am mai văzut asemenea cazuri de bolnavi, despre care i-am vorbit lui Robert Kurtis, care mă ascultă cu răceală.

Secundul îmi răspunde la fel cum a făcut-o în trecut: că el nu are dreptul să-l înlocuiască pe căpitan, atâta vreme cât nava nu este în pericol din cauza unui act nebunesc dovedit al acestuia. Înlocuirea căpitanului unui vas este o măsură gravă, care îl responsabilizează serios pe secund.

M-am întors în cabină pe la opt seara. Timp de o oră am citit la lumina unei lămpi mobile şi am meditat. După aceea am adormit. M-am trezit câteva ore mai târziu, din cauza unui zgomot neobişnuit. Auzeam paşi răsunând pe punte şi strigăte puternice. Mi se părea că oamenii din echipaj aleargă în grabă. Care ar putea fi cauza unei astfel de agitaţii neobişnuite? Fără îndoială, e vorba de brasajul vergelor, provocat de virarea bruscă… Dar nu! Nu este vorba de aşa ceva, deoarece vasul e înclinat la tribord şi n-a schimbat murele.

Mă gândesc să urc pe punte, dar peste câteva momente zgomotul încetează. Îl aud pe căpitanul Huntly intrând în cabina sa, aşezată sub dunetă, şi mă ghemuiesc la loc în pat. Trebuie să fi fost o manevră specială, care a determinat acea agitaţie. Mersul navei nu e tulburat, ceea ce înseamnă că vântul nu s-a întetit.

A doua zi, 14 octombrie, la ora 6 dimineaţa, urc pe dunetă şi privesc cu atentie nava.

La bord, nu pare să se fi schimbat nimic. Cancelarul înaintează cu murele la babord, pe sub pânzele sale inferioare, cu gabierele şi zburătorii. Deşi puţin aplecat, navighează admirabil şi sigur, iar briza răcoroasă îl poartă cu uşurinţă înainte. Viteza cu care navigăm este considerabilă, cam de unsprezece mile pe oră.

La scurtă vreme, pe punte apar domnul Letourneur şi fiul său. Îl ajut pe tânăr să urce pe dunetă. Lui Andre îi place să inspire

aerul proaspăt al dimineţii, încărcat de miresmele oceanului.

Îl întreb dacă au fost treziţi noaptea trecută de zgomotul de paşi de la bordul vasului.

— Nu am auzit nimic, răspunde Andre Letourneur, în ceea ce mă priveşte, am dormit neîntors.

— Mă bucur, băiatul meu, că ai dormit bine, spune domnul Letourneur, întrucât eu am fost trezit de zgomotul de care vorbeşte domnul Kazallon. Mi s-a părut chiar că am auzit strigându-se: Repede! La chepenguri! La chepenguri!

— Aha! La ce oră era? întreb eu.

— Cred că era aproape trei dimineaţa, îmi răspunde domnul Letourneur.

— Cunoaşteţi cauza acestui zgomot?

— Nu, domnule Kazallon, dar nu poate să se fi întâmplat ceva grav, de vreme ce niciunul dintre noi n-a fost chemat pe punte.

Examinez chepengurile, aflate în faţa şi în spatele catargului principal, prin care se ajunge în cala navei. Acum sunt închise, ca de obicei, dar, pentru prima dată în această călătorie, văd că sunt acoperite de prelate groase.

Se pare că s-au luat măsuri suplimentare pentru ca ele să fie închise ermetic. De ce, oare, au fost acoperite? în mod sigur există un motiv, pe care nu îl ghicesc încă. Poate că mă va lămuri Robert Kurtis. De aceea, trebuie să aştept ca secundul să facă de cart. Până atunci prefer să păstrez tăcerea faţă de domnul Letourneur.

Ziua va fi frumoasă, deoarece soarele a răsărit în toată splendoarea lui şi nu sunt semne că vremea se va schimba, aerul fiind uscat. Pe cer se zăreşte încă luna, cu discul ei pe jumătate lipsă, fiindcă ne aflăm cu trei zile înainte de ultimul pătrar, iar azi nu va apune mai devreme de 10,57 dimineaţa.

Pe 24 octombrie este lună nouă, potrivit anuarului meu, când, de pe toate ţărmurile continentelor sau insulelor, se poate vedea mareea, cantităţi imense de apă revărsându-se pe maluri. Noi, pasagerii de pe Cancelar, aflaţi în plin ocean, nu vom vedea nimic din toate acestea.

Sunt singur pe dunetă. Domnul Letourneur şi fiul său au coborât să-şi bea ceaiul. Eu îl aştept pe secund.

La ora opt, Robert Kurtis îşi ia în primire serviciul, preluând comanda de la locotenentul Walter. Mă voi îndrepta către el ca să-i strâng mâna.

înainte de a mă saluta, Robert Kurtis inspectează dintr-o singură privire întreaga punte a vasului. Nu este foarte mulţumit şi la un moment dat mi se pare că se încruntă. Apoi examinează cerul şi starea pânzelor.

Se apropie de locotenentul Walter:

— Căpitanul Huntly? îl întrebă el.

— Nu l-am văzut încă, domnule.

— Ceva nou?

— Nu, nimic.

Câteva momente, Robert Kurtis şi Walter vorbesc încet, pentru a nu fi auziţi.

La una dintre întrebări, Walter răspunde negativ, mişcând uşor din cap.

— Trimite-l la mine pe şeful echipajului, Walter, îi spune secundul locotenentului, în momentul în care se îndepărtează de el.

Şeful echipajului nu întârzie să apară. Imediat, Robert Kurtis pune câteva întrebări, la care acesta răspunde cu voce joasă, dând din cap. După aceea, la ordinul secundului, şeful echipajului îi cheamă pe marinarii de cart şi îi pune să ude prelatele care acopereau chepengul mare.

După câteva clipe, mă apropii de Robert Kurtis şi vorbim la început despre lucruri fără importanţă. Văzând că secundul nu are de gând să-mi spună nimic despre ce se întâmplase noaptea trecută, îl întreb:

— Ce s-a întâmplat azi-noapte la bordul vaporului, domnule Kurtis?

El mă priveşte cu atenţie, fără să-mi răspundă.

— Am fost trezit de un zgomot neobişnuit, continui eu. La fel şi domnul Letourneur. Ce s-a întâmplat?

— Nimic, domnule Kazallon, răspunde secundul. O manevră greşită a timonierului ne-a deviat de la direcţia urmată şi a trebuit să brasăm brusc, ceea ce a cauzat o anumită agitaţie pe punte. Dar răul a fost repede reparat, deoarece Cancelarul şi-a reluat de îndată ruta.

Mi se pare că Robert Kurtis, atât de sincer de obicei, nu-mi spune adevărul.

Capitolul VIII

Din 15 pe 18 octombrie

Navigaţia continuă în aceleaşi condiţii, cu vântul tot dinspre nord-est. Pentru cineva neatent, nimic nu pare anormal la bord.

Totuşi, este „ceva”! Mateloţii, adesea grupaţi, vorbesc între ei, dar tac atunci când ne apropiem noi. De mai multe ori am auzit cuvântul „chepeng”, lucru care l-a mirat şi pe domnul Letourneur.

Oare ce anume din cala Cancelarului necesită atâtea măsuri de prevedere? De ce chepengurile sunt închise aşa ermetic? De parcă am fi avut un echipaj inamic, prizonier în depozit, pentru care luam măsuri severe de a-l ţine captiv.

În ziua de 15, plimbându-mă pe teuga din faţă, îl aud pe matelotul Owen spunându-le camarazilor săi:

— Voi ceilalţi, înţelegeţi? Eu unul nu voi aştepta până în ultima clipă. Fiecare pentru el.

— Ce vei face, Owen? îl întreabă Jynxtrop, bucătarul.

— Ei bine, răspunde matelotul, şalupele nu sunt inventate pentru marsuini!...

Cum discuţia s-a oprit aici, n-am putut să aflu mai mult.

Să fie vorba de o conspiraţie împotriva ofiţerilor de pe navă? Oare Robert Kurtis şi-a dat seama că se pune la cale o revoltă? Există mereu motive să te temi de reaua intenţie a marinarilor, care nu pot fi conduşi decât printr-o disciplină de fier.

Au trecut trei zile, în timpul cărora nu s-a întâmplat nimic nou, sau aşa mi s-a părut mie.

De ieri, observ că secundul şi căpitanul poartă discuţii din ce în ce mai des. Lui Robert Kurtis îi scapă tot mai multe gesturi de nerăbdare, fapt surprinzător pentru un om stăpân pe sine cum este secundul. Ca urmare a discuţiilor purtate cu Robert Kurtis, căpitanul Huntly ţine tot mai mult la ideile sale. În plus, Huntly este stăpânit de o surexcitare nervoasă a cărei cauză îmi scapă.

Eu, domnul Letourneur şi Andre am remarcat că, în timpul mesei, Huntly devine din ce în ce mai tăcut, iar Robert Kurtis, din ce în ce mai neliniştit. Uneori se întâmplă ca secundul să înceapă o discuţie care aproape imediat lâncezeşte. Nici inginerul Falsten, nici domnul Kear nu sunt genul de persoane care să o însufleţească. Ruby, nici atât.

Însă aceşti pasageri încep să se plângă, pe bună dreptate, de durata mare a călătoriei. Domnul Kear crede că forţele naturii

sunt obligate să se supună treburilor sale şi de aceea îl învinovăţeşte pe Huntly de întârziere, tratându-l de sus.

Din 17, puntea este udată de mai multe ori pe zi, din ordinul secundului. Udarea punţii se face în mod obişnuit numai dimineaţa, dar, se pare, există motive ca operaţiunea în cauză să se facă mai des, întrucât temperatura suportată de noi a crescut cu câteva grade bune, odată cu stabilirea cursului mult spre sud.

Prelatele care acoperă chepengurile sunt menţinute ude, astfel încât ţesătura lor deasă, aceeaşi ca pânzele navei, devine total impermeabilă. Cancelarul este prevăzut cu pompe de apă, ceea ce uşurează spălarea punţii. Cred că nicio punte de pe orice goeletă luxoasă din vreun yacht-club nu este spălată mai des decât aceea a vasului nostru. Ar fi normal ca echipajul să se plângă de prea multă muncă. Totuşi, nu o face.

Noaptea, între 23 şi 24, căldura din cabine şi din careu mi s-a părut sufocantă. Deşi oceanul a fost tulburat de o hulă puternică, am fost nevoit să deschid hubloul cabinei, aflat pe unul dintre pereţii tribordului.

Negreşit, ne aflăm la tropice!

Dis-de-dimineaţă am urcat pe punte. Am fost profund uimit să constat că nu exista nicio legătură dintre vremea de afară şi căldura din cabine. Dimineaţa era răcoroasă, iar soarele se vedea cu mare greutate la orizont. Cu toate acestea, nu m-am înşelat, în dunetă era foarte cald.

Mateloţii sunt ocupaţi cu spălatul punţii, iar pompele stropesc neîncetat cu apă, care se scurge fie prin canalele de la tribord, fie prin cele de la babord, în funcţie de înclinarea vaporului.

Cu picioarele goale, marinarii aleargă prin pânza de apă limpede şi înspumată. Nu ştiu de ce, am poftă să-i imit. Mă descalţ, îmi scot şosetele, şi iată-mă împărtăşind cu ei acea apă proaspătă de mare.

Spre mirarea mea, simt că puntea Cancelarului este foarte caldă sub picioarele mele, de aceea nu-mi pot reţine o exclamaţie.

Robert Kurtis mă aude, se întoarce, vine la mine şi-mi răspunde la o întrebare pe care nu i-am pus-o:

— Ei bine, da! Avem incendiu la bord!

Capitolul IX
19 octombrie

Aşa se explică tot, comportarea marinarilor, îngrijorarea lor, cuvintele lui Owen, udarea punţii ce trebuie ţinută permanent umedă, căldura din careu, ce devine aproape intolerabilă. Pasagerii au suferit din aceste motive, ca şi mine. Nu pricep de ce există acea temperatură anormală.

După ce mi-a spus acel lucru grav, Robert Kurtis a rămas tăcut, îmi aşteaptă întrebările, dar mărturisesc faptul că în primul moment m-a trecut un fior. Dintre toate necazurile, se întâmplase cel mai cumplit lucru care putea avea loc în timpul unei traversări! Niciun om, oricât ar fi de stăpân pe sine, nu va auzi fără să se tulbure sinistrele cuvinte:

— Foc la bord!

În cele din urmă, îmi recapăt sângele rece şi prima mea întrebare pentru Robert Kurtis este:

— Când a izbucnit incendiul?

— În urmă cu şase zile.

— Şase zile! strig eu. Deci, începând din acea seară…

— Da, îmi răspunde Robert Kurtis, în acea noapte în care pe puntea navei a fost agitaţie mare. Mateloţii de cart au văzut cum ieşea fumul printre scândurile chepengului mare. Eu şi căpitanul am fost imediat anunţaţi. Nu exista nicio îndoială. Mărfurile luaseră foc în cală, iar noi nu puteam să ajungem până la focarul incendiului. Am făcut singurul lucru care se impunea într-o astfel de situaţie: am izolat chepengurile pentru a împiedica aerul să ajungă în cală. Speram că vom izbuti astfel să înăbuşim incendiul aflat la început, şi chiar am crezut în primele zile că l-am stins. Dar, după trei zile, am observat, din păcate, că nu era aşa. Căldura pe care o simţeam sub tălpi creştea fără încetare şi, dacă nu luam măsura de a uda în permanenţă puntea, focul ar fi cuprins întreaga cală. Este mai bine că dumneavoastră ştiţi aceste lucruri, adăugă Robert Kurtis, iată de ce vi le-am spus.

Am ascultat în tăcere povestea secundului. Înţeleg gravitatea situaţiei: avem un incendiu la bord, care creşte în fiecare zi în intensitate şi care, probabil, nu poate fi oprit de oameni oricât de puternici ar fi.

— Ştiţi cum a luat foc? îl întreb eu pe Robert Kurtis.

— Este foarte probabil să fi luat foc din cauza unei combustii spontane a bumbacului, îmi răspunde el.

— Şi acest fenomen se produce des?

— Nu des, dar, uneori, se poate întâmpla ca bumbacul să nu fie foarte uscat atunci când este adus în cală, iar combustia se produce spontan, fiind favorizată de umiditatea din cală şi de imposibilitatea aerisirii bumbacului pe tot parcursul transportării. Sigur, altă cauză n-ar fi pentru incendiul de pe vasul nostru.

— Nu mai contează acum cauza, am răspuns eu. Ce e de făcut, domnule Kurtis?

— Nimic, în afară de măsurile pe care, vă repet, le-am luat deja, în funcţie de situaţia dată. M-am gândit să sabordez nava mai jos de linia sa de plutire pentru a lăsa apa să pătrundă în cală. Am fi scos apa mai târziu, cu ajutorul pompelor. Dar mi-am dat seama că incendiul a cuprins o mare parte a încărcăturii şi ar fi trebuit să inundăm în întregime cala pentru a-l stinge. În anumite locuri am găurit puntea şi, în timpul nopţii, se varsă apa prin toate găurile, dar este insuficient. Nu mai este decât un singur lucru de făcut, şi anume să izolăm în întregime cala prin închiderea oricărei guri de aerisire, obligând focul să se stingă din lipsă de oxigen.

— Şi incendiul se extinde?

— Da, ceea ce arată că aerul pătrunde încă în cala navei, printr-o deschizătură pe care nu am descoperit-o, în ciuda căutărilor noastre.

— Sunt cunoscute exemple de nave care au rezistat în asemenea condiţii, domnule Kurtis?

— Fără îndoială, domnule Kazallon. Nu este un fapt rar ca vasele, încărcate cu bumbac, să ajungă la Liverpool sau la Le Havre cu o parte din încărcătură arsă. Dar, în aceste cazuri, incendiul a putut fi ţinut în frâu, în timpul traversării oceanului. Am cunoscut mulţi căpitani care au ajuns în port cu puntea arzând sub picioarele lor. Descărcarea a fost făcută rapid şi partea neatinsă a încărcăturii a fost salvată în acelaşi timp cu nava. Suntem într-o situaţie diferită, pentru că focul, departe de a fi stăpânit, cuprinde mai multe baloturi de bumbac în fiecare zi. Sunt sigur că există o deschizătură prin care intră aerul în cală, alimentând incendiul, şi care ne-a scăpat.

— N-ar fi, oare, bine să ne întoarcem şi să acostăm pe cel mai

apropiat ţărm?

— Poate, îmi răspunde Robert Kurtis. Problema aceasta o vom discuta astăzi cu căpitanul, eu, locotenentul şi şeful echipajului. Vă mărturisesc, domnule Kazallon, că deja am luat asupra mea modificarea rutei pe care am urmat-o până acum. Vasul se află, în acest moment, cu vântul în spate, îndreptându-se spre sud-vest, adică spre coastă.

— Pasagerii nu ştiu nimic de primejdia care-i ameninţă? îl mai întreb eu pe secund.

— Nimic, şi vă rog să păstraţi secretul celor spuse de mine. Nu trebuie ca femeile şi bărbaţii să intre în panică şi să ne creeze greutăţi. De aceea, echipajul a primit ordin să nu spună nimic.

Înţeleg motivele grave, ce-l fac pe secund să vorbească aşa, şi îi promit să păstrez secretul.

Capitolul X

20 şi 21 octombrie

În aceste condiţii, Cancelarul continuă să navigheze, cu atâtea pânze ridicate câte îi permit să suporte catargele sale. Uneori, catargele velelor papagal se îndoaie într-atât, încât ruptura lor pare iminentă, dar Robert Kurtis veghează. Aşezat chiar lângă roata cârmei, nu vrea să-l lase pe timonier să conducă singur.

Prin mici devieri bruşte, cu îndemânare aplicate, reduce suflul brizei în pânze atunci când siguranţa navei ar putea fi compromisă, şi, pe cât este posibil, Cancelarul nu pierde nimic din viteza sa.

În această zi de 20 octombrie, pasagerii au urcat cu toţii pe dunetă. Evident, au remarcat creşterea neobişnuită a temperaturii în cabine şi în careu, dar nu sunt neliniştiţi, pentru că nu ştiu cauza acestui fenomen. Nici încălţămintea nu le-a permis să simtă căldura degajată de scândurile punţii, în ciuda faptului că apa curge pe punte în permanenţă.

Această manevrare neîntreruptă a pompelor ar putea fi un motiv de uimire pentru pasageri, dar nu este, iar majoritatea lor, întinşi pe banchete, se lasă legănaţi de mişcarea vasului, în linişte.

Domnul Letourneur este singurul care pare surprins, dându-şi seama că echipajul este mânat de un exces de zel al curăţeniei,

lucru neobişnuit pentru o navă de comerţ. Îmi spune ce crede despre acest fapt, iar eu îi răspund pe un ton indiferent. Îmi pare rău că nu îi dezvălui adevărul, mai ales că francezul este un om energic, dar i-am promis lui Robert Kurtis că o să păstrez tăcerea, aşa că tac.

Atunci când mă gândesc la consecinţele catastrofei care stă să se producă, inima mi se strânge. Suntem douăzeci şi opt de persoane la bord, ceea ce înseamnă tot atâtea victime, pentru care vâlvătaia nu va lăsa nici măcar o scândură intactă.

Astăzi, secundul, locotenentul şi şeful echipajului vor vorbi cu căpitanul, iar de rezultatul discuţiei depinde salvarea Cancelarului, a pasagerilor şi a marinarilor.

Robert Kurtis mi-a dezvăluit hotărârea pe care a luat-o. Căpitanul Huntly este total demoralizat – ceea ce era uşor de prevăzut. Nu mai are nici stăpânirea de sine, nici energia de a face faţă greutăţilor, ca urmare, lasă comanda navei în mâinile lui Robert Kurtis, pe tăcute.

Incendiul pare departe de a fi stăpânit, iar în cabinele echipajului, din partea dinainte, aerul este irespirabil. Evident că focul nu poate fi stins şi că, mai devreme sau mai târziu, va izbucni cu violentă.

În acest caz, ce trebuie făcut? Nu există decât o singură soluţie: să ne îndreptăm către uscatul cel mai apropiat. Potrivit unor măsurători exacte, Antilele Mici se află cel mai aproape de noi, iar nouă nu ne rămâne decât să sperăm că vom ajunge acolo cât mai curând, ajutaţi de vântul puternic de nord-est.

După această hotărâre, secundul nu a făcut decât să menţină ruta pe care o urmam deja de douăzeci şi patru de ore. Pasagerii, fără punct de reper în imensitatea oceanului şi puţin familiarizaţi cu indicaţiile busolei, n-au sesizat schimbarea direcţiei Cancelarului, care, cu toate pânzele sus, se îndreaptă spre Insulele Antile, aflate la mai bine de şase sute de mile.

Însă, atunci când domnul Letourneur l-a întrebat pe secund de ce vasul şi-a schimbat ruta, Robert Kurtis i-a răspuns că, neputând să avanseze pe direcţia vântului, o să găsească în vest curenţii favorabili.

Este singura observaţie a vreunui pasager legată de modificarea direcţiei Cancelarului.

A doua zi, 21 octombrie, situaţia este aceeaşi. În ochii pasagerilor, traversarea oceanului se desfăşoară în condiţii

normale, şi nimic nu s-a schimbat în rutina vieţii de la bord.

Există, cu siguranţă, şi un lucru bun: deşi focul a crescut în intensitate, nu apar semne evidente în afara calei. Toate deschizăturile către cală au fost atât de ermetic astupate, că nicio urmă de fum nu trădează combustia din interiorul navei.

Poate că focul nu va trece dincolo de cală şi, în cele din urmă, din lipsă de aer, se va stinge sau va mocni liniştit fără să se extindă la toată încărcătura. Iată ce speră şi Robert Kurtis, care, foarte precaut, a pus să se izoleze cu grijă orificiile pompelor ale căror furtunuri ajung până în fundul calei, putând fi căi de acces ale moleculelor de aer.

Să ne ajute Cerul, întrucât prin forţele noastre nu putem face nimic!

Această zi ar fi trecut fără incidente, dacă întâmplarea nu mi-ar fi adus la ureche câteva cuvinte dintr-o conversaţie, din care rezultă că situaţia noastră este foarte gravă şi poate deveni înspăimântătoare!

În timp ce stăteam pe dunetă, alţi doi pasageri vorbeau în şoaptă, fără să bănuiască faptul că unele dintre cuvintele lor puteau ajunge la urechile mele. Aceşti doi pasageri erau inginerul Falsten şi negustorul Ruby.

Atenţia îmi este reţinută la început de unul sau două gesturi expresive ale inginerului, care pare să-i facă interlocutorului său reproşuri destul de energice.

Trag cu urechea şi aud următorul dialog:

— Dar este absurd! repetă Falsten. Ceva mai imprudent nu există!

— Ei, na! răspunde Ruby cu indiferenţă, nu se va întâmpla nimic!

— Dimpotrivă, se poate întâmpla o nenorocire! zice inginerul.

— Bine, spune negustorul, dar nu e prima oară când fac acest lucru!

— E suficient un mic şoc pentru a provoca o explozie!

— Canistra este bine împachetată, domnule Falsten, şi vă repet că nu există nimic de care să ne temem!

— De ce nu l-aţi prevenit pe căpitan?

— Ei, pentru că n-ar fi vrut să-mi ia pe vas canistra!

Când vântul s-a oprit pentru câteva clipe, n-am mai auzit nimic, dar bănuiesc că inginerul continuă să insiste, în timp ce Ruby se mărgineşte să ridice din umeri.

După ce briza a început să adie, alte cuvinte ajung până la mine.

— Da, da, spune Falsten, trebuie să-l anunţăm pe căpitan. Trebuie să aruncăm în apă canistra. Nu am niciun chef să sar în aer!

Să sărim în aer! Ce vrea să spună inginerul? La ce face el aluzie? Totuşi, nu cunoaşte situaţia Cancelarului şi nu ştie că un incendiu îi devorează încărcătura.

Dar un cuvânt – cumplit în conjunctura actuală – mă face să tresar. Iar acest cuvânt, mai bine zis cuvinte, „picrat de potasiu”, se repetă de mai multe ori.

într-o clipă ajung lângă cei doi pasageri şi, involuntar, cu o forţă irezistibilă, îl apuc de guler pe Ruby.

— Există picrat la bord?

— Da, răspunde Falsten, o canistră cu treizeci de livre.

— Unde?

— În cală, printre celelalte mărfuri.

Capitolul XI
Urmare din 21 octombrie

Nu pot povesti ce am simţit auzind răspunsul lui Falsten. Cred că nu groază, ci, mai curând, resemnare! Mi se părea că aşa ceva punea punct situaţiei în care ne aflam, şi chiar în mod iremediabil. De aceea, speriat, l-am căutat de îndată pe Robert Kurtis, postat la teuga din faţă.

Aflând că o canistră cu treizeci de livre de picrat – cu care ai fi aruncat în aer un munte – este depozitată la bord, pe fundul calei, chiar în vatra incendiului, şi că vasul nostru putea sări în aer dintr-o clipă în alta, Robert Kurtis nici nu se încruntă, nici nu se holbează la mine.

— Bine, îmi zice el. Nu spuneţi nimic despre asta. Unde se află acest Ruby?

— Pe dunetă.

— Veniţi cu mine, domnule Kazallon.

Ne îndreptăm amândoi spre dunetă, unde inginerul şi negustorul discută încă.

Robert Kurtis se duce direct la ei:

— Dumneavoastră aţi făcut acest lucru? îl întreabă pe Ruby.

— Ei bine, da! Eu l-am făcut! îi răspunde liniştit Ruby, care crede că a comis cel mult o înşelătorie.

Pentru moment, am impresia că Robert Kurtis o să-l strivească pe nefericitul pasager, care nu reuşeşte să înţeleagă gravitatea imprudenţei sale. Dar secundul îşi stăpâneşte mânia şi îl văd cum îşi strânge pumnii la spate pentru a nu se lăsa pradă tentaţiei de a-l apuca pe Ruby de gât.

Apoi, cu glas liniştit, îi pune câteva întrebări lui Ruby. Acesta îi confirmă ce îi spusesem deja: că printre coletele şi marfa lui, se află o canistră cu treizeci de livre de substanţă explozivă.

Acest pasager a acţionat în acest caz cu acea imprudenţă care le este caracteristică anglo-saxonilor şi a introdus în cala navei un amestec exploziv cu aceeaşi naturaleţe cu care un francez ar fi luat cu el o sticlă cu vin. Nu a anunţat ce anume conţine canistra, tocmai pentru că ştia că niciun căpitan de vas nu i-ar fi luat-o la bord.

— De fapt, adaugă el dând din umeri, nu văd de ce să spânzuraţi un om pentru atâta lucru, şi dacă vă deranjează canistra, aruncaţi-o în ocean! Marfa mea este asigurată!

La acest răspuns, eu nu reuşesc să-mi controlez furia, pentru că nu am stăpânirea de sine a lui Robert Kurtis, şi strig:

— Ticălosule! Nu ştii de focul care arde din cală?

Imediat ce pronunţ aceste cuvinte, îmi pare rău de imprudenţa mea, dar este totuşi prea târziu. Efectul pe care îl au cuvintele mele asupra lui Ruby este greu de descris. Nefericitul este cuprins de panică. Rămâne înţepenit, i se face părul măciucă de frică, ochii îi ies din orbite, gâfâie ca un bolnav de astm, nu poate să scoată niciun cuvânt şi spaima pune cu totul stăpânire pe el.

Brusc, începe să-şi agite mâinile, priveşte puntea vasului care poate sări în aer în orice moment, se repede jos de pe dunetă, urcă din nou, aleargă în toate părţile şi gesticulează ca un nebun. Reuşeşte, în cele din urmă, să strige aceste cuvinte înfiorătoare:

— Foc la bord! Foc la bord!

La auzul strigătelor lui, echipajul aleargă pe punte crezând că incendiul a cuprins restul navei şi că a venit momentul să se îndrepte spre bărcile de salvare. Domnul Kear, soţia lui, domnişoara Herbey, domnul Letourneur ajung şi ei lângă Ruby. Robert Kurtis încearcă să-l potolească pe Ruby, dar el şi-a

pierdut minţile.

Dezordinea pare să pună stăpânire pe navă în acele clipe. Doamna Kear a leşinat pe punte. Domnul Kear nu are timp să se ocupe de ea şi o lasă pe domnişoara Herbey să-i acorde îngrijirile necesare. Mateloţii au apucat deja palanele şalupei pentru a o lăsa la apă.

în acest timp, le aduc la cunoştinţă domnului Letoumeur şi lui Andre ceea ce ei nu ştiau: că baloturile de bumbac sunt în flăcări. Imediat, primul gând al tatălui se îndreptă către Andre, pe care-l strânge în braţe pentru a-l feri de pericol. Tânărul îşi păstrează sângele rece şi îl linişteşte pe tatăl său, repetându-i că pericolul nu este imediat.

În acest timp, Robert Kurtis a reuşit, cu ajutorul locotenentului, să-şi oprească oamenii. Îi anunţă că focul nu s-a extins, că pasagerul Ruby nu ştie ce face şi ce zice, că ei trebuie să acţioneze fără grabă şi că numai atunci când va fi necesar vor părăsi vasul…

Mulţi mateloţi se opresc imediat ce aud vocea secundului, pe care îl preţuiesc şi îl respectă. Kurtis obţine de la ei ceea ce Huntly n-ar fi putut niciodată obţine, iar şalupa rămâne la locul ei.

Din fericire, Ruby nu a spus niciun cuvânt despre picratul închis în cală. Dacă echipajul ar fi ştiut adevărul şi ar fi aflat că vasul nu este nici mai mult, nici mai puţin decât un vulcan gata să erupă, şi-ar fi pierdut calmul, ar fi fost greu de ţinut în frâu, s-ar fi demoralizat şi ar fi încercat să fugă cu orice preţ.

Secundul, inginerul Falsten şi cu mine suntem singurii care ştim în ce fel situaţia incendiului de pe navă s-a complicat, iar secretul trebuie păstrat cu stricteţe.

După restabilirea ordinii, Robert Kurtis şi cu mine mergem pe dunetă pentru a ne alătura lui Falsten. Inginerul nu s-a mişcat de pe dunetă, stând acolo cu braţele încrucişate şi gândind u-se la vreo problemă de mecanică, în timpul spaimei generale. Îl sfătuim să nu spună nimănui despre această nouă complicaţie cauzată de imprudenţa lui Ruby.

Falsten ne promite să păstreze secretul. Cât Despre căpitanul Huntly, care nu ştie încă de grava situaţie, Robert Kurtis promite să-l pună la curent cu noile evenimente.

Însă, înainte, trebuie să avem grijă de Ruby, deoarece nefericitul a înnebunit. Nu mai ştie ce face şi aleargă pe punte,

strigând întruna:

— Foc! Foc!

Robert Kurtis le dă ordine mateloţilor să pună mâna pe el şi să-l lege bine. După aceea, îl duc în cabina sa, unde va fi, de acum înainte, păzit cu atenţie.

Teribilul cuvânt nu i-a ieşit însă pe gură!

Capitolul XII

22 şi 23 octombrie

Robert Kurtis i-a spus tot căpitanului Huntly. Acesta, de drept, dacă nu de facto, îi este şef şi nu îi poate ascunde situatia.

Aflând cum stau lucrurile, căpitanul n-a scos o vorbă. După ce şi-a trecut mâna peste frunte ca un om care vrea să-şi alunge un gând inoportun, a intrat liniştit în cabina sa, fără să dea niciun ordin.

Robert Kurtis, locotenentul, inginerul Falsten şi cu mine ţinem consiliu şi mă mir de sângele rece, de care dă dovadă fiecare dintre noi, în asemenea împrejurare. Se discută toate şansele de salvare, iar Robert Kurtis rezumă astfel situatia:

— Incendiul nu poate fi oprit, zice el. Deja dogoarea dinspre cabinele de la prora a devenit aproape de nesuportat, iar flăcările vor găsi o deschizătură către punte. Dacă marea va fi suficient de calmă pentru a folosi bărcile de salvare, vom părăsi cât se poate de repede vasul. Dacă, dimpotrivă, nu vom putea pleca de pe Cancelar, vremea va deveni ostilă sau vântul va fi violent, va trebui să ne luptăm cu flăcările până în ultimul moment. Poate ne vom descurca mai bine în fata unui adversar deschis decât fată de unul ascuns.

— Şi eu cred la fel, răspunde calm inginerul.

— Am aceeaşi părere, zic eu. Dar, domnule Kurtis, nu ţineţi cont de această circumstanţă, că treizeci de livre de substanţă explozivă se află pe fundul calei?

— Nu, îmi răspunde el, nu am uitat de aceasta, dar este o posibilitate la care nici nu mă gândesc. Pot risca să cobor în cală şi să recuperez substanţa, lăsând aerul să pătrundă acolo? Cu toate acestea, sunt sigur că poate exploda în orice moment. Nu este o problemă că nu pot face nimic şi că soarta noastră rămâne în mâinile lui Dumnezeu, care este mai puternic decât

mine.

Robert Kurtis a pronunţat vorbele acestea pe un ton grav, iar noi plecăm capetele, fără să-i răspundem. În starea în care se află marea, ştiam cu toţii că părăsirea vasului era imposibilă.

După o pauză, Falsten, calm, face următoarea observaţie:

— Dacă-mi daţi voie să vă anunţ, explozia nu este obligatorie, dar posibilă.

— Dar, spuneţi-mi, domnule Falsten, zic eu, este posibil ca picratul de potasiu să se aprindă fără şoc?

— Fireşte, răspunde inginerul. În condiţii obişnuite, picratul nu este mai inflamabil ca praful de puşcă normal. Ergo…

Falsten a spus „Ergo”. Ne va face o demonstraţie, ca la un curs de chimie?

Urcăm pe punte şi, în timp ce părăsim salonul în care purtasem discuţia noastră, Kurtis mă apucă de mână.

— Domnule Kazallon, îmi zice el fără să-şi ascundă emoţia, dacă aţi şti câtă amărăciune se află în sufletul meu când văd că vasul acesta superb este sortit să fie înghiţit de flăcări, iar eu nu pot face nimic pentru a-l salva!

— Domnule Kurtis, emoţia dumneavoastră…

— Domnule, continuă el, nu mi-am mai stăpânit-o. Doar dumneavoastră aţi văzut cât sufăr. Dar totul s-a terminat, adaugă el.

— Situaţia e chiar atât de disperată? întreb eu.

— Situaţia este clară, răspunde el, cu sânge rece. Ne aflăm deasupra unui depozit de explozibil, iar fitilul acestuia a fost deja aprins. Rămâne de văzut cât de lung este acest fitil.

Apoi Kurtis mă lăsă singur.

În orice caz, ceilalţi pasageri împreună cu echipajul nu cunosc încă pericolul extrem la care suntem expuşi.

Imediat ce acest lucru a fost anunţat, domnul Kear îşi strânge obiectele cele mai preţioase şi, fireşte, nu se gândeşte decât la soţia sa. După ce îi comunică lui Kurtis părerile sale, potrivit cărora acesta ar fi trebuit să stingă imediat focul, lăsându-l să înţeleagă că îl considera responsabil de eventualele urmări ale incendiului, se retrage în cabina lui unde se află şi acum.

Doamna Kear plânge şi este demnă de milă. Domnişoara Herbey, în circumstanţele acestea, este neobosită în atenţia cu care îşi îndeplineşte sarcinile zilnice, iar devotamentul ei faţă de stăpâna sa îi atrage toată admiraţia mea sinceră.

În ziua următoare, 23 octombrie, căpitanul Huntly l-a chemat pe secund în cabina sa şi acesta tocmai mi-a adus la cunoştinţă ce s-a întâmplat între cei doi.

— Kurtis, a început căpitanul, cu privirile sale rătăcite trădând mult prea evident o anume tulburare mentală, eu sunt marinar, nu-i aşa?

— Fără îndoială, domnule căpitan.

— Nu ştiu cum se face, a continuat căpitanul, dar sunt total uimit: se pare că nu îmi pot… aminti nimic… Ah, da, desigur… Şi nu am ţinut vasul pe direcţia nord-est de când am plecat din Charleston?

— Nu, domnule, potrivit ordinelor dumneavoastră am navigat către sud-est.

— Nu ducem marfă la Liverpool?

— Ba da…

— Şi care este numele vasului, domnule Kurtis?

— Cancelarul, domnule.

— Da, da. Cancelarul, într-adevăr. Şi unde se află acum?…

— La sud de Tropice.

— Ei bine, Kurtis, eu nu mai pot să îl întorc şi să îl duc în nord… Vai, n-o pot face!… Urăsc marea, doar privind-o şi mi se face rău… Prefer să nu-mi mai părăsesc cabina…

— Domnule, răspunde Robert Kurtis, sper că îngrijirile…

— Da, vom vedea… Mai târziu… Până atunci vă voi da un ordin, ultimul pe care-l veţi primi de la mine…

— Vă ascult, replică secundul.

— Domnule, continuă căpitanul, imediat vei prelua comanda navei şi vei acţiona ca şi cum eu nu aş mai fi la bord. În situaţia de faţă eu nu voi face nimic… Mintea mea este intr-un vârtej, nu-ţi dai seama cât sufăr, zice nefericitul Silas Huntly şi îşi duce ambele mâini către frunte.

Secundul îl cercetează cu atenţie pe cel care până atunci comandase la bord şi se mulţumeşte să-i spună:

— Bine, domnule.

Apoi, urcat pe punte, îmi povesteşte cele întâmplate.

— Da, spun eu, acest om este cel puţin bolnav mintal, dacă nu chiar nebun. Mai bine că a cedat de bună voie conducerea navei.

— Îl înlocuiesc în împrejurări grave, îmi zice Robert Kurtis. Nu contează, îmi voi face datoria.

După aceea, trimite un matelot după şeful de echipaj.
Acesta vine imediat.
— Adună de îndată echipajul la baza catargului mare! îi zice Robert Kurtis.
Şeful de echipaj se retrage. Câteva clipe mai târziu, mateloţii de pe Cancelar sunt adunaţi acolo unde li se ceruse.
Robert Kurtis vine în fata lor:
— Băieţi, le spune el calm, în situaţia în care ne aflăm şi din motive ştiute de mine, domnul Silas Huntly a crezut necesar să se elibereze de funcţia sa de căpitan. Din clipa aceasta, eu comand la bord!
Astfel s-a operat această schimbare, în avantajul nostru, al tuturor. Avem în frunte acum un om energic, ce nu se va da înapoi din faţa niciunei măsuri pentru salvarea navei şi a noastră. Domnii Letourneur, inginerul Falsten şi cu mine îl felicităm de îndată pe Robert Kurtis, iar locotenentul şi şeful de echipaj ni se alătură.
Ruta navei este acum spre sud-vest, iar Robert Kurtis, dând ordin să fie întinse toate pânzele, încearcă să ajungă în cel mai scurt timp în Antilele Mici.

Capitolul XIII
Din 24 până pe 29 octombrie

În următoarele cinci zile, marea este foarte agitată. Deşi Cancelarul nu i se mai împotriveşte şi se lasă dus de vânt şi de valuri, este des zguduit. În timpul acestei navigări zbuciumate, nu avem o clipă de linişte. Contemplăm marea ce înconjoară corabia, ce ne atrage, ne fascinează!
— Dar, îi spun lui Robert Kurtis, de ce să nu sabordaţi puntea? De ce nu aruncaţi mii de tone de apă în cală? După ce nava se va umple, incendiul va înceta. Apoi, pompele vor arunca apa în mare.
— V-am mai spus, domnule Kazallon, replică Robert Kurtis, că, în momentul în care vom permite aerului să pătrundă acolo, flăcările se vor năpusti, de la chilă până în vârful catargelor. Nu, trebuie să avem curaj şi răbdare, să aşteptăm. Nu putem să facem altceva decât să închidem ermetic orice deschizătură. Asta face acum echipajul.

Însă focul înaintează mai mult decât ne aşteptam. Dogoarea lui i-a forţat pe toţi pasagerii să se refugieze pe punte, doar două cabine de la spatele navei, luminate de hublouri, fiind singurele locuibile de sub punte.

Dintre acestea doamna Kear ocupa una, iar Robert Kurtis i-o rezervase lui Roby pe cea de-a doua. Coboram uneori să-l vizitez pe pe acest nefericit, un nebun a aflat permanent în delir, ce trebuie ţinut legat, ca să nu spargă uşa cabinei, îngrozit, scoţând sunete înfiorătoare, ca şi cum ar fi fost posedat de gândul că era pârjolit, în chinuri, de un foc mistuitor.

De mai multe ori l-am vizitat şi pe fostul căpitan, care era calm şi vorbea coerent despre orice subiect, cu excepţia propriei sale profesii de marinar. Despre acest subiect, nu ştie nimic… Suferea foarte mult, dar a refuzat ajutorul meu, şi nu mai vrea să iasă din cabină.

Astăzi, un fum înecăcios, care îmi provoacă ameţeli, şi-a făcut loc printre pereţii care delimitează cabinele echipajului. Sigur că incendiul a ajuns şi aici. Dacă pui urechea pe scânduri, auzi un zgomoot surd.

De unde-şi ia incendiul aerul care-l alimentează? Ce deschizătură ne-a scăpat din vedere? Nu vom mai putea îndepărta cumplita catastrofă! Poate că nu este decât o chestiune de câteva zile, de câteva ore şi, din nefericire, marea este atât de zbuciumată, că nu ne putem gândi să fugim cu ambarcaţiile de salvare.

Robert Kurtis a ordonat ca pereţii cabinelor să fie înveliţi cu prelate îmbibate cu apă, dar fumul a trecut şi prin acestea, umplând întreaga parte din faţă a navei cu un fum sufocant.

Din fericire, catargul principal şi cel al velei foc erau din oţel. Fără asta, căldura de la bază le-ar fi doborât.

Navigăm cu toate pânzele sus, la ordinul lui Robert Kurtis, duşi de vânt spre nord-est. Cancelarul continuă să înainteze fără a-şi micşora viteza.

Se împlinesc deja două săptămâni de când s-a descoperit focul, care se extinde mereu. Manevrele sunt din ce în ce mai dificile la bord.

Pe dunetă, al cărei planşeu nu este legat direct de cală, mai putem umbla, dar a devenit imposibilă deplasarea pe punte până la teuga din faţă, chiar cu încălţăminte groasă.

Apa nu mai are efect asupra bârnelor arse şi afumate, răşina

se scurge din nodurile lemnului, îmbinările se desfac, gudronul topit de căldură curge, desenând forme diverse pe puntea acestuia, după mişcările ruliului.

Altă nenorocire: vântul se schimbă brusc, bătând cu furie dinspre nord-vest. S-a dezlănţuit un adevărat uragan, aşa cum au loc uneori prin locurile acestea, şi ne îndepărtează de Antile!

Kurtis încercă să-i ţină piept, dar vântul este prea furios şi efortul de a aduce vasul pe direcţia bună se dovedeşte fără folos. Cancelarul, în aceste condiţii, nu poate fi manevrat, aşa că va fi lăsat în voia vântului, îndepărtându-se de pământ, fugind din calea urgiei mării.

în 29, furtuna ajunse la apogeu, oceanul s-a dezlănţuit şi valurile imense măturau puntea în cascade de apă. O barcă de salvare n-ar fi rezistat nici câteva clipe în astfel de ape. Ne-am refugiat, unii pe dunetă, alţii pe teuga din faţă. Ne privim, dar nu îndrăznim să ne vorbim.

în privinţa canistrei cu picrat, nici nu ne mai gândim la ea. Am uitat „acest amănunt”, cum spunea Robert Kurtis. Nu ştiu dacă nu cumva explozia navei n-ar fi fost binevenită, în asemenea clipe.

Scriind această frază, vreau să redau exact starea noastră de spirit. Omul, ameninţat multă vreme de o primejdie, începe să-şi dorească producerea acesteia, întrucât aşteptarea unei catastrofe inevitabile este mai oribilă decât evenimentul în sine!

Kurtis a recuperat din cambuza vasului provizii cât îi dă voie aerul încins din compartiment, unde nu se mai poate intra. Căldura a stricat deja multe alimente, dar câteva butoiaşe cu came sărată, pesmeţi, coniac, câteva butoaie cu apă, frânghii şi învelitori, o busolă şi alte instrumente de navigaţie stau aranjate, gata de a fi mutate pe bărcile de salvare, oricând vom fi obligaţi să părăsim vasul.

Pe la ora opt seara, în ciuda tumultului uraganului, se poate distinge un zgomot mai puternic. Chepengurile de lemn ale punţii au fost date la o parte şi norii negri de fum au năvălit ca printr-o valvă sub presiune.

Echipajul aleargă spre Robert Kurtis pentru a primi ordine. Consternarea ne-a cuprins pe toţi, trebuie să fugim de vulcanul care este gata să explodeze sub picioarele noastre.

Robert Kurtis se uită la ocean şi la valurile uriaşe şi ameninţătoare, apoi îşi îndreaptă atenţia către bărcile de

salvare. Şalupa cea mare este suspendată în mijlocul punţii, unde este imposibil de ajuns. La barca aflată la tribord şi la balenieră, care este suspendată la pupă, se poate încă ajunge.

Marinarii se reped către barcă.

— Nu! le strigă Kurtis. Vreţi să pierdeţi şi ultima şansă de a fi salvaţi? Vreţi să lansaţi o barcă la apă pe o astfel de mare?

Câţiva marinari speriaţi, în frunte cu Owen, vor în continuare să lanseze la apă ambarcaţia. Robert Kurtis se repede pe dunetă şi, cu o toporişcă, stă în faţa lor:

— Atingeţi palanul, numai atingeţi-l, unul dintre voi, şi îi voi crăpa capul!

Impresionaţi de atitudinea lui, marinarii se retrag, unii căţărându-se pe funiile catargelor, iar alţii urcând până la gabii.

La ora unsprezece, o serie de bubuituri puternice se fac auzite, produse de căderea pereţilor care compartimentau cala. Nori de fum şi de aburi s-au ridicat dinspre partea din faţă a acesteia, urmaţi de o limbă uriaşă de flăcări care ating catargul velei foc.

Incendiul se întinde acum până la cabina doamnei Kear, care, scoţând ţipete sălbatice, este adusă pe punte de domnişoara Herbey. Apoi îşi face apariţia Silas Huntly, cu faţa înnegrită de fum. Îl salută liniştit pe Robert Kurtis în timp ce trece şi începe să escaladeze hobanele de la pupă, instalându-se deasubra gabiei artimonului.

Văzându-l pe Silas Huntly, îmi amintesc de faptul că un alt om este prins sub dunetă, în acea cabină mistuită, poate, de flăcări.

Trebuie deci să-l lăsăm să piară pe nefericitul Ruby? Mă reped spre scară. Dar nebunul, care şi-a rupt legăturile, se iveşte chiar în clipa aceea, cu părul ars, cu hainele cuprinse de flăcări.

Fără să scoată vreun urlet, merge pe punte şi picioarele nu-i sunt arse! Se aruncă în vârtejul de fum, iar fumul nu-l sufocă! Pare o salamandră cu trăsături omeneşti, care trece prin flăcări!

O altă bubuitură se aude; şalupa zboară bucăţi, chepengul din mijlocul navei este aruncat în aer şi deşiră prelata, iar un jet de foc, mult timp forţat să stea ascuns, urcă până la mijlocul catargului.

În acea clipă, nebunul izbucneşte în urlete. Iată ce striga:

— Picratul! Picratul! Vom sări cu totii în aer!

Şi, fără să aibă timp cineva să-l oprească, se aruncă prin deschizătura chepengului în cuptorul arzând…

Capitolul XIV
În noaptea de 29 octombrie

Această scenă a fost cumplită şi fiecare, în ciuda situaţiei disperate în care se găsea, s-a îngrozit.

— Ruby nu mai era. Ultimele sale cuvinte vor avea, poate, cele mai funeste consecinţe. Mateloţii l-au auzit strigând:

— Picratul! Picratul!

Au înţeles că nava poate sări oricând în aer. Nu-i ameninţa doar incendiul, ci şi o cumplită explozie!

Câţiva, nemaiputându-se stăpâni, vor să fugă neîntârziat de acolo, cu orice preţ.

— Barca! Barca! strigă ei.

Nu văd, nu vor să vadă, nebunii, că marea este dezlănţuită, că nicio ambarcaţie nu se poate lupta cu talazurile uimitor de înalte. Nimic nu-i mai poate opri, nu mai ascultă de glasul căpitanului lor.

Robert Kurtis se aruncă în mijlocul oamenilor săi. A avut o încercare curajoasă de a-i opri, dar fără succes. Matelotul Owen îi zoreşte, legăturile bărcii sunt desfăcute, iar aceasta e lăsată la apă.

Pentru un moment, a rămas suspendată pe la jumătatea vasului, apoi, cu un ultim efort, e coborâtă în apele oceanului. După ce a atins apa, e prinsă de un val monstruos, care lovind-o violent, a sfărâmat-o în bucăţi de carena Cancelarului.

Şalupa şi barca sunt distruse. Ne-a mai rămas acum doar îngusta şi fragila balenieră.

Marinarii au rămas îngroziţi. Nimeni nu scoate un cuvânt şi nu se aude decât şuieratul vântului şi vuietul flăcărilor. Din mijlocul vasului găurit ca un furnal, o coloană de nori negri de funingine urcă spre cer. Între teuga din faţă şi dunetă nu se poate vedea, întrucât există o barieră de flăcări ce separă Cancelarul în două.

Toţi pasagerii şi câţiva membri ai echipajului se refugiază în partea din spate a dunetei. Doamna Kear zace inconştientă pe una dintre lăzile găinilor, în timp ce domnişoara Herbey veghează liniştită lângă ea, iar domnul Letoumeur îşi ţine strâns fiul la piept. L-am văzut pe Falsten consultându-şi calm ceasul şi

notându-şi ora în carnetul său, numai că eu eram departe de a împărtăşi stăpânirea de sine a acestuia, fiind cuprins de o agitaţie nervoasă teribilă.

Ce se întâmplă în partea din faţă, unde locotenentul Walter, şeful echipajului şi restul marinarilor se aflau în siguranţă, dar pe care nu-i mai vedeam? Era imposibil să îţi dai seama cum o duc, deoarece coloana de foc ca o cortină tăia comunicarea între cele două jumătăţi ale navei.

Mă apropii de Robert Kurtis.

— Totul s-a sfârşit? îl întreb eu rupând liniştea care se instalase.

— Nu, domnule, nu încă, îmi răspunde secundul. Acum, că puntea este desfăcută, ne vom apuca de treabă şi vom turna apă din toate puterile peste acest cuptor, şi poate vom reuşi să-l stingem.

— Dar cum veţi acţiona pompele în timp ce puntea arde? Şi cum veţi putea ajunge la oamenii de dincolo de perdeaua aceasta de flăcări?

Kurtis nu-mi răspunde.

— Totul e pierdut? întreb eu iar.

— Nu, domnule, îmi zice el, nu! Atât timp cât măcar o scândură din acest vas va rămâne întreagă, nu voi dispera!

Flăcările au reizbucnit cu o furie întetită, marea a fost luminată de o incandescenţă purpurie, iar norii de pe cer strălucesc, reflectând lumina de pe navă. Jeturi de foc au săgetat printre chepenguri, iar noi suntem forţaţi să ne refugiem pe ultimele balustrade de la coronament. Doamna Kear a fost aşezată în baleniera agăţată în chingile sale, domnişoara Herbey insistând până în ultimul moment să-i rămână alături.

Noaptea aceasta este cumplită, iar pana nu-i poate reda întreaga oroare.

Uraganul, cu toată violenţa sa, suflă asupra cuptorului din navă, ca un ventilator imens. Cu catargele goale, Cancelarul este târât ca o corabie de foc uriaşă, cu o viteză terifiantă. Nu aveam de ales decât să ne aruncăm în mare sau să pierim în flăcări.

Unde se afla în acest timp picratul? Ruby se înşelase şi nu era vorba de niciun vulcan, cum ne temeam noi, gata să izbucnească sub picioarele noastre.

La ora unsprezece şi jumătate, când furtuna îşi atinse

apogeul, un vuiet ciudat se auzi mai puternic. Marinarii l-au recunoscut, cu groază, imediat.

— Brizanti! Brizanti la tribord!

Rober Kurtis sare pe bastingaj, se uită repede spre talazurile înspumate, apoi se întoarce către timonier:

— Toată cârma spre tribord! strigă el.

Dar este prea târziu. Simt că ne-am ridicat pe culmea unui val monstruos. Brusc, se produce un şoc. Nava este atinsă în partea ei din spate, apoi izbită de mai multe ori, iar catargul artimon, rupt la nivelul punţii, cade în mare.

Cancelarul se opreşte brusc.

Capitolul XV

Continuarea nopţii din 29 octombrie

Încă nu este miezul nopţii. Nu se vede luna, iar obscuritatea se dovedeşte aproape totală. Nu putem şti în ce loc a eşuat nava. Împinsă de furtuna furioasă, a ajuns, oare, pe coasta ameicană? Se vede uscatul?

Am spus că vasul s-a zguduit de câteva ori, apoi a rămas absolut imobil. După câteva clipe, zgomotul lanţurilor ce se aude din partea din faţă îl anunţă pe Robert Kurtis că au fost aruncate ancorele.

— Bine, bine, zice el. Locotenentul şi şeful de echipaj au aruncat cele două ancore! Să sperăm că vor rezista!

Îl văd pe Robert Kurtis înaintând pe bastingaj până la limita la care îi permit flăcările. Urcă pe port-hobana de la tribord, în partea în care se leagănă nava, şi rămâne acolo câteva minute, în ciuda mării violente. Îl văd ascultând atent. S-ar zice că aude ceva neobişnuit în tumultul furtunii.

În sfârşit, Robert Kurtis revine pe dunetă.

— Slavă Domnului! spune el. Apa intră în cală şi ar putea să reuşească să stingă incendiul.

— Dar ce vom face după aceea? întreb eu.

— Vom vedea pe măsură ce trece timpul. Deocamdată nu ne putem gândi decât la prezent.

Primul lucru de făcut ar fi de căutat pompele, dar, în clipele acestea, nu le putem atinge, din pricina flăcărilor. Probabil că vreo scândură, smulsă de pe fundul vasului, lasă drum liber

apei, întrucât mi se pare că violenţa focului scade deja.

Cele două elemente, focul şi apa, se luptau îndârjit. Un perete al vasului trebuie să se fi găurit, iar valurile puteau pătrunde în interior. Dacă apa va stăpâni focul, noi când vom stăpâni furia apei? Ar trebui să ne folosim pompele, dar acestea nu ne sunt la îndemână. Poate că apa este mai uşor de combătut ca incendiul!

Timp de trei ore, cât mai durează această noapte atât de lungă, am aşteptat deznodământul cu o anxietate de nedescris. Nu puteam spune unde ne aflăm. Un singur lucru era cert: începuse refluxul, iar violenta valurilor scăzuse. Cancelarul ar mai fi avut un ceas ca să revină în larg, după aceea însă este dificil de ştiut exact, fără calcule şi observaţii precise. Dacă aşa era, odată stins focul, fluxul ne va pune pe linia de plutire.

În jurul orelor patru şi jumătate dimineaţa, cortina de flăcări, care făcea imposibilă comunicarea între extremităţile dinainte şi din spate ale vasului, a scăzut; astfel i-am putut distinge parţial pe marinarii din echipaj, care se refugiaseră pe îngusta teugă din faţă. Deşi nu se putea păşi pe punte, locotenentul şi şeful de echipaj au reuşit să se caţere pe marginea bordului şi de-a lungul balustradei, ajungând pe dunetă, pentru a ni se alătura.

Căpitanul Kurtis, locotenentul şi şeful de echipaj au ţinut o consfătuire, unde am luat şi eu parte. Am fost cu toţii de părere că nu se poate face nimic până în zorii zilei, să vedem unde ne găsim. Dacă ne vom afla în apropierea ţărmului şi dacă vremea ne va permite, vom acosta fie în barcă, fie pe o plută.

Dacă nu vom vedea pământ, dacă a eşuat Cancelarul pe vreun recif izolat, nu vom putea face altceva decât să îl punem pe linia de plutire şi să-l aducem în cel mai apropiat port.

— Dar, spune Robert Kurtis, a cărui părere este împărtăşită şi de locotenent, şi de şeful de echipaj, este dificil de ghicit unde ne aflăm, deoarece, din cauza vânturilor din nord-vest, Cancelarul a fost aruncat destul de mult spre sud. De multă vreme n-am putut lua înălţimea soarelui şi, cum nu cunosc nicio stâncă din această parte a Atlanticului, este posibil să fi eşuat pe un ţărm din America de Sud.

— Dar, îi zic eu, încă ne ameninţă explozia. Nu putem să abandonăm Cancelarul şi să ne refugiem…

— Pe acest recif? replică Robert Kurtis. Dar cum este făcut? Ne adăposteşte el de mareea înaltă? îl putem recunoaşte prin

acest întuneric dens? Să lăsăm să se facă zi şi vom vedea atunci!

Le transmit imediat celorlalţi pasageri cuvintele lui Robert Kurtis. Nu sunt foarte liniştitoare, dar nimeni nu vrea să vadă noul pericol creat de situaţia navei, dacă, din nefericire, a fost aruncată pe un recif necunoscut, la mai multe sute de mile de orice uscat.

O singură consideraţie domină totul: acum apa se luptă pentru noi şi împotriva incendiului, deci şi împotriva şanselor de explozie.

Într-adevăr, flăcărilor strălucitoare le-a succedat un nor de fum gros şi negru, ce iese printre panouri, în vârtejuri umede. Câteva limbi fierbinţi răsar încă printre aceste vârtejuri întunecate, dar se sting aproape imediat.

Zgomotelor făcute de foc le succed şuierele apei ce se evaporă în contact cu vatra focului din adâncul corăbiei. Fireşte că marea face ceea ce noi n-am putut cu pompele şi găleţile noastre. Incendiul, care s-a propagat în mijlocul celor o mie şapte sute de baloturi de bumbac, chiar avea nevoie de o inundaţie ca să se stingă!

Capitolul XVI
30 octombrie

Primele sclipiri ale zorilor s-au ivit la orizont, dar ceţurile din larg nu lasă privirii decât o circumferinţă destul de restrânsă. Nu se vede niciun uscat, şi totuşi ochii noştri scrutează cu nerăbdare toată porţiunea occidentală şi meridională a oceanului.

În clipa aceea, marea se retrăsese aproape în întregime, nu sunt nici şase picioare de apă în jurul navei, care, cu cala încărcată, are nevoie de cincisprezece. Câteva colţuri de stâncă apar ici şi colo şi se vede, după anumite culori de fond, că sunt compuse din roci bazaltice. Cum a putut să fie dus Cancelarul atât de mult înainte pe acest recif?

Probabil că un val enorm l-a ridicat. Asta am simtit eu, cu câteva clipe înainte de a eşua. De asemenea, după ce am cercetat şirul de roci care-l înconjoară, mă întreb cum vom reuşi să-l scoatem de acolo.

Este înclinat dinspre spate spre faţă, ceea ce face foarte dificilă deplasarea pe punte. În plus, pe măsură ce nivelul oceanului scade, se înclină mai mult spre babord. Robert Kurtis s-a temut o clipă că se va răsturna odată cu scăderea nivelului mării, dar înclinarea lui s-a fixat definitiv şi nu mai există nicio ameninţare în această privinţă.

La ora şase dimineaţa se simt nişte izbituri puternice. Este catargul artimon, care, după ce a fost smuls, revine bătând în flancurile Cancelarului. În acelaşi timp, se aud strigăte şi numele lui Robert Kurtis este pronunţat de mai multe ori.

Ne uităm în direcţia de unde vin aceste strigăte şi, prin semiobscuritatea dimineţii, vedem un bărbat agăţat de gabia artimonului.

Este Silas Huntly, pe care l-a surprins căderea catargului şi care a scăpat în mod miraculos de la moarte.

Robert Kurtis se repede în ajutorul fostului său căpitan. Trecând prin mii de pericole, reuşeşte să-l aducă la bord. Silas Huntly, fără să pronunţe vreun cuvânt, se aşază în colţul cel mai retras al dunetei. Bărbatul acesta, devenit o fiinţă total pasivă, nu mai contează.

Reuşim apoi să punem în vânt catargul artimon, care este prins solid de navă, ale cărei flancuri nu le mai ameninţă. Această epavă ne va servi, poate, la ceva, cine ştie?

Acum s-a făcut zi suficient. Ceţurile încep să se ridice. Deja, privirea poate parcurge suficient perimetrul orizontului, la peste trei mile, dar nu se vede nimic asemănător unei coaste. Linia brizanţilor merge de la sud-vest la nord-est pe o distanţă de circa o milă.

În nord, se distinge un fel de insuliţă, de formă neregulată. Este o capricioasă îngrămădire de pietre, ce se ridică la două sute de braţe mai departe de locul unde a naufragiat Cancelarul şi la o înălţime de cincizeci de picioare. Trebuie să domine deci nivelul celor mai ridicate maree. Un fel de drum foarte îngust, dar practicabil când marea este scăzută, ne va permite să ajungem pe insuliţă, dacă va trebui să facem asta.

Mai încolo, oceanul îşi recapătă culoarea sumbră. Acolo, apa este adâncă şi se termină cu stâncile submarine.

O imensă dezamăgire, justificată de situaţia navei, pune stăpânire pe noi toţi. Ne temem că brizanţii aceia nu sunt legaţi de niciun uscat.

În momentul respectiv – este ora şapte – cerul este senin, iar ceaţa a dispărut cu desăvârşire. Bolta se întinde în jurul Cancelarului şi este foarte curată, dar linia orizontului nu separă parcă apa de aer, având ambele aceleaşi culori, de parcă oceanul a invadat tot spaţiul.

Nemişcat, Robert Kurtis observă întinderea de ape, în special spre vest. Domnul Letourneur şi eu, stând în picioare, unul lângă altul, îi cercetăm cele mai mici mişcări şi îi citim limpede gândurile. Este foarte mirat, deoarece se credea în apropierea uscatului, deplasându-ne mereu spre sud după ce nava trecuse de Bermude. Totuşi, pământul nu se vede!

În clipa aceea, Robert Kurtis, plecând de pe dunetă, se duce pe la bastingaje către hobane, se repede la scările de şart, se prinde de hobanele catargului mare al gabiei, trece de bare şi ajunge repede pe capelatura catargului velei papagal.

De acolo, timp de câteva minute, cercetează cu cea mai mare atenţie tot spaţiul, apoi, prinzându-se de una dintre pataraţine, se lase să alunece până jos şi revine la noi.

Îl întrebăm din priviri.

— Nu-i niciun uscat, răspunde el sec.

Atunci domnul Kear înaintează şi zice, prost dispus:

— Unde suntem, domnule?

— Nu ştiu, domnule, îi răspunde Robert Kurtis.

— Ar trebui să ştiţi! replică negustorul de petrol.

— Aşa e, dar nu ştiu!

— Ei bine, reluă Kear, aflaţi că n-am intenţia să rămân pe veci pe nava dumneavoastră, domnule, aşa că vă cer să plecăm.

Robert Kurtis se mulţumeşte să ridice din umeri.

Apoi se întoarce spre domnul Letourneur şi spre mine:

— Voi lua înălţimea şi, dacă se va arăta soarele, zice el, vom şti în care punct din Atlantic ne-a aruncat furtuna.

Robert Kurtis se ocupă apoi să le distribuie provizii călătorilor şi echipajului. Avem toţi nevoie de acestea, deoarece suntem extenuaţi de foame şi de oboseală. Mâncăm biscuiţi şi puţină came conservată; pe urmă, căpitanul, fără să mai piardă vreo clipă, ia diverse măsuri de repunere pe linia de plutire a navei.

Incendiul s-a diminuat mult. Acum, nicio flacără nu mai iese în exterior. Fumul este mai puţin des, deşi încă negru. Fireşte că nava are încă o mare cantitate de apă în cală, dar nu putem afla cu precizie acest lucru, puntea fiind impracticabilă.

Robert Kurtis dă ordin să fie udate scândurile care ard. După două ceasuri, mateloţii pot umbla pe punte.

Prima lor grijă este să sondeze. Şeful de echipaj face această operaţiune. După verificare, sunt cinci picioare de apă în cală, dar căpitanul nu dă încă ordin să o scoatem pe toată, întrucât vrea ca ea să-şi încheie treaba. Să eliminăm mai întâi incendiul, apoi apa.

Acum, ar fi mai bine să părăsim imediat nava şi să ne refugiem pe stânca submarină? Nu este şi părerea căpitanului Kurtis, care este aprobat pentru asta de şeful de echipaj şi de locotenent. De fapt, pe o mare furioasă, poziţia pe acele stânci nu poate fi susţinută, nici măcar pe cele mai înalte, care sunt măturate de talazuri.

Iar şansele de explozie pe care le prezintă nava s-au diminuat mult în prezent. Apa a invadat partea din cală unde este depusă marfa, netrecută în actele navei, a lui Ruby, respectiv canistra de picrat. S-a decis astfel ca nici pasagerii, nici echipajul să nu plece de pe Cancelar.

Se fac pregătiri pentru a amenaja în partea din spate, pe dunetă, un fel de tabără. Câteva saltele, neatinse de foc, sunt aşezate pentru cele două pasagere. Bărbaţii din echipaj, care şi-au salvat sacii, îi pun sub teuga din faţă. Acolo vor locui ei, deoarece în cabina pe care o ocupau nu se mai poate sta deloc.

Din fericire, distrugerile n-au fost foarte mari în cambuză. Proviziile n-au păţit mai nimic, nici recipientele cu apă. Magazia cu pânze de schimb, sitată în faţă, este tot intactă.

în sfârşit, poate că am ajuns la capătul încercărilor noastre. Am fi tentati să o credem, întrucât încă de dimineaţă vântul a scăzut considerabil în intensitate, iar în larg valurile s-au mai domolit. Iată o circumstanţă favorabilă, altfel izbiturile mării pe care le primeşte în clipa asta Cancelarul l-ar fi sfărâmat, inevitabil, de bazaltul dur al stâncilor din jurul său.

Domnul Letourneur, fiul său şi cu mine am vorbit multă vreme de ofiţerii de la bord, de echipaj şi de felul în care se comportaseră toţi pe durata cumplitei primejdii. Demonstraseră curaj şi energie. S-au distins, în special, locotenentul Walter, şeful de echipaj, şi dulgherul Daoulas.

Existau acolo oameni de ispravă, buni marinari, pe care puteai conta. Nu mai trebuia elogiat Robert Kurtis. Acum, ca întotdeauna, el aleargă de colo, colo, se află peste tot, rezolvă

orice dificultate, îşi încurajează mateloţii prin cuvinte şi gesturi, a devenit sufletul acestui echipaj care nu acţionează decât la ordinul lui.

În timpul acesta, de la ora şapte dimineaţa, nivelul mării a început să crească. Acum este unsprezece şi toate capetele brizanţilor au dispărut sub valuri. Ne aşteptăm să vedem iar crescând nivelul apei din cală, pe măsură ce se ridică şi cel al oceanului.

Iată deci ce s-ar putea întâmpla. Sonda indică în curând nouă picioare. Noi straturi de bumbac sunt inundate, dar nu ne putem decât felicita pentru asta.

De când a crescut marea, majoritatea stâncilor ce înconjoară corabia au dispărut; nu mai rămâne vizibil decât cadrul unui mic bazin circular, cu un diametru de două sute cincizeci până la trei sute de picioare, în nordul căruia se găseşte Cancelarul.

Marea este destul de liniştită în interiorul acestuia, iar valurile nu se propagă până la navă – fericită împrejurare, întrucât fiind absolut imobil, vasul nostru ar fi fost izbit ca orice stâncă din jur.

La unsprezece şi jumătate, soarele, pe care unii nori îl acoperă de zece ore, s-a arătat la ţanc. Căpitanul, care a putut calcula deja un unghi orar dimineaţa, ia acum înălţimea meridianului, iar pe la prânz va face o observaţie foarte precisă.

Apoi coboară în cabina sa, unde stabileşte punctul, revine pe dunetă şi ne spune:

— Ne aflăm la 18°5' latitudine nordică şi la 45°53' longitudine vestică.

Pe urmă, căpitanul le explică situaţia tuturor celor nefamiliarizaţi cu cifrele longitudinii şi ale latitudinii. Robert Kurtis are dreptate să nu ne ascundă nimic. Vrea ca fiecare să ştie exact la ce să se aştepte în împrejurarea de faţă.

Deci Cancelarul a eşuat la 18°5' latitudine nordică şi 45°53' longitudine vestică, pe stânci nemarcate pe hartă. Cum de există asemenea recifuri în această parte a Atlanticului şi nu se ştie nimic despre ele? Insuliţa aceea s-o fi format recent şi o fi fost produsă de o ridicare plutoniană? Nu văd altă explicaţie de dat acestui fapt.

Oricum ar fi fost, această insuliţă este, cel puţin, la opt sute de mile de Guyana, adică de pământul cel mai apropiat.

Iată ceea ce punctul, pus pe harta de la bord, a stabilit în cel mai oficial mod cu putinţă.

Cancelarul a fost deci târât spre sud până la a optsprezecea paralelă, mai întâi de încăpăţânarea nechibzuită a lui Silas Huntly, apoi de vântul de nord-vest, care l-a obligat să gonească pe ocean. Ca urmare, Cancelarul trebuia să navigheze încă vreo opt sute de mile, înainte de a ajunge la ţărmul cel mai apropiat.

Aşa stătea situaţia. Era gravă, dar impresia de după comunicarea căpitanului nu părea rea, cel puţin în clipa de faţă. Ce noi primejdii ne mai puteau emoţiona, după ce scăpasem din incendiu şi de explozie?

Se uită că şi cala corăbiei era invadată de apă, că pământul era departe şi că nava noastră, după ce pornea iar pe mare, putea să se scufunde pe drum… Dar gândurile noastre se aflã încă sub influenţa terorilor trecutului şi, găsindu-şi puţin calmul, vor fi mai încrezătoare.

Ce va face în continuare Robert Kurtis? Fireşte, ceea ce-i comandă bunul simţ: să stingă complet incendiul, să arunce în mare toată sau o parte din încărcătură, fără să uite de canistra cu picrat, să astupe gura de apă şi, corabia fiind astfel uşurată, va putea profita de mareea înaltă ca să plece cât mai repede de pe stâncă.

Capitolul XVII
Urmare din 30 octombrie

Am discutat cu domnul Letourneur despre situaţia noastră şi am crezut că pot să-l asigur că sejurul nostru pe recif avea să fie scurt, dacă împrejurările ne vor fi favorabile.

Dar domnul Letourneur nu pare să-mi împărtăşească opinia.

— Mă tem, dimpotrivă, că vom sta multă vreme pe stâncile astea, îmi zice el.

— De ce? îl întreb eu. Să arunci peste bord câteva sute de baloturi de bumbac nu este o treabă lungă şi dificilă. În două, trei zile se poate face.

— Fireşte, domnule Kazallon, se va face repede, dacă, de azi, echipajul ar putea să se apuce de lucru. Dar este absolut imposibil de pătruns în cala Cancelarului, întrucât aerul de acolo este de nerespirat. Cine ştie dacă nu vor trece mai multe zile înainte de a putea coborî cineva acolo, mai ales că stratul intermediar al încărcăturii arde în continuare? De altfel, odată ce

vom stăpâni focul, nu vom putea şi naviga? Nu! Ar trebui să astupăm şi gaura pe unde intră apa, şi încă să o astupăm cu mare grijă, dacă nu vrem să ne scufundăm, după ce am riscat să ardem! Nu, domnule Kazallon, nu-mi fac iluzii, şi voi considera drept o împrejurare fericită plecarea noastră de pe stâncă peste numai trei săptămâni. Şi să ne ajute Cerul ca nicio furtună să nu se declanşeze, înainte de a pomi noi pe mare, altfel Cancelarul s-ar sfărâma ca o sticlă de reciful acesta şi ar deveni mormântul nostru!

Este, de fapt, pericolul cel mai mare, care ne-ar ameninţa. Incendiul îl puteam stăpâni, corabia o puteam repara, cel puţin, aşa credeam, însă ne aflam la mila rafalelor de vânt.

Admiţând că partea cea mai ridicată a stâncii poate oferi refugiu în timpul unei furtuni, ce s-ar întâmpla cu pasagerii şi cu echipajul Cancelarului atunci când, din nava lor, n-ar mai rămâne decât o epavă?

— Domnule Letourneur, l-am întrebat atunci, aveţi încredere în Robert Kurtis?

— Încredere totală, domnule Kazallon. Consider că pronia cerească l-a făcut pe căpitanul Hutly să-i cedeze comanda navei. Am certitudinea că Robert Kurtis va face tot ce va trebui pentru ca noi să ieşim din situaţia asta primejdioasă.

Când îl întreb pe căpitan ce durată crede că va avea staţionarea noastră pe recif, el îmi răspunde că nu o poate încă estima, dar speră ca vremea să ne fie favorabilă. Într-adevăr, barometrul urcă în mod continuu, fără oscilaţii, aşa cum face atunci când straturile atmosferice sunt încă instabile.

Prezintă deci simptomul unui calm durabil, în consecinţă, o prevestire fericită pentru operaţiunile noastre.

În rest, nu trebuie pierdută nicio oră. Fiecare se pune cu burta pe treabă.

Înainte de orice, Robert Kurtis se gândeşte să stingă de tot incendiul, care distruge în continuare stratul superior al baloturilor de bumbac, aflat deasupra nivelului apei atins în cală. Dar nu putem pierde timpul ca să salvăm încărcătura. Este evident că singura manieră de a opera este să stingem focul, prinzându-l între două pânze lichide. Pompele încep deci să-şi facă iar treaba.

În timpul acestor prime operaţiuni, echipajul este suficient pentru manevrarea pompelor. Pasagerii nu sunt obligaţi să

participe la aşa ceva, dar noi ne-am oferi braţele cu plăcere, iar ajutorul dat de noi n-ar trebui dispreţuit, atunci când se va proceda la descărcarea navei. Până atunci, domnul Letourneur, fiul său şi cu mine ne umplem timpul fie discutând, fie citind. În plus, consacru câteva ore însemnărilor din jurnalul meu.

Înginerul Falsten, puţin comunicativ, se cufundă în continuare în cifrele sale, ori trasează epure de maşini cu plan, tăietură şi profil.

Bine ar fi de ar reuşi să inventeze astfel un aparat puternic, permiţându-i Cancelarului să revină în poziţie de plutire!

Cât despre soţii Kear, aceştia stau retraşi şi ne scutesc de plictiseala de a le auzi necontenitele reproşuri. Din păcate, domnişoara Herbey este obligată să rămână cu aceste personaje şi noi n-o vedem pe fată decât puţin sau deloc.

Silas Huntly nu se amestecă în nimic din ceea ce-i interesează pe oamenii de pe navă. Marinarul nici nu mai există în el şi omul acesta de-abia mai vegetează.

Hobbart îşi face serviciul obişnuit, ca şi cum nava ar fi în cursa sa regulată şi ar naviga normal. Acest Hobbart este un personaj prefăcut, slugarnic, în general rar de acord cu bucătarul său, Jynxtrop, negru cu figură rea, care pare brutal şi obraznic şi are cu ceilalţi mateloti relaţii nu întotdeauna adecvate.

Distracţiile sunt deci foarte rare la bord. Din fericire, mi-a venit ideea de a mă duce să explorez reciful necunoscut, pe care a eşuat Cancelarul. Plimbarea nu va fi nici lungă, nici diversificată, fireşte, dar reprezintă o ocazie să părăsesc nava pentru câteva ceasuri şi să studiez solul a cărui origine este, în mod cert, curioasă.

Este important, de altfel, ca planul acestui recif, care nu este indicat pe hărţi, să fie relevat cu grijă. Cred că domnul Letourneur, fiul său şi eu putem face cu destulă uşurinţă această activitate hidrografică, lăsându-i căpitanului Kurtis grija de a o completa, după ce va calcula din nou longitudinea şi latitudinea stâncii, cu toată exactitatea posibilă.

Propunerea mea este acceptată de domnul Letourneur şi de fiul său. Ne sunt puse la dispoziţie baleniera, dotată cu fire şi sonde, şi un matelot care să o conducă, astfel că părăsim Cancelarul în dimineaţa de 31 octombrie.

Capitolul XVIII

Din 31 octombrie pe 5 noiembrie

Am început prin a face ocolul stâncii, a cărei lungime măsoară cam un sfert de milă.

Această mică deplasare de „circulnavigaţie” se încheie repede. Cu sonda în mână, constatăm că marginile recifului sunt foarte abrupte. Apa este extrem de adâncă în apropierea rocilor. Nu ne mai îndoim că o ridicare bruscă, o împingere violentă, cauzată de acţiunea forţelor plutoniene, a proiectat această stâncă afară din ape.

În rest, originea insuliţei nu este discutabilă. Este pur vulcanică. Peste tot se află numai blocuri bazaltice, dispuse într-o ordine perfectă, ale căror prisme regulate oferă ansamblului aspectul unei cristalizări gigantice.

Marea este minunat de transparentă în jurul recifului şi lasă să se vadă curiosul fascicul de fusuri prismatice, care suportă această remarcabilă structură.

— Iată o insuliţă neobişnuită, zice domnul Letourneur, şi apariţia ei este recentă.

— Acest lucru este evident, tată, spune tânărul Andre. Adaug chiar că este un fenomen identic celor produse pe Insula Julia, pe coasta Siciliei şi prin arhipelagul de lângă Santorini, cel prin care s-a creat această insuliţă, tocmai la ţanc pentru ca vasul nostru să eşueze pe ea!

— De fapt, spun eu, trebuie să fi existat o ridicare a scoarţei în această parte a oceanului, întrucât stânca noastră nu figurează nici pe hărţile cele mai moderne şi n-ar fi putut scăpa de ochii marinarilor, în această zonă din Atlantic, destul de frecventată. Să explorăm reciful cu atenţie şi să le aducem la cunoştinţă navigatorilor existenta acestuia.

— Cine ştie dacă nu va dispărea de îndată, ca urmare a unui fenomen asemănător celui care l-a produs? replică Andre Letourneur. Ştiţi, domnule Kazallon, că insulele acestea vulcanice nu au adesea decât o durată efemeră şi, când geografii le trec pe hărţile lor, ele nici nu mai există!

— Nu contează, dragul meu copil, zice domnul Letourneur. Mai bine este să indici un pericol care nu există decât să omiţi unul care există, iar marinarii nu vor avea de ce să se plângă, dacă nu vor mai găsi stâncile subacvatice acolo unde le-am desenat

noi!

— Ai deptate, tată, răspunde Andre. De fapt, se poate foarte bine ca insuliţa aceasta să dureze cât continentele noastre. Doar că, dacă trebuie să dispară, căpitanului Kurtis i-ar plăcea să o facă peste câteva zile, după ce va fi reparat avariile navei, deoarece asta îl va scuti de grija aducerii Cancelarului pe linia de plutire.

— Chiar aşa, Andre, strig eu glumeţ, credeţi că dispuneţi cum vreţi de natură? Vreţi ca apa să înghită stânca după dorinţa dumneavoastră, după nevoia dumneavoastră personală, şi, după ce a creat reciful acesta special pentru incendiul de pe Cancelar, să-l facă să dispară, la un semn al baghetei dumneavoastră fermecate, ca să-l elibereze?

— Nu vreau nimic, domnule Kazallon, răspunde zâmbind tânărul, decât să-i mulţumesc lui Dumnezeu că ne-a protejat într-un mod atât de vizibil. A vrut să ne arunce nava pe acest recif şi o va repune pe linia de plutire, la momentul potrivit.

— Iar noi îl vom ajuta cu toate puterile noastre, nu-i aşa, prieteni?

— Da, domnule Kazallon, răspunde domnul Letourneur, fiindcă este legea umanităţii să te ajuţi singur... Totuşi, Andre are dreptate să se încreadă în Dumnezeu. Fireşte, aventurându-se pe mare, omul îşi foloseşte în mod remarcabil calităţile pe care i le-a oferit natura; dar, pe acest ocean nesfârşit, când se dezlănţuie elementele sale, se vede cât este de fragilă o corabie şi însuşi omul pare slab şi neajutorat! De aceea, cred că deviza marinarului ar trebui să fie: încredere în sine şi credinţă în Dumnezeu!

— Nimic nu-i mai adevărat, domnule Letourneur, confirm eu. Prin urmare, cred că sunt foarte puţini marinari cu sufletul complet închis în faţa ideilor religioase!

Vorbind astfel, examinăm cu atenţie rocile care formează baza insuliţei şi totul ne convinge că este de origine recentă. De fapt, nu există nicio cochilie, nicio tufă de iarbă-de-mare, care să se fi prins de pereţii de bazalt.

Un amator de ştiinţe ale naturii ar fi scotocit imediat îngrămădirea de roci, pe care natura vegetală şi animală nu şi-a pus încă pecetea. Moluştele lipseau cu desăvârşire, ca şi hidrofiţii. Vântul nu adusese acolo niciun asemenea germen, iar păsările de mare nu-şi căutaseră refugiul printre respectivele

stânci.

Doar geologul putea găsi materie pentru un studiu interesant, cercetând acea construcţie bazaltică, purtând doar urmele unei formări sub acţiunea forţelor plutoniene.

În clipa aceea, barca noastră revine în extremitatea de sud a insuliţei pe care a eşuat Cancelarul. Le propun însoţitorilor mei să coborâm pe uscat, iar ei acceptă.

— În caz că insuliţa va dispărea, zice râzând tânărul Andre, trebuie ca măcar oamenii să o fi vizitat.

Barca trage la mal şi coborâm pe rocile de bazalt. Andre merge înainte, întrucât solul este destul de bun, iar tânărul nu are nevoie să fie susţinut de cineva. Tatăl său se află puţin în urma lui, lângă mine, şi iată-ne urcând stânca pe o pantă foarte blândă, ce ne duce pe culmea ei cea mai înaltă.

Un sfert de ceas ne ajunge ca să străbatem această distanţă şi, toţi trei, ne aşezăm pe o prismă bazaltică din vârful celei mai înalte pietre de pe insuliţă. Andre Letourneur îşi scoate atunci un carnet din buzunar şi începe să deseneze reciful, ale cărui contururi se prezintă foarte lămurit ochilor noştri, pe fondul verde al apelor.

Cerul este senin, iar marea, având un nivel scăzut, descoperă vederii până şi ultimele vârfuri dinspre sud, care formează trecătoarea îngustă urmată de Cancelar înainte de eşuarea sa.

Forma stâncii subacvatice este destul de neobişnuită şi o aminteşte pe cea a unui „jambon York”, a cărui parte centrală se umflă până la ridicătura pe a cărei culme ne găsim.

După ce Andre a trasat perimetrul insuliţei, tatăl său îi spune:

— Dar, fiule, ai desenat acolo un jambon!

— Da, tată, răspunde Andre, un jambon bazaltic, de o mărime ce l-ar bucura pe Gargantua, iar dacă şi căpitanul Kurtis consimte, îi vom da acestui recif numele „Ham Rock”.

— Bineînţeles, strig eu, numele i se potriveşte. Stâncile „Ham Rock”! Iar navigatorii trebuie să se apropie de ele doar la o distanţă respectabilă, întrucât au dinţi destul de duri ca să-i scufunde!

Cancelarul a ajuns pe extremitatea sudică a insuliţei, adică pe canalul jambonului, şi în acel golfuleţ format în concavitatea de acolo. Este înclinat spre tribord şi se balansează tare în momentul acesta, fiindcă mareea se dovedeşte extrem de scăzută.

Atunci când desenul lui Andre Letourneur este gata, coborâm altă pantă ce se îndreaptă lin spre vest şi, în curând, o grotă frumuşică se ivi. Văzând-o, ai fi zis că este o adevărată operă arhitecturală, de felul celei pe care natura a zămislit-o în Hebride, mai ales pe Insula Staffa.

Domnii Letourneur, care au vizitat grota de la Fingal, o regăsesc întreagă aici, dar de proporţii reduse. Aceeaşi dispunere a prismelor concentrice, din cauza felului în care s-a răcit bazaltul; aceeaşi boltă cu grinzi negre, ale căror încheieturi prezintă o materie galbenă; aceeaşi puritate a marginilor prismatice, pe care foarfeca unui omamentist nu le-ar fi decupat mai precis; în fine, aceleaşi zgomote ale curenţilor de aer, ce trec printre aceste bazalturi sonore, ale căror structuri gaelice formează harpele umbrelor fingaliene.

Doar că, la Staffa, solul este doar o pânză lichidă, iar aici grota nu poate fi atinsă decât de marile talazuri, iar câmpul fusurilor prismatice formează un solid pavaj.

— În plus, remarcă Andre Letourneur, grota din Staffa este o vastă catedrală gotică, iar aceasta nu este decât capela acelei catedrale! Dar cine se aştepta să găsim minunea asta pe un recif necunoscut din ocean?

După ce ne-am odihnit un ceas în grota de pe Ham Rock, urmăm litoralul insuliţei şi ne întoarcem la Cancelar. Robert Kurtis este pus la curent cu noile noastre descoperiri şi trece insula pe harta sa cu numele dat de Andre Letourneur.

În celelalte zile ce au urmat, ne-am plimbat mereu pe la grota de pe Ham Rock, unde am petrecut ore frumoase. A vizitat-o şi Robert Kurtis, dar ca un om preocupat de cu totul altceva decât să admire o minune a naturii.

Falsten s-a dus acolo o dată, ca să examineze natura rocilor şi să care în lăzile sale câteva bucăţi smulse cu lipsa de milă a unui geolog. Domnul Kear n-a vrut să se deranjeze, ci a rămas la bord. Am rugat-o pe doamna Kear să ne însoţească în excursii, dar lipsa de confort a plimbării cu barca şi oboseala de îndurat au făcut-o să-mi refuze propunerea.

Şi domnul Letourneur a întrebat-o pe domnişoara Herbey dacă i-ar plăcea să viziteze reciful. Tânăra, bucuroasă, ar fi acceptat propunerea, ca să scape măcar o oră de tirania capriciilor stăpânei sale, dar când a rugat-o pe doamna Kear să-i permită să plece de la bord, aceasta a refuzat-o hotărât.

Fiind deranjat de acest comportament, intervin pe lângă doamna Kear în favoarea domnişoarei Herbey. Trebuie să mă lupt, dar, cum am avut deja ocazia să-i fac unele servicii egoistei pasagere şi cum ea poate avea în continuare nevoie de mine, până la urmă cedează în fata insistentelor mele.

Domnişoara Herbey ne însoţeşte de câteva ori în plimbările noastre printre stânci. De mai multe ori pescuim şi noi pe litoralul insuliţei şi luăm masa veseli în grotă, în timp ce harpele bazaltice vibrează în vânt.

Suntem bucuroşi de plăcerea domnişoarei Herbey de a fi liberă câteva ore. Fireşte, insuliţa este restrânsă, dar nimic pe lume nu i s-a părut mai mare, vreodată, tinerei! Şi nouă ne place acest recif arid, ale cărui pietre ne vor fi cunoscute toate, în curând, ca şi potecile pe care umblăm zi de zi.

Este un domeniu vast, dacă îl compari cu puntea Cancelarului, şi sunt convins că, în momentul plecării, îl vom regreta.

Revenind la Insula Staffa, Andre Letourneur ne spune că ea aparţine familiei Mac Donald, care o arendează pentru douăsprezece lire sterline anual.

— Ei bine, domnilor, întreabă domnişoara Herbey, credeţi că insula poate fi închiriată pe mai puţin de o jumătate de coroană?

— Nici măcar pe un penny, domnişoară, îi răspund râzând. Oare aveţi intentia de a o lua în chirie?

— Nu, domnule Kazallon, zice ea, oftând, totuşi aici este singurul loc în care am fost fericită.

— Şi eu, murmură Andre.

Există multă suferinţă în răspunsul domnişoarei Herbey! Biata fată, săracă, fără părinţi, fără prieteni, nu şi-a găsit încă fericirea – o fericire de câteva clipe – decât pe o stâncă necunoscută din Atlantic!

Capitolul XIX

De pe 6 pe 15 noiembrie

În primele cinci zile de când a eşuat, vapori înţepători şi denşi au ieşit din cala Cancelarului, apoi s-au diminuat treptat, iar în 6 noiembrie putem considera incendiul stins. Totuşi, ca măsură de prevedere, Robert Kurtis continuă manevrarea pompelor, astfel încât coca să fie inundată până la înălţimea interpunţii.

Doar că, atunci când marea are nivel scăzut, apa descreşte şi ea în cală şi suprafeţele ambelor lichide din interior şi din

exterior se găsesc la aceeaşi înălţime.

— Ceea ce dovedeşte, îmi zice Robert Kurtis, că gaura pe unde intră apa este considerabilă, deoarece curgerea se face cu rapiditate.

De altfel, deschizătura produsă în cocă nu are mai puţin de patru picioare pătrate în suprafaţă. Unul dintre mateloţi, Flaypol, a plonjat când mareea era joasă şi a aflat poziţia şi importanţa avariei.

Gaura se află la treizeci de picioare deasupra şi în faţa cârmei şi trei scânduri au fost sparte de vârful unei roci, cam la două picioare deasupra crestăturii chilei.

Şocul a fost extrem de violent, nava fiind încărcată cu marfă şi marea furtunoasă. Este chiar suprinzător că nu s-a spart coca în mai multe locuri. Dacă gaura prin care intră apa poate fi astupată, asta o să ştim după ce mutam marfa sau o descărcăm, iar dulgherul va ajunge în locul respectiv. Dar ne mai trebuie cam două zile ca să pătrundem în cala Cancelarului şi să scoatem de acolo baloturile de bumbac neatinse de foc.

în vremea asta, Robert Kurtis nu stă degeaba, iar echipajul său îl secundează cu zel, astfel că sunt executate lucrări importante.

Căpitanul restaurează catargul artimon, care s-a prăbuşit la eşuare şi pe care au reuşit să-l tragă cu tot greementul său. Bigile fiind instalate în spate, catargul mic a fost înlocuit pe vechiul tronson, pe care dulgherul Daoulas l-a mortezat în acest scop. O îngemănare convenabilă, menţinută prin legături puternice şi cuie din fier, asigură joncţiunea celor două părţi rupte.

După aceea, întregul greement este revizuit cu grijă, hobanele, pataraţinele, straiurile sunt întinse iar, câteva pânze schimbate, astfel încât manevrele curente, convenabil restabilite, ne vor permite să navigăm în siguranţă.

Este mult de muncă în partea din faţă şi în spatele navei, deoarece duneta şi postul echipajului au fost foarte avariate de flăcări. De aici, necesitatea de a repara tot, ceea ce înseamnă consum de timp şi multă atenţie. Avem timp, avem şi grijă, astfel că în curând ne vom putea folosi iar cabinele.

Abia în ziua de 8 a putut să înceapă descărcarea Cancelarului. Baloturile de bumbac fiind pline de apă, ca şi cala, se instalează palane deasupra panourilor, iar noi îi ajutăm pe cei din echipaj

să ridice aceste greutăţi, care, în majoritatea lor, sunt total avariate. Baloturile sunt puse unul câte unul pe balenieră şi transportate pe recif.

După ce am ridicat astfel primul strat al încărcăturii, trebuie să ne gândim să scoatem măcar o parte din apa care umple cala. De aici, necesitatea de a închide cât mai ermetic posibil gaura pe care stânca a făcut-o în coca navei.

Lucru dificil, dar matelotul Flaypol şi şeful de echipaj se achită de el cu un zel pentru care merită orice elogiu. Au reuşit, când nivelul mării a scăzut, plonjând sub partea dinapoi dinspre tribord a navei, să prindă o tablă de cupru în dreptul găurii, dar cum această tablă nu va putea suporta presiunea atunci când nivelul interior va scădea din cauza pompelor, Robert Kurtis încearcă să asigure obturarea îndesând baloturi de bumbac între scândurile deformate.

Există destul material de acest fel, astfel că, în curând, fundul Cancelarului va fi matlasat cu aceste baloturi grele şi impermeabile, care, sperăm, îi vor permite tablei de cupru să reziste mai bine.

Procedeul căpitanului a reuşit. Se vede bine asta de îndată ce nivelul apei scade în cală şi oamenii sunt în măsură să continue descărcarea.

— Este deci probabil, ne spune Robert Kurtis, să putem ajunge la avarie şi să o reparăm din interior. Fireşte, ar fi fost mai bine să abatem nava pe carenă şi să schimbăm bordajele, dar ne lipsesc mijloacele pentru a întreprinde o operaţiune atât de amplă. Şi m-aş teme ca nu cumva vremea să se strice în timp ce corabia stă culcată pe flanc, ceea ce ar pune-o la mila talazurilor. Totuşi, cred că trebuie să vă asigur că gaura pe unde intră apa va fi bine astupată şi că noi vom putea, în scurt timp, să ajungem pe ţărm în condiţii destul de sigure.

După două zile de muncă, apa a fost scoasă în mare parte, iar descărcarea ultimilor baloţi se face fără probleme. Trebuie să manevrăm pompele, la rândul nostru, ca să uşurăm munca echipajului, şi o facem cu conştiinciozitate. Andre Letourneur, în ciuda infirmităţii sale, ni se alătură şi fiecare, după puterile sale, îşi face datoria.

Totuşi, este o muncă obositoare, pe care n-o putem continua mult timp fără a face pauză. Braţele şi şalele ne sunt frânte, din cauza efortului continuu depus, şi înţeleg de ce marinarilor nu le

place să dea la pompe.

Noi o facem încă în condiţii favorabile, întrucât vasul stă pe un fund solid şi abisul nu se află sub picioarele noastre. Nu ne apărăm vieţile pe o mare turbată şi nu ne luptăm cu apa ce urcă în timp ce ne chinuim să o scoatem de acolo! Fie ca Domnul să nu ne pună niciodată la asemenea încercări pe o navă care se scufundă!

Capitolul XX

15-20 noiembrie

S-a încheiat, în final, cercetarea calei. S-au găsit acolo, mai întâi, în partea din spate, recipientul cu picrat, intact, într-un loc neatins de foc sau de apă. Nu pot spune de ce nu a fost imediat azvârlit în mare, ci doar dus departe, într-o extremitate a insulei, unde a fost depozitat.

Cât s-au aflat în cală, Kurtis şi Daoulas au înţeles întreaga gravitate a pagubelor produse de foc. Au constatat astfel că puntea, cu scândurile ei groase, şi traversele ce o sprijineau nu fuseseră distruse atât de mult cât crezuseră ei, ci arseseră doar la suprafaţă.

Flăcările distruseseră însă mult bordajul interior al navei. O mare parte din structura internă a ei nu mai exista, ca şi lateralele sale din cală, aproape distruse în totalitate. Câlţii arseseră printre îmbinările şi încheieturile vasului, astfel că doar printr-un miracol Cancelarul nu se dezintegrase de multă vreme.

Căpitanul şi dulgherul s-au întors pe punte cam îngrijoraţi. Pagubele erau atât de serioase, că, dacă s-ar fi aflat pe o insulă, nu pe o stâncă ivită din mare, Robert Kurtis n-ar fi ezitat să demonteze nava ca să o reconstruiască apoi, bucată cu bucată, făcând-o chiar mai mică, dar mai sigură.

Kurtis îi adună apoi pe membrii echipajului şi pe pasageri pe puntea Cancelarului şi îi pune la curent cu datele situaţiei.

— Prieteni, zice căpitanul, trebuie să vă spun că vasul nostru a suferit pagube mult mai grave decât credeam noi, iar coca navei este, în mare parte, distrusă. Dacă nu am fi eşuat pe un recif pustiu, care poate fi acoperit oricând de apele furioase ale oceanului, nu aş fi ezitat să dezmembrăm vasul, ca să construim unul de dimensiuni mai mici, care să ne poarte în siguranţă

către ţărm. Nu vreau să risc să rămânem aici, de aceea voi astupa gaura pe unde intră apa cât voi putea de bine, ca să ajungem în cel mai apropiat port. Ne aflăm la opt sute de mile de Paramaribo, litoralul de nord al Guyanei Olandeze, iar în zece sau douăsprezece zile, dacă vremea se va dovedi favorabilă, am putea atinge acest ţărm.

Propunerea lui Robert Kurtis este unanim acceptată.

Daoulas şi ajutoarele lui se apucă de reparat coastele carbonizate ale vasului şi de astupat spărturile. Dar este evident că nava nu mai oferă suficientă siguranţă pentru o navigare de durată şi că va fi condamnată să rămână în primul port în care va acosta.

Dulgherul etanşează şi îmbinările exterioare ale bordajului, care se aflau deasupra nivelului apei. Nu poate ajunge însă la cele acoperite de apă şi se mulţumeşte doar să facă un alt înveliş al vasului, căptuşindu-l prin interior.

Aceste lucrări diverse durează până în 20 noiembrie. După ce echipajul a făcut tot ce era omeneşte posibil pentru a repara vasul, Robert Kurtis se hotărăşte să îi dea drumul la apă.

Fireşte că, de când fusese eliberat de încărcătură şi de apa din cală, Cancelarul plutise în voie în interiorul micului bazin natural, în care se găsea, încercuit de stânci ce nu puteau fi acoperite de apele fluxului. Vasul fusese ancorat atât de pupă, cât şi de proră cu frânghii şi cabluri, încât să evite ciocnirea de recif.

În respectivul bazin, poate face o rotaţie completă. Această manevră îi permite Cancelarului să fie orientat cu partea dinainte spre sud.

Se pare deci că vasul va putea fi uşor scos de acolo, fie ridicând pânzele, dacă vântul e bun, fie trăgându-l în larg prin strâmtoare, dacă briza este contrară. Totuşi, operaţiunea prezintă unele dificultăţi ce trebuie depăşite.

Într-adevăr, gura canalului este barată de o coamă de bazalt, care în timpul fluxului era acoperită de suficientă apă pentru a-i permite Cancelarului să o treacă, inclusiv cu întreaga sa încărcătură.

Aşa făcuse în acea noapte memorabilă, atunci când intrase acolo şi când era un flux echinocţial, care nu va reveni decât peste câteva luni.

Or, problema aşteptării unui alt moment favorabil nu se putea

pune, deoarece Robert Kurtis a hotărât să îşi asume riscul, profitând de fluxul de mare amplitudine graţie lunii noi din această perioadă, ca să încerce să treacă vasul dincolo de barieră, după care să ia lest şi să navigheze pe ruta sa.

Vântul era bun şi bătea exact dinspre nord-vest, pe direcţia canalului, iar căpitanul manevrează nava către barieră cu ajutorul frânghiilor, nu a pânzelor, ca să nu se izbească puternic de barieră, iar vasul să fie permanent supravegheat.

Înainte de începerea operaţiunii, după ce a discutat cu locotenentul Walter, cu dulgherul şi cu şeful de echipaj, Robert Kurtis pregăteşte o ancoră la pupă, astfel încât vasul să fie readus la locul său de acostare, dacă operaţiunea n-ar fi reuşit.

Alte două ancore au fost duse în cealaltă parte a strâmtorii, care nu are o lungime mai mare de două sute de picioare, lanţurile au fost introduse în vinci, marinarii trec la pârghiile de manevră, iar la ora patru seara, Cancelarul este pus în mişcare.

Fluxul va atinge amplitudinea maximă la ora patru şi douăzeci şi trei de minute, cu zece minute înainte vasul fiind rotit astfel, încât chila acestuia să poată trece peste coama de bazalt. Partea anterioară a acesteia depăşeşte obstacolul, dar bariera opreşte apoi înaintarea vasului.

Odată cu fluxul, şi partea cea mai joasă de la pupă va trece de obstacol. Robert Kurtis ajunge la concluzia că acţiunea vântului contribuie la înaintarea vasului. Toate pânzele au fost orientate pe direcţia vântului.

Aşadar, fluxul a atins amplitudinea sa maximă, iar pasagerii şi echipajul se află la vinci, în timp ce domnul Letourneur, Andre, Falsten şi eu ne găsim lângă balustrada de la tribord. Robert Kurtis stă pe dunetă, cu atenţia îndreptată către pânze, locotenentul se află pe teuga din faţă, în timp ce şeful de echipaj e la cârmă.

Marea este calmă şi prielnică, iar în timp ce apele se umflă, ridică vasul în câteva rânduri, zguduindu-l.

— Hai, prieteni, strigă Robert Kurtis, cu vocea sa calmă şi clară, toţi împreună! Haideţi!

Vinciul se roteşte, iar lanţurile zăngăne cu fiecare zală care trece prin orificiile metalice.

Vântul prinde putere, iar catargele se opintesc sub presiunea pânzelor, deoarece nava nu poate lua destulă viteză. Cu aproape douăzeci de picioare înaintasem, când unul dintre

mateloţi începe să intoneze un cântec gutural, al cărui ritm ne ajută să ne sincronizăm mişcările. Eforturile ni se dublează, Cancelarul se mişcă.

Dar ne chinuim degeaba! Nivelul mării începe să scadă. Nu vom trece de barieră.

Or, din moment ce nu trece, vasul nu poate rămâne în echilibru pe această barieră, întrucât se va rupe în două după ce apa va scădea şi mai mult. La ordinul căpitanului, pânzele sunt coborâte repede şi vom folosi ancora prinsă în urma noastră.

Nu trebuie să pierdem niciun minut! Virăm brusc. Pentru o clipă, suntem toţi foarte îngrijoraţi... Dar Cancelarul alunecă pe chila sa şi revine în bazinul care-i este acum şi temniţă.

— Ei bine, căpitane, întreabă şeful de echipaj, acum cum vom mai trece?

— Nu ştiu, îi răspunde Robert Kurtis, dar vom trece!

Capitolul XXI

Din 21 în 23 noiembrie

Trebuie să părăsim îngustul bazin neîntârziat. Timpul, care ne-a favorizat în cursul întregii luni noiembrie, ameninţă să se schimbe. Barometrul a scăzut încă din ajun, iar valu rile încep să se stârnească în jurul lui Ham Rock. Or, insuliţa devine periculoasă în bătaia vântului şi Cancelarul ar putea fi sfărâmat de

Spre seară, atunci când fluxul este suficient de scăzut şi stâncile nu sunt acoperite de ape, Robert Kurtis, Falsen, şeful de echipaj, eu şi Daoulas mergem să cercetăm coama de bazalt, care se dovedeşte a fi un obstacol serios. Ca să treacă nava, trebuie să dislocăm bazaltul cu târnăcoape pe o suprafaţă de zece pe şase picioare. O adâncitură mai mare cu nouă sau zece picioare ar oferi un spaţiu suficient de manevră pentru Cancelar, iar canalul ar fi marcat cu balize. Vasul ar putea trece astfel peste barieră şi ajunge în apele adânci.

— Dar bazaltul acesta e la fel de dur ca granitul, remarcă şeful de echipaj. Nu putem ajunge la el decât în timpul refluxului, deci vom munci mult timp şi nu vom putea lucra decât două ore din douăzeci şi patru.

— Încă un motiv în plus pentru a începe imediat, spune Robert Kurtis.

— Dar o să ne ia o lună până vom termina căpitane, exclamă Daoulas. N-am putea arunca stâncile în aer? Avem ceva pulbere la bord.

— Nu suficientă pentru aşa ceva, zice şeful de echipaj.

Stânci.

Situaţia este extrem de gravă. O lună de muncă! Dar, înainte de a trece luna, nava noastră ar fi demolată de mare!

— Avem însă ceva mai bun decât praful de puşcă, intervine Falsten.

— Ce anume? întreabă căpitanul.

— Picratul de potasiu, răspunde Falsten.

Aşadar, substanţa explozivă, cu care sărmanul Ruby periclitase atât de serios vasul, avea să ne fie de foarte mare folos. Mi-am dat seama cât de fericită fusese alegerea de a depozita canistra pe recif în loc s-o aruncăm în ocean.

O simplă gaură săpată în bazalt, umplută apoi cu substanţa explozivă, era de ajuns ca stânca să fie aruncată în aer.

Marinarii vin cu târnăcoapele, iar Daoulas, dirijat de Falsten, începe să găurească roca pe o direcţie ce ar oferi producerea celui mai bun efect. Totul ne lasă să credem că vom termina operaţiunile în cursul nopţii, iar dacă explozia va avea efectul dorit, vom trece peste obstacol.

După cum se ştie, acidul picric este un produs cristalin şi amar, extras din huilă, care în combinaţie cu potasiu formează o sare galbenă cunoscută sub numele picrat de potasiu. Puterea explozivă a acestei substante este inferioară celei a fulmicotonului sau dinamitei, dar mult mai mare decât cea a prafului de puşcă obişnuit.

Picratul poate fi aprins cu uşurinţă printr-un şoc violent şi sec, iar un tip de substanţă detonatoare, pe care o deţinem, poate servi foarte bine acestui scop.

Munca lui Daoulas şi a ajutoarelor sale este plină de zel, ei începând să sape o adâncitură pentru introducerea pulberii. Am sperat că până dimineaţa următoare explozia să aibă loc, dar, deşi marinarii lucraseră repede, apele scăzuseră şi mai trebuia să treacă patru fluxuri ca pulberea să aibă o adâncime potrivită.

Echipa şi-a terminat treaba abia dimineaţa, în 23. Adâncitura a fost săpată oblic în stâncă şi conţine zece livre de substanţă explozivă. Va fi umplută imediat. Este cam ora opt.

Când picratul e introdus în deschizătură, Falsten intervine:

— Cred că este mai bine să amestecăm picratul cu pulberea obişnuită, deoarece aceasta ne va permite să o aprindem cu un fitil în loc să folosim un detonator pentru a produce un şoc. Aşa va fi mai uşor. In plus, adăugând praful de puşcă, picratul va fi mai eficient, astfel încât explozia picratului va fi urmată de cea a prafului de puşcă şi va fragmenta bazaltul.

Inginerul Falsten nu vorbeşte prea des, dar când o face, vorbeşte bine. Sfatul lui de a fi amestecate cele două substanţe este urmat, după ce, în prealabil, a fost introdus un fitil îndesat cu grijă în adâncitură.

Vasul se afla la o distanţă care l-ar fi ferit de pericolul exploziei, dar este înţelept ca pasagerii şi echipajul să se refugieze în grota de la capătul recifului. Domnul Kear este obligat să părăsească nava, în ciuda protestelor sale.

Pe urmă, Falsten aprinde fitilul, după care ni se alătură în ascunzătoare. Fitilul arde timp de zece minute.

Apoi explozia are loc, cu zgomot surd, mult mai slab decât am crezut, dar aşa se întâmplă când groapa este adâncă.

Am alergat spre obstacol. La locul exploziei, bazaltul fusese făcut praf, operaţiunea având succes. Acum acolo există un canal mic, pe care mareea începe să-l umple, făcând trecătoarea liberă pentru vas.

Odată cu fluxul, Cancelarul ridică ancora şi iese în apele libere ale oceanului, dar nu poate naviga, fiindcă îi lipseşte balastul spre a fi echilibrat.

De aceea, încă o zi, trebuie să stăm lângă insuliţă. Va trebui să încărcăm lest. Timp de douăzeci şi patru de ore, echipajul aduce la bord cantităţi însemnate de piatră şi baloturi de bumbac, care suferiseră mai puţin de pe urma focului.

În această zi, domnii Letourneur, domnişoara Herbey şi cu mine ne mai plimbăm o dată printre pietrele de bazalt ale acestui recif pe care nu-l vom mai vedea niciodată şi pe care am stat timp de trei săptămâni.

Numele Cancelarului, cel al grupului de stânci, data eşuării sunt gravate artistic de către Andre pe unul dintre pereţii grotei. Ne luăm adio de la reciful pe care am petrecut destule zile, dintre care unele, poate, cele mai frumoase din viaţa noastră.

În sfârşit, la 24 noiembrie, odată cu mareea dimineţii, Cancelarul pluteşte fiind purtat de pânzele sale inferioare, de

gabiile şi de velelele foc. Două ore mai târziu, ultima culme de pe Ham Rock dispare în zare.

Capitolul XXII
Din 24 noiembrie în 1 decembrie

Iată-ne deci pe mare, dar pe o navă a cărei soliditate este foarte compromisă, însă, din fericire, nu trebuie să facem o traversare lungă. Avem de străbătut doar opt sute de mile.

Dacă vântul de nord-est se menţine timp de câteva zile, Cancelarul, mergând cu briza în spate, va ajunge repede pe coasta Guyanei.

Pornim spre sud-vest şi viaţa de la bord îşi reia cursul obişnuit.

Primele zile se scurg fără niciun incident. Vântul nu şi-a schimbat direcţia bună, iar Robert Kurtis nu vrea să navigheze cu toate pânzele sus, pentru că se teme ca nu cumva spărtura din cală să se deschidă din nou, din cauza vitezei prea mari a vasului.

Ce traversare tristă este aceasta când nu eşti sigur de vaporul tău! Noi ne întoarcem din drum în loc să mergem înainte. Fiecare este absorbit de propriile gânduri şi griji, iar la bord nu mai găseşti acea atmosferă destinsă ca mai înainte, întrucât călătoria nu mai este sigură, nici rapidă.

În ziua de 29 noiembrie, vântul îşi schimbă direcţia cu un cart la nord. Vasul nu mai poate înainta cu vântul din spate. Suntem obligaţi să reorientăm vergelele şi velele şi să folosim murele la tribord. Manevrele acestea au făcut ca vasul să se încline, oscilând, spre tribord.

Robert Kurtis strânge zburătorii, deoarece îşi dă seama că înclinarea spre tribord afectează coca vasului. Are dreptate, fiindcă nu trebuie doar să facem o traversare rapidă, ci să ajungem, fără alt nou accident, în apropierea uscatului.

Noaptea de 29 spre 30 noiembrie este întunecată şi ceţoasă. Briza bate din ce în ce mai tare şi, din nefericire, numai dispre nord-vest. Pasagerii se retrag în cabinele lor, iar căpitanul Kurtis nu părăseşte duneta. Echipajul rămâne pe punte. Vasul se deplasează tot înclinat, deşi nu are nicio pânză superioară desfăcută.

în jurul orei două dimineaţa cobor în cabină, când Burke, unul

dintre mateloţi, care se află în cală, urcă pe punte în mare grabă şi strigă:

— Apa din cală este de două picioare!

Robert Kurtis şi şeful echipajului coboară pe scara care duce în cală şi constată adevărul. Înseamnă că fie spărtura s-a deschis din nou, în ciuda măsurilor luate, fie că unele lucrări de etanşare n-au ţinut, astfel că apa pătrunde repede.

Căpitanul se întoarce pe punte şi încearcă să pună vasul sub vânt din spate, pentru a-l elibera de presiunea de a merge înclinat, şi aşteptăm să se facă zi.

În zori, nivelul apei din cală a crescut la trei picioare…

Îl privesc pe Robert Kurtis. Buzele sale sunt fără culoare, dar nu şi-a pierdut stăpânirea de sine. Pasagerii au urcat pe punte fără să fie anunţaţi de ceea ce se întâmplă. Ar fi greu totuşi să li se ascundă adevărul.

— O altă nenorocire? mă întreabă domnul Letourneur.

— Era de aşteptat, îi răspund eu. Sper totuşi că nu suntem prea departe de ţărm şi că vom putea ajunge până la el.

— Să vă audă Dumnezeu! adaugă domnul Letourneur.

— Dar Dumnezeu nu este la bord, cu noi! strigă Falsten, ridicând din umeri.

— Greşiţi, domnule, Dumnezeu este întotdeauna cu noi, îi zice domnişoara Herbey.

înginerul a tăcut în faţa acestui răspuns plin de o credinţă care nu dădea loc la comentarii.

Din ordinul lui Robert Kurtis, pompele sunt puse în funcţiune din nou. Echipajul se pune pe treabă, mai mult resemnat decât plin de zel. Nimeni nu comentează, ei ştiu că este vorba de salvarea lor.

Mateloţii, repartizaţi în două schimburi, îşi fac datoria lucrând la pompe.

În timpul zilei, şeful echipajului face noi măsurători şi ne anunţă că apa pătrunde mai încet în cală, dar nu se opreşte.

Pompele folosite neîncetat se strică mereu, iar marinarii trebuie să le repare. Se întâmplă şi ca ele să se înfunde cu cenuşă sau bucăţi de bumbac din baloturile aflate pe fundul calei şi sunt curăţate foarte des.

A doua zi dimineaţa, marinarii stabilesc că nivelul apei a ajuns la cinci picioare, cala vaporului fiind în pericol de inundaţie dacă pompele n-ar funcţiona.

Linia de plutire se află la un picior sub apă, tangajul este tot mai dur, pentru că vasul nu se poate ridica pe valuri decât cu dificultate, îl văd pe Kurtis că se încruntă când şeful echipajului sau locotenentul îi dau raportul. Nu e de bun augur…

Manevrarea pompelor a durat toată ziua şi întreaga noapte, dar apa a continuat să pătrundă în navă. Echipajul este extenuat. Simptomele descurajării se manifestă printre oameni. Totuşi, şeful de echipaj şi secundul ne dau exemplul lor şi trebuie să-i urmăm.

Situaţia nu mai este aceeaşi ca în perioada în care Cancelarul a eşuat pe ţărmul de la Ham Rock. Nava noastră pluteşte acum deasupra unui abis în care se poate scufunda oricând!

Capitolul XXIII
Din 2 în 3 decembrie

Timp de încă douăzeci şi patru de ore, ne luptăm din răsputeri să împiedicăm creşterea nivelului apei din interiorul corăbiei, dar este evident că în curând va veni momentul în care pompele nu vor mai putea face faţă ca să arunce afară o cantitate de apă egală cu cea care pătrunde prin gaura din cocă.

În ziua de 2 decembrie, căpitanul Kurtis, însoţit de dulgher, de mine şi de şeful de echipaj, coboară în cală pentru a vedea cum se prezintă situaţia. După mutarea câteva baloturi de bumbac, ascultăm şi ne dăm seama că se aude un picurat insistent.

Oare vechea spărtură s-a deschis sau e vorba de una nouă, în cocă? Robert Kurtis va încerca să facă la pupă coca etanşă şi pentru aceasta va trebui să o învelească apoi cu pânze îmbibate cu gudron.

Poate că aşa vom reuşi să împiedicăm apa să pătrundă în cală, cel puţin pentru o scurtă durată. Dacă apa nu va mai intra pentru o perioadă redusă de timp, vom putea pompa ce a rămas din cală, iar vasul va reveni la linia de plutire.

Operaţiunea este dificilă. Robert Kurtis trebuie să reducă viteza navei şi după ce pânzele groase, susţinute de odgoane, sunt scufundate sub chilă, se află exact pe locul unde se găseşte vechea spărtură, astfel încât acoperă complet această parte din coca vasului.

De ceva vreme, pompele scot mai multă apa rămasă în cală

decât cea care pătrunde acolo, iar noi ne-am întors la lucru cu mai mult curaj decât înainte. Apa pătrunde în continuare în cală, dar în cantitate mai mică, iar la sfârşitul zilei nivelul apei este mai mic cu câteva degete.

Doar câteva degete! Dar ce contează? Pompele, acum, scot cu adevărat apa din cală, iar noi lucrăm fără niciun moment de pauză.

Noaptea este întunecată, iar briza bate cu putere. Căpitanul Kurtis a desfăcut toate pânzele. Cunoaşte foarte bine coca vaporului şi de aceea se grăbeşte să ajungă la ţărm.

Dacă va apărea vreo navă, prin semnale luminoase va anunţa că a noastră este avariată. Va debarca toţi pasagerii pe vasul întâlnit, iar echipajul său va rămâne la bordul Cancelarului până când acesta se va scufunda.

Niciuna dintre aceste măsuri nu va reuşi.

De fapt, în timpul nopţii, pânzele îmbibate cu gudron, care acopereau chila navei, cedează din cauza presiunii apei şi a doua zi, 3 decembrie, şeful echipajului face măsurători şi anunţă cum se prezintă situaţia, printre înjurături:

— Încă şase picioare de apă în cală!

Aceasta este trista realitate! Vasul se umple din nou cu apă şi se va scufunda, deoarece linia sa de plutire se află vizibil sub apă.

Tragem la pompe cu mai mult curaj ca niciodată, avem mâinile rupte de oboseală, palmele ne sângerează, dar apa ne cuprinde din toate părţile. Robert Kurtis ordonă formarea unui lanţ de la deschizătura chepengului mare, iar găleţile trec rapid pe acolo, dintr-o mână în alta.

Inutil! La ora opt şi jumătate dimineaţa, constatăm iar că nivelul lichidului din cală a crescut. Disperarea pune atunci stăpânire pe unii dintre marinari. Robert Kurtis le ordonă matelotilor să conţinue munca, dar aceştia refuză.

Printre ei se găseşte şi Owen, care are patruzeci de ani. Chipul lui arată că e un om periculos: are un barbişon roşiatic şi ascuţit, pe o faţă spână, buzele subţiri îi sunt strânse, iar ochii săi au străluciri sălbatice şi îi sunt injectaţi cu sânge, parcă. Are nasul drept, urechile clăpăuge şi o frunte ridată.

După el, care părăseşte primul munca, urmează cinci sau şase marinari, printre care bucătarul Jynxtrop.

Robert Kurtis le cere să reia lucrul la pompe, dar Owen refuză

categoric.

Căpitanul îi mai cere o dată să se întoarcă la muncă, însă Owen îl refuză din nou.

Atunci, Robert Kurtis se apropie de matelotul revoltat.

— Nu vă sfătuiesc să mă atingeţi, îl avertizează cu sânge rece Owen, urcând pe teuga din faţă.

Robert Kurtis se îndreaptă apoi spre dunetă, intră în cabina sa şi iese cu un revolver încărcat.

Owen se uită o clipă la căpitan, dar Jynxtrop îi face un semn şi toţi îşi reiau munca.

Capitolul XXIV

4 decembrie

Prima mişcare de revoltă a fost înăbuşită prin atitudinea energică acăpitanului. Robert Kurtis va putea face la fel şi în viitor? Să sperăm, întrucât indisciplina echipajului ar face cumplită situatia şi aşa gravă în care ne aflăm.

În timpul nopţii, pompele nu mai fac faţă apei care intră în navă. Mişcările acesteia sunt greoaie şi se ridică pe valuri cu mare dificultate, fiind izbită de talazurile ce pătrund apoi prin chepenge, crescând astfel cantitatea de apă din cală.

Situatia va deveni în curând ameninţătoare, ca în ultimele ore ale incendiului. Pasagerii şi echipajul simt că nava le fuge, treptat, de sub picioare. Văd cum lent, dar sigur, valurile urcă spre ei şi acestea li se par la fel de periculoase ca flăcările.

Robert Kurtis şi-a ţinut oamenii din scurt şi aceştia au lucrat necontenit, dar, în ciuda eforturilor lor, apa a crescut până când toţi marinarii din cală s-au trezit scufundaţi în apă până la centură şi au fost obligaţi să urce pe punte.

În această dimineaţă de 4, după ce s-a sfătuit cu locotenentul Walter şi cu şeful de echipaj, căpitanul Kurtis a hotărât să abandonăm vasul. Singura barcă de salvare care rămăsese era baleniera, mult prea mică pentru a încăpea toţi, şi trebuie construită o plută pentru cei care nu încăpeau în barcă.

Echipajul îşi va continua munca la pompe până în clipa în care se va da ordinul de urcare pe ambarcaţiile de salvare.

Daoulas, dulgherul, este atenţionat să construiască neîntârziat pluta cu vergile de schimb şi alte lemne, tăiate în

prealabil la lungimea necesară. Marea, relativ calmă în clipele acelea, va uşura operaţiunea respectivă, dificilă totuşi chiar şi în cele mai favorabile condiţii.

Fără a mai pierde timp, Robert Kurtis, inginerul Falsten, dulgherul şi alţi zece marinari se apucă de construcţia plutei, restul echipajului continuând să scoată apa din cală până când totul va fi gata pentru îmbarcare.

Cu topoare şi fierăstraie în mâini, dulgherul şi ajutoarele sale încep să taie şi să aranjeze scândurile şi vergile pe care le aveau la îndemână. Acestea au fost coborâte în apa oceanului pentru legare cu parâme într-o structură solidă, de aproape patruzeci de picioare lungime şi douăzeci şi cinci lăţime, pe care să poată fi construită ulterior platforma plutei.

Mi-am păstrat locul meu la pompe, Andre Letourneur lucrând şi el lângă mine. Privirea îndurerată a tatălui său cade mereu asupra fiului, anticipând cazul în care va fi nevoit să se lupte cu valuri cărora oamenii puternici le pot face faţă cu greu.

Oricum, vom fi cel puţin doi oameni, care nu-l vom abandona.

Doamna Kear, aflată într-o stare de somnolenţă şi lipsită de cunoştinţă, nu ştia de pericolul în care ne aflam.

De mai multe ori, domnişoara Herbey, albă la faţă şi obosită, a făcut o vizită pe punte şi a fost avertizată de mine de iminenţa unei plecări urgente.

— Eu sunt întotdeauna pregătită domnule, mi-a răspuns ea zâmbind şi s-a reîntors la treburile ei, lângă doamna Kear.

L-am observat pe Andre urmărind-o cu privirea pe tânără şi am remarcat interesul melancolic pentru ea.

În jurul orei opt seara, structura de rezistenţă a plutei este aproape terminată, iar marinarii coboară butoaiele goale, care, după ce au fost astupate, urma să fie legate de plută, astfel încât aceasta să poată sta la suprafaţă în siguranţă.

Două ore mai târziu, se aude un strigăt puternic:

— Ne scufundăm! Ne scufundăm!

Imediat îi văd pe Falsten şi pe domnişoara Herbey purtând trupul fără vlagă al doamnei Kear. Robert Kurtis fuge spre cabina sa, de unde revine ţinând în mâini o hartă, o busolă şi un sextant.

Ţipetele de disperare, confuzia generală la bord, fuga marinarilor către pluta pe structura căreia nu se pusese încă platforma, toate acestea nu pot fi uitate. Mi se pare că toată

existenţa mi se concentra în acea clipă supremă. Am simţit că scândurile punţii mi s-au înmuiat sub picioare, iar apele oceanului din jurul navei s-au despicat sub aceasta!

O parte dintre marinari îşi găseşte adăpost pe hobane, urlând de spaimă. Când să le urmez exemplul…

O mână mă atinge pe umăr. Mă întorc, este domnul Letourneur, care, cu ochii în lacrimi, mi l-a arătă pe fiul său.

— Da, îi spun eu, strângându-l tare de braţ. Noi, amândoi, îl vom salva!

Dar, înaintea mea, Robert Kurtis a ajuns la Andre şi îl ia pe sus, ducându-l la hobanele catargului principal. Cancelarul, pe care vântul îl împingea atunci cu iuţeală, se opreşte brusc, cutremurându-se puternic.

Nava se scufundă! Apa îmi ajunge la genunchi. Instinctiv, mă prind de o frânghie. Imediat însă, scufundarea se opreşte. Când puntea sa ajunge la două picioare sub apa mării, vasul rămâne neclintit.

Capitolul XXV
Noaptea dintre 4 şi 5 decembrie

Robert Kurtis l-a luat pe sus pe tânărul Letourneur şi a fugit cu el pe puntea inundată, punându-l apoi pe hobanele de la tribord. Tatăl său şi cu mine îi urmăm.

Mă uit apoi în jurul meu. Noaptea este destul de senină ca să pot distinge ce se întâmplă. Robert Kurtis s-a întors la postul său şi stă în picioare pe dunetă.

În partea dinapoi a navei, lângă coronamentul ce nu s-a scufundat încă, îi văd prin întuneric pe domnul Kear, pe soţia sa, pe domnişoara Herbey şi pe Falsten; la capătul teugii din faţă se află locotenentul şi şeful de echipaj, iar pe gabii şi pe hobane, restul mateloţilor.

Andre Letourneur s-a urcat pe gabia mare, cu ajutorul tatălui său, care îi ghida cu atenţie paşii pe scările de frânghie, în ciuda raliului. Doamna Kear nu a putut fi convinsă să urce la această înaltă poziţie, ci a rămas pe dunetă, în ciuda avertizărilor că vântul va bate mai puternic şi că va fi măturată de valuri peste bord. Nimic nu a convins-o. Domnişoara Herbey nu vrea să o părăsească, stând alături.

Când căpitanul constată că vasul nu se mai scufundă, începe să strângă toate pânzele, mici sau mari, coborând apoi vergile şi catargul zburătorului, ca să nu compromită stabilitatea corăbiei.

Speră că măsurile acestea vor duce la echilibrul vasului, diminuând şansele scufundării Cancelarului în abis. Dar nu e în pericol să se scufunde în orice clipă?

Mă alătur lui Robert Kurtis, întrebându-l acest lucru:

— Nu pot şti asta. Totul depinde de starea mării, îmi răspunde el foarte calm. Aceasta se poate modifica în orice moment. Un lucru este sigur: pentru moment, nava îşi păstrază echilibrul, în condiţiile actuale. Acestea se pot schimba însă în orice clipă!

— Dar, oare, Cancelarul ar putea naviga cu două picioare de apă deasupra punţii?

— Nu, domnule Kazallon, nu poate naviga, dar poate fi purtat în derivă de vânt, şi dacă îşi va păstra direcţia actuală, peste câteva zile am zări costa. În câteva ore pluta va fi gata, iar în zori ne putem îmbarca pe ea.

— Nu v-aţi pierdut deci speranţa? adaug eu, minunându-mă de sângele rece al căpitanului.

— Speranţa moare ultima, domnule Kazallon, chiar şi în circumstanţele cele mai cumplite. Poate că nouăzeci şi nouă la sută dintre şanse sunt împotriva noastră, dar ultima va fi providenţială. Cazul nostru, Cancelarul fiind scufundat pe jumătate, nu este izolat, ci are un precedent. În anul 1795, un vas cu trei catarge, Junon, se afla exact în aceeaşi situaţie ca noi. Pasagerii şi membrii echipajului stăteau căţăraţi în vârful catargelor, iar vasul a plutit în derivă timp de douăzeci de zile, până şi-a făcut apariţia ţărmul, iar cei care supravieţuiseră lipsurilor şi oboselii au putut fi salvaţi. Este un caz mult prea cunoscut în analele marinei ca să nu-mi vină acum în minte. Aşa că ne agăţăm de speranţa că supravieţuitorii Cancelarului vor fi la fel de norocoşi ca oamenii de pe Junon.

Poate că erau multe lucruri de răspuns lui Robert Kurtis, dar ceea ce rezultă din conversaţia noastră este că el nu şi-a pierdut speranţa. Însă starea de echilibru se poate rupe în orice clipă. De aceea, trebuie să părăsim vasul cât mai repede.

Daoulas se străduieşte să grăbească deci construcţia plutei, pentru a părăsi vasul în orice moment.

Vă daţi seama de violenta disperare ce pune stăpânire pe echipaj atunci când, pe la miezul nopţii, el observă cu groază că

întreaga structură a plutei dispăruse, că frânghiile care o ţineau legată de vas se rupseră când acesta se înclinase şi că ea plutea în voia valurilor de mai bine de o oră.

Marinarii, de îndată ce află noua nenorocire, scot strigăte de disperare.

— Jos cu catargele! repetă ei speriaţi.

Şi încep să taie trânghiile pentru a putea doborî şi catargele cu care intenţionează să construiască o nouă plută.

Dar Robert Kurtis intervine:

— Înapoi la locurile voastre, băieţi! Vasul nu se scufundă încă, aşa că nu atingeţi nicio frânghie până nu vă dau eu ordin! Cancelarul nu se scufundă încă!

Glasul ferm al căpitanului le readuce celor din echipaj stăpânirea de sine. În ciuda relei voinţe a unora dintre ei, oamenii ascultă, întorcându-se la posturile lor.

Când apar zorii, Robert Kurtis urcă pe catarg şi se uită în zare, pentru a vedea pluta pierdută, însă aceasta nu se arată nicăieri. Marea este agitată. Trebuie, oare, ca oamenii să se aventureze, cu ajutorul balenierei, în căutarea plutei? Nu le rămâne altceva de făcut decât să construiască o nouă plută? Trebuie s-o înceapă imediat!

De când valurile au crescut în dimensiuni, doamna Kear s-a hotărât, în sfârşit, să plece de la locul ei din spatele dunetei şi să urce pe gabia mare, pe care stă acum aproape inconştientă.

Domnul Kear s-a instalat, cu Silas Huntly, pe gabia velei foc. Lângă doamna Kear şi domnişoara Herbey se află domnii Letourneur, destul de înghesuiţi, fireşte, pe această platformă, care nu măsoară mai mult de douăsprezece picioare acolo unde este mai lată.

S-au pus însă parâme de la o hobană la alta şi astfel se pot ţine bine când mişcările de ruliu sunt puternice. În plus, Robert Kurtis a avut grijă să se aşeze deasupra gabiei o pânză sub care să se adăpostească femeile.

Câteva butoiaşe ce pluteau printre catargele navei, după scufundarea sa, recuperate la timp, au fost urcate pe gabii şi prinse solid de straiuri. Sunt lăzi cu conserve şi biscuiţi, dar şi butoaie cu apă dulce, care formează acum proviziile noastre.

Capitolul XXVI

5 decembrie

Ziua este călduroasă. Decembrie, mai jos de a şaisprezecea paralelă, nu mai este o lună de toamnă, ci una de vară adevărată. Va trebui să ne aşteptăm la canicule cumplite, dacă briza nu va tempera fierbinţeala soarelui.

Deocamdată, marea este agitată. Coca navei, scufundată pe trei sferturi, este bătută de valuri, ca o stâncă. Spuma talazurilor sare până sus, pe gabii, iar hainele ne sunt traversate de stropi fini mici, de parcă burniţează asupra noastră.

Iată ce a rămas din Cancelar, adică ce se află deasupra apei: cele trei catarge, cu partea cea mai înaltă cuprinsă între gabie şi vârf, bompresul, de care am legat baleniera de salvare, înainte să fie distrusă de valuri, duneta şi teuga dinainte, a căror unică legătură se face acum pe la bastingaje, iar puntea este complet sub ape.

Este mai bine să nu ne gândim nicio clipă măcar la abisul de sub noi, ce pare să te atragă şi să te facă să te arunci în el!

Acum, marinarii ajung greu de la o gabie la alta. Mateloţii sunt singurii care pot să treacă de la un catarg la altul, căţărându-se pe frânghii. Jos, între catarge, de la dunetă până la teuga dinainte, valurile se sparg de învelişul navei ca de o stâncă, smulgând scândurile, pe care încercăm să le adunăm din apă.

Toţi vedem şi auzim cum urlă oceanul la picioarele noastre. Catargele, care ies din apă, par în pericol de a fi smulse de valuri şi se zguduie la fiecare lovitură dată de ocean.

În acest timp, echipajul munceşte pentru a construi o a doua plută. Sunt folosite catargele gabiilor, ale zburătorilor, pline de apă, care nu mai au rost pe vas, şi vergile.

Operaţiunea este urmărită şi condusă de Robert Kurtis cu mare atenţie. Vasul, aşa cum mi-a explicat căpitanul, va rămâne în echilibru, nu se va mai scufunda.

Robert Kurtis are grijă ca pluta să fie construită şi să fie cât mai rezistentă, pentru că urmează o călătorie lungă până la ţărmul cel mai apropiat. Guyana se află la mai multe sute de mile de noi. E mai bine deci să mai petrecem o zi printre gabii, ca să ne facem un dispozitiv plutitor, pe care să putem conta. Toţi suntem de acord cu asta.

Cum ne vom petrece mai mult timp pe vas, până când pluta va fi gata, mateloţii şi-au regăsit siguranţa şi acum lucrează în

ordine.

Numai un bătrân marinar, de şaizeci de ani, nu este de acord cu părăsirea Cancelarului. Este irlandezul O'Ready.

Când mă aflam pe dunetă, O'Ready a venit lângă mine.

— Domnule, ceilalţi mateloţi sunt de părere să părăsim vasul, îmi zice el. Eu nu cred că este bine. Am naufragiat de nouă ori, de patru ori în mijlocul mării şi de cinci ori în apropierea ţărmului. Meseria mea adevărată este de a naufragia şi de a scăpa de pericole. Mă pricep la asta şi nimeni nu poate nega acest lucru. Mereu am văzut că mizerabilii care au fugit cu viclenie de pe navă, pe plute sau pe şalupe, au pierit. Atât timp cât vasul pluteşte, trebuie să rămâi acolo. Ascultaţi-mă pe mine!

Aceste cuvinte au fost spuse pe un ton atât de hotărât de bătrânul irlandez, că am înţeles observaţia lui ca pe o încercare de a nu ne avea pe conştiinţă. După aceea, a devenit mut şi n-a mai scos o vorbă.

În aceeaşi zi, pe la ora trei după-amiază, îl zăresc pe domnul Kear şi pe fostul căpitan, Silas Huntly, vorbind aprins pe gabia catargului velei foc.

Negustorul de petrol insistă de a-l obliga pe Huntly să acţioneze conform planului său, iar căpitanul pare că îşi exprimă unele obiecţii la propunerea lui Kear. Silas Huntly priveşte cu atenţie marea şi cerul, dând din cap.

După un ceas de discuţii, coboară sprijinându-se de straiele catargului velei foc pe teuga de la provă şi se amestecă printre mateloti. Nu-l mai văd…

Jules Veme în rest, dau puţină importanţă acestui incident. Urc pe grabia de pe catargul mare, unde discut câteva ore cu domnii Letourneur, cu domnişoara Herbey şi cu Falsten. Soarele dogoreşte şi, dacă n-ar fi fost pânza ca să ne apere, întâlnirea nostră acolo n-ar fi fost posibilă.

La ora cinci luăm împreună o gustare, care cuprinde biscuiţi, carne uscată şi o jumătate de pahar cu apă pentru fiecare. Doamna Kear, doborâtă de febră, nu poate să mănânce. Domnişoara Herbey îi umezeşte buzele stăpânei sale. Biata femeie suferă mult şi va mai putea, oare, suporta nenorocirile abătute asupra vasului nostru?

Soţul doamnei Kear nu s-a interesat deloc de starea ei. Pe la şase fără un sfert, domnul Kear strigă la mateloţii de pe teuga din faţă, rugându-i să-l ajute să coboare de pe gabia catargului

velei foc. Oare vrea să-şi întâlnească soţia, care se află pe gabia catargului mare?

Mateloţii nu răspund chemării domnului Kear, dar acesta le promite o sumă generoasă celor care îl vor ajuta, aşa că unii se oferă bucuroşi.

Doi mateloţi, Burke şi Sandon, îi vin în ajutor. Cei doi se avântă pe bastingaje, se prind de hobanele catargului velei foc şi ajung pe gabie.

Ajunşi lângă domnul Kear, discută cu el condiţiile de plată. Este clar, mateloţii îi cer mai mult decât vrea să dea el. Se înţeleg până la urmă, iar domnul Kear scoate din buzunar un teanc de dolari şi îi dă unuia dintre ei. Acesta numără cu atenţie banii şi cred că nu erau mai puţini de o sută de dolari.

Mateloţii trebuie acum să-l ajute pe domnul Kear să coboare pe frânghiile catargului până la teuga din faţă. Burke şi Sandon îi legă lui Kear o parâmă în jurul taliei, pe care o prind de straiul catargului. Apoi, îl lasă să alunece ca un pachet.

M-am înşelat. Domnul Kear nu a avut intenţia de a se întâlni cu soţia sa. Negustorul se apropie de Silas Huntly de pe teuga din faţă. Întunericul nu-mi mai permite să-i văd pe cei doi.

Se făcu noapte, vântul nu mai bate, oceanul este agitat în continuare. Luna, care a răsărit la patru după-amiază, apare rar printre nori. Vaporii care se ridică din ocean capătă, la orizont, o culoare roşiatică, anunţând o briză puternică pentru ziua de mâine.

Să ne ajute Cerul ca briza să vină tot din nord-est şi să ne împingă spre uscat! Orice schimbare în direcţia sa ne-ar fi fatală când ne vom afla pe plută, deoarece ea nu poate înainta decât cu vântul bătând din spate.

Robert Kurtis s-a urcat pe gabia catargului mare pe la ora opt seara. Cred că-l preocupă starea cerului şi că încearcă să ghicească vremea de mâine.

Stă astfel cam un sfert de oră şi observă totul din jurul său. Apoi coboară, îmi strânge mâna, însă nu-mi spune nimic şi se duce să-şi reia locul în partea din spate a dunetei.

Încerc să dorm în locul strâmt de pe gabie, care mi-a fost rezervat, dar nu reuşesc defel. Presimţiri sumbre îmi dau târcoale. Liniştea din atmosferă mă îngrijorează. Totul, în jur, este „prea calm”.

Rar mai suflă o boare de vânt prin greement. De altfel, marea

„simte” ceva. Să se apropie, oare, furtuna?

Pe la unsprezece seara, printr-o deschizătură dintre doi nori, luna străluceşte cu putere, iar suprafaţa apei reflectă lumina venită parcă dintr-o sursă submarină.

Ma ridic şi privesc. Este bizar. Mi se pare că disting, timp de câteva clipe, un punct negru, ce se ridică şi se coboară în mijlocul albeţei intense a apelor. Nu poate fi o stâncă, pentru că urmează mişcările valurilor. Oare ce o fi?

Apoi norii acoperă iar luna. Bezna se reinstalează. Nu mai disting nimic şi mă culc lângă hobanele de la babord.

Capitolul XXVII

5 decembrie

Am reuşit să dorm câteva ore. La patru dimineaţa, şuierul brizei mă trezeşte brusc. Îl aud pe Robert Kurtis strigând printre rafalele de vânt, ce zguduie catargele.

Mă ridic. Prins bine de frânghii, încerc să văd ce se întâmplă sub mine şi în jurul meu.

Prin întuneric, aud mugetul mării. Spuma apelor, mai curând lividă decât albă, a ajuns printre catargele cărora ruliul le imprimă oscilaţii largi. Două umbre negre, în partea din spate a navei, se decupează pe fondul de albeaţă al mării.

Acestea sunt ale căpitanului Kurtis şi ale şefului de echipaj. Glasurile lor, distincte în tumultul valurilor şi în şuieratul brizei, ajung la urechile mele ca un geamăt.

Chiar în acest moment, unul dintre marinarii care s-au urcat în gabie, pentru astrânge o parâmă, trece pe lângă mine.

— Ce se întâmplă? îl întreb eu.

— Vântul şi-a schimbat direcţia…

Matelotul mai adaugă câteva cuvinte, pe care nu le-am înţeles clar. Mi se pare că a zis: „Schimbare de o sută optzeci de grade.”

Înseamnă că vântul şi-a schimbat total direcţia, suflând acum dinspre sud-vest, în loc de nord-est, ca înainte, şi ne împinge înapoi în larg. Presimţirile mele nu m-au înşelat!

Se ivesc zorii. Vântul nu bătea dinspre sud-est, cum mă temeam, ci suflă dinspre nord-vest, astfel că ne îndepărtăm de ţărm. Mai mult, puntea se află la cinci picioare sub apă, iar

bastingajele nu se văd deloc.

Vasul s-a scufundat mai mult în timpul nopţii, pentru că teuga din faţă şi duneta se află la nivelul mării, care le mătură neîncetat. Bătuţi de vânt şi de valuri pe o epavă aflată în derivă, Robert Kurtis şi echipajul său muncesc din răsputeri pentru a termina pluta. Lucrul merge greu, pentru că marea este agitată şi oamenii trebuie să fie atenţi la structura plutei, ca să nu se strice înainte de a fi consolidată.

Acum, domnul Letourneur şi Andre stau în picioare lângă mine şi tatăl îşi sprijină fiul, spre a suporta ruliul vasului.

— Dar această gabie o să se rupă sub noi! strigă domnul Letourneur, auzind cum pârâie platforma îngustă, pe care ne aflăm.

Cum aude cuvintele domnului Letourneur, domnişoara Herbey se ridică în picioare şi, arătând spre doamna Kear, care zace la picioarele sale, ne întreabă:

— Ce este de făcut, domnilor?

— Trebuie să rămânem unde suntem acum, îi răspund eu.

— Domnişoară Herbey, adaugă Andre, această platformă strâmtă este încă refugiul cel mai sigur. Nu vă temeţi de nimic.

— Eu nu tremur pentru viaţa mea, răspunde fata cu o voce calmă, ci pentru cei care au un motiv să ţină la ea.

La ora opt şi un sfert, îl auzim pe şeful de echipaj strigând către marinari:

— Atentie în fată!

— Da, domnule, răspunde unul dintre mateloţi.

Cred că e O'Ready.

— Baleniera mai este la locul ei?

— Nu, domnule.

— Atunci a fost luată de valuri!

Baleniera nu mai este legată de bompres şi ne dăm seama că au dispărut domnul Kear, Silas Huntly şi trei oameni din echipaj, un scoţian şi doi englezi. Discuţia dintre domnii Kear şi Silas Huntly, de aseară, era despre faptul că se temeau de scufundarea vasului înainte ca pluta să fie gata

Ei au fugit cu baleniera, atrăgându-i cu bani şi pe cei trei mateloţi, care au pus mâna pe barcă. Înţeleg acum punctul negru, pe care-l văzusem pe mare! Mizerabilul domn Kear şi-a părăsit soţia! Nemernicul de căpitan şi-a abandonat corabia! Şi ne-au furat barca de salvare, singura pe care-o mai aveam.

— Cinci oameni s-au salvat! spune şeful echipajului.

— Mai degrabă s-au dus la moarte sigură! răspunde bătrânul irlandez.

Într-adevăr, starea mării nu face decât să confirme cuvintele lui O'Ready.

La bord nu mai suntem decăt douăzeci şi doi. Câţi o să rămânem la sfârşitul călătoriei?

Aflând despre fuga acestor laşi şi de furtul balenierei, echipajul îi acoperă de înjurături pe nemernici. Dacă, din întâmplare, ar reveni la bord, ar plăti scump trădarea lor!

Recomand să i se ascundă doamnei Kear fuga soţului ei. Nefericita este doborâtă de febra care n-o lasă deloc şi împotriva căreia suntem neputincioşi, deoarece scufundarea navei s-a dovedit atât de rapidă, încât cutia cu medicamente n-a putut fi salvată. Şi, chiar de am fi avut medicamentele, am mai fi ajutat-o cu ele pe doamna Kear, în starea în care se află?

Capitolul XXVIII

Urmare din 6 decembrie

Însă Cancelarul nu se mai ţine în echilibru pe straturile de apă.

Probabil, coca i se va disloca şi el se va scufunda treptat. Din fericire, pluta va fi gata diseară şi vom putea să ne instalăm pe ea, doar în cazul în care Robert Kurtis nu preferă să ne îmbarcăm decât mâine, în zori. Aceasta a fost solid construită. Traversele ce o formează au fost legate între ele cu corzi tari şi, cum aceste piese se încrucişează unele deasupra altora, ansamblul se ridică la două picioare peste nivelul mării.

Platforma este construită din scânduri de la pavoaz, pe care valurile le-au smuls şi pe care le-am utilizat cu grijă. După-amiază, începem să încărcăm pe ea tot ce am salvat din provizii, pânze, instrumente, unelte. Trebuie să ne grăbim, întrucât, în momentul acesta, gabia mare nu mai este decât la zece picioare deasupra mării şi nu rămâne lângă bompres decât extremitatea sa, ce se înalţă pe diagonală.

M-ar suprinde ca mâine să nu fie ultima zi a Cancelarului.

Iar acum, în ce stare morală ne aflăm? Caut să stabilesc tot ceea ce se întâmplă în mine. Mi se pare că dau dovadă mai mult

de o indiferenţă inconştientă decât de un sentiment de resemnare.

Domnul Letourneur nu se uită decât după fiul lui, care, el însuşi, se gândeşte doar la tatăl său. Andre afişează o resemnare curajoasă, creştinească, pe care aş putea s-o compar mai bine doar cu resemnarea domnişoarei Herbey.

Falsten este acelaşi Falsten şi, Dumnezeu să mă ierte, acest inginer tot scrie cifre în carnetul său? Doamna Kear moare, în ciuda îngrijirilor fetei şi ale mele.

Dintre mateloţi, doi sau trei sunt calmi, dar restul sunt gata să-şi piardă capul. Unii, impulsionaţi de firea lor grosolană, par dispuşi să treacă la excese. Vor fi dificil de strunit cei care se află sub influenţa rea a lui Owen şi Jynxtrop, atunci când vom trăi cu toţii pe o plută îngustă!

Locotenentul Walter este foarte slăbit, în ciuda curajului său. Va trebui să renunţe să mai facă de serviciu. Robert Kurlis şi şeful de echipaj, energici, neobosiţi, sunt oameni pe care natura i-a „forjat din ce are mai dur”, expresie împrumutată din industria metalurgică şi care i-a descris foarte bine.

Pe la cinci seara, una dintre tovarăşele noastre nefericite a încetat să mai sufere. Doamna Kear a murit, după o agonie dureroasă, poate fără să mai fi fost conştientă de situaţia sa. A scos câteva suspine, apoi totul s-a sfârşit… Până în ultima clipă, domnişoara Herbey a avut grijă de ea cu un devotament care ne-a emoţionat mult pe toţi!

Noaptea a trecut fără incidente. Dimineaţa, în zori, am luat mâna moartei, care era rece şi ale cărei membre înţepeniseră deja. Trupul ei nu mai putea rămâne multă vreme acolo. Domnişoara Herbey şi cu mine am acoperit-o cu hainele sale şi, după ce am spus câteva rugăciuni pentru sufletul ei nefericit, prima victimă a atâtor necazuri a fost aruncată în valuri.

În clipa aceea, unul dintre bărbaţii dintre hobane spune aceste cuvinte cumplite:

— Iată un cadavru pe care-l vom regreta!

Mă întorc. Owen vorbise astfel.

Apoi, mă gândesc la faptul că proviziile, de fapt, ne vor lipsi, poate, în curând!

Capitolul XXIX

6 decembrie

Nva se scufundă în continuare. Marea a ajuns acum la gabia velei foc. Duneta şi teuga din faţă sunt inundate complet. O parte din bompres a dispărut. Nu mai rămân decât trei părţi inferioare de catarg, ce ies din ocean.

Dar pluta este gata şi încărcată cu tot ce am putut salva. Un călcâi de arbore menajat, în faţă, este destinat să primească un catarg pe care îl vor susţine hobanele fixate în lateralele platformei. Pânza marelui zburător va fi pusă pe vergă şi poate că ne va împinge spre coastă.

Cine ştie dacă ceea ce Cancelarul n-a putut face va reuşi acest fragil ansamblu de scânduri, mai uşor de scufundat? Speranţa se află adânc înrădăcinată în sufletul omului şi moare ultima!

Este ora şapte, dimineaţa. Tocmai ne îmbarcăm, când, deodată, nava se cufundă atât de repede, că dulgherul şi oamenii săi, ocupaţi cu pluta, sunt forţaţi să-şi taie frânghiile ce-i legau de vas, ca să nu fie traşi şi ei în adâncuri.

Suntem foarte neliniştiţi, deoarece în clipa în care corabia coboară spre abis, singura noastră şansă de salvare se îndepărtează de noi, în derivă!

Doi marinari şi un novice, pierzându-şi capul, se aruncă în mare, dar în zadar încearcă să se lupte cu talazurile. În curând, devine evident că nu vor putea nici să ajungă la plută, nici să revină pe navă, având împotriva lor valurile şi vântul.

Robert Kurtis îşi leagă o coardă de centură şi se repede în ajutorul lor. Devotament inutil! înainte să ajungă la ei, cei trei nefericiţi, pe care îi văd zbătându-se, dispar, după ce şi-au întins zadarnic braţele către noi.

Robert Kurtis este tras înapoi, cu greu, din acel fel de resac în care sunt cuprinse şi capetele catargelor.

În timpul acesta, Daoulas şi mateloţii săi, cu ajutorul vâslelor lor improvizate, încearcă să revină la navă. De abia după un ceas de eforturi – ceas care ni s-a părut lung cât un secol, în care marea a urcat până la nivelul gabiilor – pluta, care nu s-a îndepărtat decât la două lungimi de cablu, a putut să acosteze Cancelarul. Şeful echipajului îi aruncă o frânghie lui Daoulas, iar pluta este legată din nou de capelatura catargului principal.

Nu mai avem nicio clipă de pierdut, întrucât un vârtej violent

apare dinspre carcasa scufundată a navei şi enorme bule de aer urcă în număr mare la suprafaţă.

— Îmbarcarea! îmbarcarea! strigă Robert Kurtis.

Ne repezim pe plută. Andră Letourneur, după ce s-a asigurat că domnişoara Herbey s-a instalat cu bine la bordul plutei, urcă alături de tatăl său. O clipă mai târziu, ne-am îmbarcat toţi, în afară de căpitanul Kurtis şi de bătrânul marinar O'Ready.

Robert Kurtis, stând în picioare pe marea gabie, nu vrea să-şi părăsească vasul decât atunci când acesta va dispărea în abis. Aceasta este datoria şi dreptul său. Iubeşte Cancelarul, pe care încă îl comandă. Se simte ce emoţie puternică îi rupe inima atunci când trebuie să plece de pe el!

Irlandezul a rămas pe gabia de la vela foc.

— Îmbarcarea, bătrâne! îi strigă căpitanul.

— Oare se scufundă nava? întreabă încăpăţânatul, cu un sânge rece uimitor.

— Se scufundă cu totul!

— Atunci, îmbarcarea! răspunde O'Ready, pe când apa i-a ajuns deja până la centură.

Şi, scuturând din cap, porneşte spre plută.

Robert Kurtis mai rămâne o clipă pe gabie, se uită în jurul său, apoi, cel din urmă, pleacă de pe corabia sa.

La timp! Frânghia este tăiată, iar pluta se îndepărtează lent de Cancelar.

Ne uităm toţi spre locul în care s-a scufundat vasul. Extremitatea catargului velei foc dispare prima, apoi vârful catargului principal, în curând, nu mai rămâne nimic din frumosul vas Cancelarul.

Capitolul XXX
Urmare din 7 decembrie

Un nou dispozitiv plutitor ne poartă. Nu se poate scufunda, deoarece bucăţile sale de lemn plutesc, orice s-ar întâmpla.

Dar marea nu va desface pluta? Nu-i va rupe frânghiile ce o leagă? Nu-i va ucide până la urmă pe naufragiaţii îngrămădiţi pe ea?

Din douăzeci şi opt de persoane câte avea Cancelarul la plecarea sa din Charleston, zece au pierit deja.

Am rămas deci optsprezece – optsprezece pe această plută ce are forma unui dreptunghi neregulat, măsurând cam patruzeci de picioare lungime şi douăzeci lăţime.

Iată numele supravieţuitorilor Cancelarului: domnii Letourneur, inginerul Falsten, domnişoara Herbey şi eu, pasageri – căpitanul Robert Kurtis, locotenentul Walter, şeful de echipaj, şeful bucătăriei, Hobbart, bucătarul negru Jynxtrop, dulgherul Daoulas, cei şapte mateloţi, Austin, Owen, Wilson, O'Ready, Burke, Sandon şi Flaypol.

Cerul nu ne-a încercat destul de şaptezeci şi două de zile de când am plecat de pe coasta americană, iar mâna sa nu ne-a lovit suficient? Nici cel mai încrezător n-ar îndrăzni să răspundă asta.

Dar să lăsăm viitorul şi să ne gândim la prezent. Vom continua să înregistrăm incidentele acestei drame, pe măsura desfăşurării lor.

Pasagerii de pe plută sunt cunoscuţi. Iată acum de ce resurse dispun ei.

Robert Kurtis n-a putut îmbarca decât ceea ce rămăsese din proviziile scoase din cambuză, din care cea mai mare parte fusese distrusă în momentul în care s-a scufundat puntea Cancelarului. Aceste provizii nu sunt prea numeroase, dacă luăm în considerare faptul că suntem optsprezece de hrănit şi că pot trece multe zile încă înainte ca să vedem vreo navă sau vreun tărm.

Un butoiaş cu biscuiţi, unul cu carne uscată, unul cu vinars, două butoaie cu apă, iată tot ce s-a putut salva. Este important deci să facem raţii încă din prima zi.

Haine de schimb nu avem deloc. Câteva pânze ne vor servi în acelaşi timp de cuverturi şi de acoperiş. Ustensilele dulgherului Daoulas, sextantul şi busola, o hartă, bricegele noastre, un ceainic de metal, o cană de fontă, pe care a ţinut-o mereu la el bătrânul irlandez O'Ready, acestea sunt instrumentele ce ne-au rămas.

Toate lăzile, depuse pe punte şi destinate primei plute, s-au scufundat în momentul în care nava a fost parţial acoperită de ape şi, de atunci, nu s-a mai putut pătrunde în cală.

Iată deci situaţia în care ne găseam. Este gravă, dar nu disperată. Din păcate, ne temem că energia morală, odată cu cea fizică, a început să ne părăsească. De altfel, există unii

printre noi ale căror instincte rele sunt foarte dificil de stăpânit.

Capitolul XXXI
Urmare din 7 decembrie

Prima zi n-a fost marcată de niciun incident. Azi, la opt dimineaţa, căpitanul Kurtis ne-a adunat pe toţi, pasageri şi marinari.

— Prieteni, ne-a zis el, ascultaţi-mă bine! Eu comand această plută, la fel ca şi Cancelarul. Vreau deci să fiu ascultat de toţi, fără excepţie. Să ne gândim doar la salvarea noastră împreună, să fim uniţi şi Cerul să ne apere!

Aceste cuvinte au fost bine primite. Briza, care sufla slab în acel moment şi a cărei direcţie o stabilea căpitanul cu busola, s-a intensificat, împingându-ne spre nord. Este o împrejurare fericită. Trebuie să ne grăbim să profităm de ea ca să ajungem cât mai repede posibil pe coasta americană.

Dulgherul Daoulas se ocupă de instalarea catargului, al cărui călcâi de arbore a fost aşezat în partea din faţă a plutei, şi căruia i-a adăugat două întărituri, care trebuie să-l menţină fix şi drept. In timp ce lucrează, şeful de echipaj şi mateloţii pun zburătorul mic pe verga rezervată acestuia.

La nouă şi jumătate, catargul este ridicat. Hobanele, fixate de lateralele plutei, îi asigură soliditatea. Pânza este ridicată, prinsă în frânghii, bordată şi dispozitivul, împins de vântul din spate, se deplasează destul de mult sub acţiunea brizei ce se înteţeşte în continuare.

Odată terminată această treabă, dulgherul încearcă să instaleze o cârmă care să-i permită plutei să păstreze o direcţie dorită. Sfaturile lui Robert Kurtis şi ale inginerului Falsten nu lipsesc. După două ceasuri de muncă, s-a pus un fel de vâslă în spate – asemănătoare puţin cu cele de la plutele malaeziene.

În acest timp, căpitanul Kurtis a făcut observaţiile necesare pentru obţinerea exactă a longitudinii. La prânz, ia înălţimea soarelui.

Punctul pe care-l obţine cu o destul de mare precizie este următorul:

Latitudine V5°7' nord.

Longitudine 49°35' vest de Greenwich.

Poziţia acestui punct pe hartă ne arată că ne găsim cam la şase sute cincizeci de mile la nord-vest de coasta Paramaribo, adică de partea cea mai apropiată a continentului american, ce formează litoralul Guyanei Olandeze.

Or, considerând şansa medie, nu putem spera, nici măcar cu ajutorul alizeelor, să facem mai mult de zece, douăsprezece mile pe zi, pe un dispozitiv atât de imperfect ca o plută dusă de vânt. Ne-ar trebui deci două luni de navigaţie, în cele mai fericite circumstanţe – exceptând cazul, puţin probabil, în care ne-am întâlni cu un vas.

Atlanticul este puţin frecventat prin această parte decât mai la nord ori mai la sud. Am fost împinşi, din păcate, între paralelele Antilelor şi cele ale Braziliei, pe care le urmează transatlanticele engleze sau franceze, aşa că sunt şanse foarte mici să ne întâlnim cu unul dintre acestea.

De altfel, dacă vântul se va linişti sau dacă-şi schimbă direcţia şi ne împinge spre est, ne vor trebui nu două luni, ci patru, poate chiar şase, ca să dăm de uscat, iar proviziile ne vor lipsi după cea de-a treia!

Prudenţa cere deci ca, de acum înainte, să nu mai consumăm decât strictul necesar. Căpitanul Kurtis ne-a cerut sfatul în această chestiune şi noi am decis programul sever, ce trebuia urmat. Raţiile sunt calculate pentru toţi, fără distincţie, astfel ca foamea şi setea să ne fie pe jumătate satisfăcute.

Manevrarea plutei nu necesită o mare doză de efort fizic. O alimentaţie minimă ne va fi de ajuns. Cât despre vinars, al cărui butoiaş nu are decât cinci galoane, acesta ne va fi distribuit cu cea mai mare zgârcenie. Nimeni nu va avea voie să-l atingă fără permisiunea căpitanului.

Regimul de la bord a fost reglementat astfel: cinci uncii de carne şi cinci uncii de biscuiţi pe zi, de persoană. Este puţin, dar raţia respectivă va ajunge celor optsprezece guri ce vor consuma, în trei luni, şase sute de livre.

Or, şase sute de livre era tot ce aveam, ca biscuiţi şi fructe. Trebuia deci să ne oprim la aceste cantităţi. Apa era estimată la o sută treizeci şi două de galoane. Am convenit un consum zilnic redus de o oca pentru fiecare, ceea ce ne va asigura o provizie pe trei luni din acest lichid.

Distribuirea alimentelor se va face în fiecare dimineaţă, la ora zece, de către şeful de echipaj. Fiecare-şi va primi raţia de came

şi de biscuiţi şi o va consuma cum şi când va dori.

Din lipsă de ustensile, pentru că nu aveam decât ceainicul şi cana irlandezului, apa va fi distribuită de două ori pe zi, la zece dimineaţa şi la şase sera. Fiecare va trebui să o bea pe loc!

Trebuie remarcat însă că există încă două şanse ca rezervele să ni se mărească: ploaia, ce ne-ar oferi apă, şi pescuitul, care ne-ar da hrană. De aceea, am postat două butoiaşe goale, în care să strângem apa de la ploaie.

Referitor la cele necesare pescuitului, mateloţii ştiau să le pregătească şi iată-i întinzând undiţele.

Acestea sunt dispoziţiile luate. Sunt aprobate şi vor fi riguros aplicate. Doar respectând reguli severe, putem spera să scăpăm de spaima foametei. Numeroase exemple ne-au învăţat să fim prevăzători, iar dacă vom ajunge la fundul sacului de provizii, soarta ne va lovi, în continuare, cumplit!

Capitolul XXXII
De pe 8 pe 17 decembrie

După ce s-a lăsat seara, ne-am acoperit cu pânze. Foarte obosit după ceasurile petrecute pe plută, am adormit. Marea, destul de liniştită, ne purta pe întinsul ei. Din păcate, liniştea aceea era cauzată de faptul că vântul se domolise, astfel că, spre dimineaţă, când mă trezesc, sunt obligat să notez în jurnal: briza nu mai adie.

La lumina zilei, nu am nimic nou de constatat. Domnii Letourneur au dormit şi ei o bună parte din noapte. Acum ne strângem iar mâinile. S-a odihnit şi domnişoara Herbey. Trăsăturile sale reflectă mai puţin oboseala şi chipul i s-a calmat şi a revenit la normal.

Ne aflăm sub a unsprezecea paralelă. Căldura din timpul zilei este extrem de intensă, iar soarele străluceşte necruţător. Un fel de aburi fierbinţi se ridică în atmosferă. Cum briza nu suflă decât arareori, pânza atârnă de catarg în timpul acalmiilor, ce se prelungesc prea mult.

Dar Robert Kurtis şi şeful de echipaj, după nişte indicii pe care doar marinarii le cunosc, cred că un curent de două, trei mile la oră ne duce spre vest. Aceasta ar fi o împrejurare favorabilă, ce ne-ar putea scurta considerabil traversarea.

Numai să nu se înşele căpitanul şi şeful de echipaj, deoarece, în aceste prime zile, şi din cauza caniculei, raţia de apă de abia ne ajunge să ne potolim setea!

Totuşi, de când am plecat de pe Cancelar sau, mai curând, de pe gabiile navei ca să urcăm pe plută, situaţia s-a ameliorat. Corabia se putea scufunda în orice clipă, pe când această platformă pe care ne găsim, cel puţin, este relativ solidă.

Da, repet, situaţia s-a detensionat mult. Fiecare se simte mai bine, mai în largul său. Ziua ne reunim, discutăm, privim marea. Noaptea, dormim la adăpostul pânzelor. Observăm cerul, supraveghem undiţele cu tot interesul.

— Domnule Kazallon, îmi spune Andre Letourneur, la câteva zile după instalarea noastră pe plută, mi se pare că aici regăsim liniştea pe care am trăit-o pe insuliţa Ham Rock!

— Chiar aşa, îi răspund eu.

— Dar pluta are un avantaj în plus faţă de insuliţă, întrucât se deplasează!

— Atât timp cât ne împinge un vânt favorabil, avantajul este, evident, de partea plutei, dar dacă briza se schimbă…

— Bine, domnule Kazallon, replică tânărul. Să nu ne facem degeaba gânduri rele, să avem încredere!

Ei bine, toţi suntem încrezători! Da! Ni se pare că am trecut prin încercări cumplite şi nu ne mai ameninţă altele. Circumstanţele ne sunt favorabile acum. Toţi suntem liniştiţi şi încrezători!

Nu ştiu ce este în sufletul lui Robert Kurtis, şi nu pot spune dacă are aceleaşi gânduri ca noi. Cel mai adesea stă retras. Are o mare responsabilitate. Ne este şef şi nu trebuie doar să-şi salveze viaţa, ci şi pe cele ale noastre.

Ştiu că-şi înţelege datoria în acest mod. Adesea stă cufundat în gânduri şi nimeni nu încearcă să-i distragă atenţia.

În decursul acestor lungi ore, majoritatea marinarilor dorm în partea din faţă a plutei. Din ordinul căpitanului, partea din spate le este rezervată pasagerilor şi s-a putut ridica un cort aici, unde mai stăm la umbră.

Pe scurt, ne aflăm într-o stare de sănătate mulţumitoare. Doar locotenentul Walter nu şi-a recuperat toate forţele. Îngrijirile pe care i le acordăm nu-l ajută cu nimic şi slăbeşte tot mai mult, pe zi ce trece.

În împrejurările actuale îl pot aprecia mai mult pe Andre

Letourneur. Acest tânăr amabil este sufletul micii noastre lumi. Are idei originale, concepţii noi, consideraţii neaşteptate în modul său de a privi lucrurile.

Discuţiile cu el sunt distractive şi adesea ne instruieşte. Când Andre ne vorbeşte, chipul i se înflăcărează. Tatăl său îi soarbe cuvintele. Uneori îl prinde de mână, ţinându-l astfel ore întregi.

Domnişoara Herbey se amestecă uneori în discuţiile noastre, rămânând însă destul de rezervată. Fiecare dintre noi încercăm s-o facem să uite că şi-a pierdut protectorii fireşti. Tânăra a găsit în domnul Letourneur un prieten sigur, ca un tată, iar ea îi vorbeşte deschis, ţinând cont de vârsta lui.

În aceste împrejurări, i-a povestit viaţa ei – cea plină de curaj şi de abnegaţie, pe care o au orfanele sărace. Se afla de doi ani în casa doamnei Kear, iar acum nu mai are defel resurse, nicio avere, dar are încredere în viitor şi este gata să-i suporte toate încercările.

Domnişoara Herbey, prin caracterul ei, prin energia sa morală, impune respect. Niciun cuvânt, niciun gest, pe care oamenii necioplіţi de la bord le-ar fi scăpat, nu au şocat-o până acum.

În 12,13 şi 14 decembrie nimic n-a schimbat situaţia. Vântul a continuat să sufle dinspre est, în brize inegale. Niciun incident de navigaţie. Nicio manevră de executat pe plută.

Cârma sau, mai degrabă, vâsla, nu are de ce să-şi modifice poziţia. Pluta aleargă cu vântul în spate. Câţiva mateloţi fac de cart şi sunt mereu la locurile lor din faţă, având ordin de a cerceta marea cu cea mai scrupuloasă atenţie.

S-au scurs şapte zile de când am plecat de pe Cancelar. Constat că ne-am obişnuit cu raţiile ce ne sunt impuse, cel puţin cu cele de hrană. Este adevărat că oboseala fizică nu ne încearcă forţele.

Nu ne uzăm puterile în aceste condiţii, de aceea omul nu consumă mult ca să se întreţină. Suferim însă de lipsa apei. Pe acest soare dogoritor, cantitatea primită zilnic ni se pare cu totul insuficientă.

În ziua 15, un banc de peşti se înghesuie în jurul plutei. Deşi nu aveam decât undiţe formate din corzi lungi, prevăzute la capăt cu un cui curbat, în care am pus bucăţele de carne uscată, îi prindem pe mulţi dintre ei, din cauza lăcomiei de care dau dovadă.

Este, într-adevăr, un pescuit miraculos. La bord este sărbătoare. Am prăjit unii peşti, pe alţii i-am fiert în apă de mare, la un foc aprins în partea dinainte a plutei.

Ce ospăţ! Ne-am economisit astfel proviziile. Aceşti peşti sunt atât de numeroşi, că, timp de două zile, prindem aproape două sute de livre. Dacă ar mai cădea şi ploaia, totul ar fi perfect!

Din păcate, bancul de peşti n-a stat mai mult prin apele noastre. Pe 17, nişte rechini mari – aparţinând speciei monstruoase a rechinilor-tigru, lungi de patru, cinci metri – s-au ivit la suprafaţa oceanului. Pe înotătoare şi partea superioară a trupului lor negru se disting pete şi dungi transversale albe.

Prezenţa acestor monştri sperie întotdeauna. Din cauza poziţiei plutei, ne aflăm aproape la acelaşi nivel cu ei şi de mai multe ori cozile lor bat în traversele noastre cu o violentă înfiorătoare.

Însă marinarii reuşesc să-i îndepărteze cu lovituri de bâtă. M-ar mira să nu ne urmărească deci ca o pradă ce li se cuvine. Nu-mi plac deloc monştrii aceştia care te îngrozesc.

Capitolul XXXIII
De pe 18 pe 20 decembrie

Astăzi vremea s-a modificat, iar vântul s-a înteţit. Nu ne plângem, deoarece ne este favorabil. Ne luăm însă măsuri de prevedere de a fixa mai tare catargul şi de a scădea tensiunea din pânză, spre a nu se rupe sub presiunea vântului.

După acestea, greaua maşinărie se deplasează cu o viteză ceva mai mare şi lasă, în sfârşit, un fel de dâră lungă în spatele ei.

După-amiaza, câţiva nori au acoperit cerul, iar canicula s-a mai domolit. Talazurile au balansat mai tare pluta, două, trei măturând-o. Din fericire, folosind câteva scânduri, dulgherul a putut pune un pavoaz înalt de două picioare, ce ne apără eficient de mare.

Sunt fixate mai bine, cu ajutorul unor frânghii duble, butoiaşele cu provizii, ca şi butoaiele cu apă. Altfel, dacă un talaz ne-ar zgudui, iar acestea ar cădea în apă, am suferi cea mai grea pierdere. Nu ne putem gândi la o asemenea eventualitate fără să ne înfiorăm.

În ziua 18, mateloţii au cules unele dintre acele plante marine

cunoscute sub denumirea de sargase, asemănătoare celor întâlnite de noi între Bermude şi Ham Rock. Sunt un fel de alge, ce conţin un element zaharat. Le spun tovarăşilor mei să le mestecăm tulpinele. Ei mă ascultă şi acest mestecat le răcoreşte sensibil gura şi buzele.

În decursul acestei zile, nimic nou. Remarc doar că unii mateloţi, printre care Owen, Burke, Flaypol, Wilson şi negrul Jynxtrop, au între ei scurte şuşoteli, al căror motiv îmi scapă. Observ şi că ei tac atunci când vreun ofiţer sau pasager se apropie de grupul lor.

Robert Kurtis a remarcat acelaşi lucru şi mi l-a spus. Aceste discuţii secrete nu-i plac. Îi va supraveghea cu atenţie pe aceşti oameni. Negrul Jynxtrop şi matelotul Owen sunt, evident, doi nemernici de care trebuie să te păzeşti, dar îi pot antrena într-o revoltă şi pe camarazii lor.

Pe 19, canicula este excesivă. Nu este niciun nor pe cer. Briza nu poate umfla pânza, iar pluta stă pe loc. Câţiva mateloţi au sărit în mare, iar baia i-a liniştit, diminuându-le şi setea, oarecum.

Însă pericolul de a se aventura prin apele infestate de rechini este uriaş, astfel că alţii nu urmează exemplul acestor inconştienţi. Cine ştie însă dacă, mai târziu, nu-i vom imita? Văzând că pluta stă pe loc, iar valurile sunt mici şi pânza atârnă de catarg, nu trebuie să ne temem că situaţia aceasta se va prelungi?

Starea sănătăţii locotenentului Walter ne preocupă foarte mult. Tânărul are o febră lentă, cu accese neregulate. Poate că sulfatul de chinină ar învinge febra, dar, repet, apa a pătruns atât de repede pe dunetă, că lădita cu medicamente de la bord a fost luată de valuri.

Bietul băiat este, în mod cert, ftizie. De la o vreme, maladia sa a progresat mult. Simptomele externe nu ne înşală. Walter are o tuse seacă, suflul scurt, transpiră abundent, mai ales dimineaţa, slăbeşte, nasul iritat, pomeţii ieşiţi în afară şochează prin coloritul lor, ce contrastează cu paloarea chipului său, obrajii îi sunt lăsaţi, buzele subţiate. Dar, nici în cele mai bune condiţii, medicina n-ar fi putut face nimic pentru bietul locotenent, întrucât boala sa nu iartă…

Pe 20, temperatura este aceeaşi, pluta stă pe loc. Razele fierbinţi ale soarelui trec prin pânza cortului nostru. Dogoarea

zilei ne doboară. Cu câtă nerăbdare aşteptăm ca şeful de echipaj să ne distribuie apa! Cu câtă lăcomie sorbim picăturile de lichid fierbinte! Cine n-a suferit niciodată de sete nu poate înţelege…

Locotenentul Walter o duce foarte rău. Suferă de sete mai mult ca oricare dintre noi. Am văzut-o pe domnişoara Harbey dându-i toată porţia ei. Miloasă, tânăra face tot ce poate spre a-i alina măcar suferinţele nefericitului nostru tovarăş.

Azi, domnişoara Herbey îmi spune:

— Bietul de el, slăbeşte pe zi ce trece, domnule Kazallon.

— Da, domnişoară, îi răspund eu, dar nu putem să-l ajutăm cu nimic.

— Atenţie, zice ea, ne poate auzi!

Apoi, ea se duce să se aşeze la marginea plutei. Stă acolo, cu capul în mâini, gânditoare.

Mai amintesc un fapt regretabil, pe care trebuie să-l înregistrez.

Timp de un ceas, mateloţii Owen, Flaypol, Burke şi negrul Jynxtrop discută foarte aprins. Şoptesc între ei, iar gesturile lor indică o mare agitaţie. Ca urmare a acestei discuţii, Owen se ridică şi se duce în partea din spate a plutei, rezervată pasagerilor.

— Unde te duci, Owen? îl întreabă şeful de echipaj.

— Unde am treabă, îi răspunde obraznic marinarul.

La această replică grosolană, şeful echipajului se ridică şi se îndreaptă spre el, dar Robert Kurtis ajunge faţă în faţă cu Owen înaintea lui.

Matelotul se uită în ochii căpitanului şi îl înfruntă, spunând:

— Căpitane, vă vorbesc din partea camarazilor.

— Vorbeşte, îi zice cu răceală Robert Kurtis.

— Este în legătură cu vinarsul, spune Owen. Ştiţi, butoiaşul acela… îl păstraţi pentru marsuini sau pentru ofiţeri?

— Şi? întrebă Robert Kurtis.

— Cerem ca în fiecare dimineaţă să ni se distribuie raţia cuvenită.

— Nu, zise căpitanul.

— Ce spuneţi? strigă Owen.

— Spun nu.

Matelotul se uită fix la Robert Kurtis. Un surâs răuvoitor îi destinde apoi buzele. Ezită o clipă, întrebându-se dacă trebuie

să insiste, dar se retrage, şi, fără a mai spune ceva, se întoarce la tovarăşii săi, cu care vorbeşte în şoaptă.

Oare Robert Kurtis a făcut bine că l-a refuzat aşa direct? Viitorul ne-o va spune. El îmi zice, atunci când aduc vorba de acest incident:

— Vinars le mai trebuia! Mai bine aş arunca butoiaşul în mare!

Capitolul XXXIV
21 decembrie

Cele petrecute la 20 decembrie n-au avut nicio consecinţă pentru noi, cel puţin azi.

Câteva ore ne ocupăm să prindem peştii ce s-au ivit în apropierea plutei noastre. Sunt destul de mulţi. Cei prinşi sunt puşi în butoaiele goale. Hrana în plus ne linişteşte, îndepărtând primejdia de a muri de foame.

S-a înserat, dar nu se răcoreşte. La tropice, nopţile sunt răcoroase de obicei, dar aceasta de astăzi va fi sufocantă, deoarece aburii se ridică deasupra oceanului. Începând cu ora unu şi jumătate, noaptea, vom avea lună nouă.

Prin întuneric, fulgerele luminează orizontul, dar nu se aude niciun tunet. Acesta lipseşte, aşadar. Calmul desăvârşit al atmosferei este înfiorător.

Timp de două ore, căutând aer ceva mai răcoros, domnişoara Herbey, Andre Letourneur şi cu mine urmărim semnele preliminare ale furtunii. Uităm de situaţia noastră din prezent ca să admirăm spectacolul sublim al luptei de pe cer.

Încărcarea electrică a norilor, ce par nişte fortăreţe cu creneluri, ale căror creste sunt în flăcări, îi impresionează şi pe cei mai puţin sensibili la măreţiile naturii. Şi mateloţii privesc cu atenţie confruntarea neîntreruptă a norilor. Mă gândesc la ce se va întâmpla cu pluta noastră în mijlocul furiilor cerului şi ale oceanului.

Stăm la pupă până la miezul nopţii. Fulgerele ce brăzdează cerul sunt de două ori mai strălucitoare în întunericul nopţii. Ele răspândesc asupră-ne o nuanţă lividă, asemănătoare culorii spectrale a obiectelor, când sunt luminate de flacăra unei lămpi cu alcool.

— Vă este teamă de furtună, domnişoară Herbey? o întreabă

Andre Letourneur pe fată.

— Nu, domnule, răspunde englezoaica. Simt mai mult un respect decât teamă. Oare nu este acesta unul dintre frumoasele fenomene pe care le admirăm?

— Adevărat, domnişoară Herbey, reia Andre Letourneur, mai ales când se aude bubuitul tunetului. Putem asculta, oare, un zgomot mai majestuos? Faţă de tunet, bubuiturile artileriei nu sunt decât nişte pocnituri seci şi neînsemnate. Iată-l cum ne umple sufletul. Tunetul pare mai curând un sunet decât un zgomot, care creşte şi descreşte precum interpretarea unei partituri de către un cântăreţ. Şi, ca să închei, domnişoară Herbey, vocea unui artist nu m-a emoţionat niciodată precum această minunată şi incomparabilă voce a naturii.

— Un profund bas, spun eu râzând.

— Adevărat, aprobă Andre. O să-l auzim în curând, deoarece fulgerele fără tunet sunt monotone!

— Aşa crezi, dragul meu Andre? îl întreb eu. Acceptă venirea furtunii, dar n-o dori.

— Bine, dar furtuna înseamnă vânt!

— Şi apă, adaugă domnişoara Herbey, apa care ne lipseşte!

Cei doi tineri privesc furtuna în mod poetic, după aspiraţiile lor, iar eu mai prozaic. Ei o contemplă dintr-un punct de vedere special. Timp de un ceas, sufletele li se umplu de poezia furtunii ce se anunţă.

Însă, în spatele norilor grei, bolta cerească dispare, astrele se sting, iar constelaţiile zodiacale dispar în ceaţa de la orizont. Aburii negri şi denşi se înghesuie deasupra capetelor noastre şi acoperă ultimele stele.

Sus, rezervorul de electricitate din straturile înalte ale atmosferei s-a golit, aerul fiind uscat, deci slab conducător de electricitate, astfel că nu se mai produc decât rare descărcări şi este greu de crezut că furtuna nu va izbucni în curând, extrem de violentă.

Robert Kurtis şi şeful echipajului sunt de aceeaşi părere. Cel din urmă nu are alt ghid decât instinctul său de marinar, ce n-a dat greş vreodată. Căpitanul se bazează pe simţul său de a prevesti vremea, dar şi pe cunoştinţele sale de savant în domeniu.

Îmi arată, deasupra noastră, un strat gros de nori denumit „cloud-ring” de meteorologi, care se formează numai în regiuni

din zona toridă, saturată de vapori de apă, pe care alizeele îl poartă în diverse puncte de pe ocean.

— Da, domnule Kazallon, îmi spune Robert Kurtis, ne aflăm în zona furtunilor, întrucât vântul a împins înapoi pluta noastră până în această zonă, unde un observator dotat cu un simt fin al auzului percepe neîncetat tunete.

— Mi se pare, răspund eu, că aud tunetele de care vorbiţi.

— În realitate, zice Robert Kurtis, sunt numai primele vuiete ale furtunii, care se va declanşa peste două ore. Ei bine, vom fi gata s-o întâmpinăm.

Niciunul dintre noi nu se gândeşte să doarmă, deoarece aerul este apăsător, fulgerele intense, pe un orizont întinzându-se între o sută şi o sută cincizeci de grade, cuprinzând succesiv întreaga periferie a cerului, în timp ce un fel de luminozitate fosforescentă se degajă din atmosferă.

În sfârşit, bubuitul tunetului se accentuează şi devine mai penetrant, dar nu este încă destul de puternic spre a stârni ecouri. S-ar zice că întreaga boltă cerească este capitonată cu aceşti nori, iar elasticitatea lor sufocă sonoritatea descărcărilor electrice.

Până acum marea a rămas calmă, dar stăpânită de apăsarea care pluteşte în atmosferă. Când valurile oceanului încep însă să se mişte, marinarii ştiu că în larg s-a iscat furtuna, care se resimte prin mişcările lente ale apelor.

Cumplitul vânt nu este departe. Din prudenţă, o navă s-ar fi aşezat favorabil faţă de direcţia vântului, dar o plută nu poate fi manevrată şi nu poate decât fugi de o asemenea ameninţare.

La ora unu, noaptea, un fulger puternic, urmat de o bubuitură la câteva secunde după aceea, arată că furtuna a ajuns aproape de noi. Orizontul se acoperă brusc de o pâclă umedă, înghiţind parcă pluta.

Chiar atunci se aude glasul unui marinar:

— Furtună! Furtună!

Capitolul XXXV

Noaptea dintre 21 şi 22 decembrie

Şeful de echipaj se repede către funga ce susţine pânza, iar verga este imediat coborâtă. La ţanc, fiindcă vârtejul de vânt

trece peste noi. Fără strigătul marinarului care ne-a prevenit, am fi fost răsturnaţi, poate chiar aruncaţi în mare. Cortul din spate a fost smuls brusc.

Dar pluta nu are de ce să se teamă de vânt, este prea joasă ca să sufere din partea lui, însă este pusă în pericol de valurile monstruoase, stârnite de uragan. Acestea au fost, câteva minute, aplatizate, zdrobite parcă de presiunea straturilor de aer, apoi se ridică însă furioase, iar înălţimea lor creşte, chiar din cauza comprimării pe care au suportat-o.

Imediat pluta începe să le urmeze mişcarea dezordonată şi să se deplaseze ca ele, oscilând cu amplitudine mare, încoace şi încolo.

— Legaţi-vă cât de strâns puteţi! ne strigă şeful de echipaj, în timp ce ne aruncă frânghii.

Cu ajutorul lui Robert Kurtis, domnul Letourneur, Andre, Falsten şi eu eram atât de solid legaţi de plută, încât doar distrugerea acesteia ne-ar fi aruncat în apă. Domnişoara Herbey era prinsă în jurul taliei cu o frânghie care o lega de unul dintre pilonii de susţinere ai cortului dispărut, iar în lumina fulgerelor observ că expresia chipului ei este senină şi calmă.

În scurt timp, furtuna începe să se dezlănţuie cu adevărat, prin lumini şi zgomot. Ochii ne sunt orbiţi, urechile asurzite. Norii şi oceanul par că au luat foc, fulgerele ţâşnesc dintre crestele valurilor pentru a se uni cu cele radiind din bolta tumultoasă. Un miros puternic de sulf invadează atmosfera, dar, deşi fulgerele cad în jurul nostru, niciunul nu a trăsnit pluta noastră.

În jurul orei două, furtuna atinge apogeul. Vântul devine uragan. Valurile uriaşe ameninţă să ne distrugă pluta şi ne udă până la piele. Kurtis, Daoulas, şeful de echipaj şi marinarii fac tot ce pot pentru a întări rezistenţa plutei, legând-o cu funii suplimentare.

Talazuri enorme ne izbesc. Domnul Letourneur se aşază în faţa lui Andre, pentru a-l proteja de valuri. Domnişoara Herbey stă în mijlocul furtunii, nemişcată, ca o statuie a resemnării.

După puţin timp, printre străfulgerări rapide, văd că norii negri s-au învolburat în jurul nostru şi o răfuială de bubuituri, asemenea salvei unei canonade, a răsunat în aer.

Norii electrizaţi ai furtunii veniseră, probabil, în contact cu un curent de aer rece, formându-se grindina, ce cade acum pe platforma plutei şi o face să răsune, cu ecouri metalice.

Plouă timp de o jumătate de oră, iar vântul scade în intensitate din cauza ei, apoi îşi schimbă direcţia într-o parte şi în alta, după care începe să sufle cu aceeaşi furie de mai înainte. Parâmele de susţinere a catargului se îndoaie, iar marinarii le scot, pentru a le preveni ruperea.

O rafală puternică de vânt a smuls cârma plutei, care dispare în derivă. N-o mai putem recupera. Acelaşi vânt a doborât câteva dintre panourile care alcătuiau micul parapet de la babord, astfel încât valurile intră acum în voie prin această deschizătură.

Dulgherul şi oamenii lui încercă să repare stricăciunea produsă, pluta fiind însă aruncată de pe un val pe altul, zguduită, apoi se înclină la 45 de grade, împiedicându-i pe marinari să se ţină pe propriile lor picioare. Dacă frânghiile cu care suntem legaţi rezistă, pluta nu se va răsturna şi noi nu vom fi înghiţiţi de ape.

Nu-mi pot explica de ce nu s-au rupt corzile acelea, nici de ce pluta nu s-a răsucit, iar noi n-am pierit axfisiaţi în grozăvia aceea!

într-adevăr, în jurul orei trei, dimineaţa, când uraganul se dezlănţuie mai tare ca oricând, pluta, ridicată pe spinarea unui val, stă perpendicular pe marginea sa. Urlăm îngroziţi! Vom muri?

Nu!… Ne putem vedea în lumina fulgerelor, ridicaţi la o înălţime ameţitoare, deasupra talazului înspumat, ce ne ţine pe creasta sa… Putem vedea întreaga mare înspumată, de parcă s-ar izbi de stânci, la tărm.

Când totul pare sfârşit pentru noi, într-o clipă, pluta îşi reia poziţia orizontală. Suntem salvaţi! Dar corzile care legau lăzile cu provizii au pocnit. O ladă a fost aruncată peste bord, iar capacul unuia dintre butoaiele cu apă s-a desfăcut, lăsând să curgă apa în mare.

Doi dintre marinari se reped să salveze lada cu came conservată, dar unul dintre ei îşi prinde un picior între scândurile platformei şi nefericitul începe să urle de durere.

Vreau să alerg la el, îmi desfac legăturile… prea târziu! La lumina fulgerelor, îl văd pe nefericit luat de un talaz ce mătură platforma. Şi camaradul său dispare odată cu el, fără ca nimeni să-i poată ajuta.

Pe mine, talazul m-a izbit şi m-a întins pe plută. M-am lovit cu

capul de o traversă şi am leşinat.

Capitolul XXXVI
22 decembrie

În sfârşit, s-a făcut zi şi soarele s-a ivit printre ultimii nori pe care furtuna i-a lăsat în urma ei. Confruntarea elementelor naturii n-a durat mai mult de câteva ore, dar a fost îngrozitoare, iar aerul şi apa s-au ciocnit cu o violenţă nemaiîntâlnită.

N-am putut indica decât incidentele principale, deoarece leşinul meu nu mi-a permis să observ sfârşitul cataclismului. Ştiu doar că, la puţină vreme după acele talazuri, oceanul s-a liniştit, sub acţiunea averselor violente şi că tensiunea electrică din atmosferă s-a redus.

Aşadar, furtuna nu s-a prelungit mai mult ca noaptea. Dar, în acest interval scurt de timp, câte pagube nu ne-a făcut, câte pierderi ireparabile şi ce necazuri ne aşteptau în continuare, ca urmare a ei. Nu păstrasem nici măcar o picătură de apă potabilă de la acele torente, pentru că ea ne vărsase butoaiele!

Mulţumită îngrijirilor domnului Letourneur şi ale domnişoarei Herbey, mi-am revenit, dar cred că, de fapt, lui Robert Kurtis îi datorez salvarea mea, deoarece el a împiedicat smulgerea mea de pe plută de un val uriaş, care a urmat celor dintâi.

Dintre cei doi marinari pieriţi în furtună, unul era Austin, un tânăr energic şi deosebit, în vârstă de douăzeci şi opt de ani de ani, iar celălalt era bătrânul O'Ready, supravieţuitorul atâtor naufragii!

Grupul a fost redus la şaisprezece oameni, adică jumătate din numărul celor care se îmbarcase iniţial la bordul Cancelarului, la Charleston. Ceilalţi au dispărut!

Şi acum, cum ne vom descurca în privinţa proviziilor?

Prima grijă a lui Robert Kurtis a fost să facă un inventar al proviziilor rămase. În ce constau ele şi cât timp vor dura?

De apă nu ducem lipsă încă, fiindcă aveam pe fundul butoiului spart cam paisprezece galoane, iar al doilea butoi era intact. Dar butoiaşul cu came uscată şi cel cu peştele pe care-l prinsesem ajunseseră în valuri şi ne mai rămăseseră doar şaizeci de livre de biscuiţi, după estimările lui Robert Kurtis, care trebuia împărţite între şaisprezece persoane!

Peste opt zile, cu o raţie de jumătate de livră pe zi, pentru

fiecare dintre noi, aceşti biscuiţi vor dispărea definitiv.

Robert Kurtis ne-a făcut cunoscută situatia. L-am ascultat în tăcere. Tot în tăcere s-a scurs ziua de 22 decembrie. Fiecare s-a închis în sine, dar este evident ce întrebări se nasc în mintea fiecăruia dintre noi.

Mi se pare că ne privim cu alţi ochi şi că spectrul foamei apare deja. Până acum, mâncarea şi apa nu ne-au lipsit. De acum încolo însă, raţia de apă ne va fi mult redusă, iar cea de biscuiţi…

în timp ce treceam pe lângă un grup de marinari, care se odihnea în partea din faţă a plutei, l-am auzit pe Flaypol spunând:

— Cei care au de gând să moară e bine să se grăbească!

— Da, l-a completat Owen, şi să-şi lase partea de hrană celorlalţi!

Ziua a trecut în acea atmosferă de tristeţe generalizată. Fiecare şi-a primit jumătatea de livră de biscuiţi regulamentară. Unii au devorat-o imediat, cu un fel de furie, alţii au menajat-o, cu prudenţă.

Mi se pare că inginerul Falsten şi-a divizat raţia în atâtea părţi câte mese obişnuieşte să servească zilnic.

Dacă va fi să supravieţuiască măcar unul singur dintre noi, Falsten va fi acela!

Capitolul XXXVII
Din 23 în 30 decembrie

După furtună, vântul ne-a împins spre nord-est şi se menţine la stadiul de briză favorabilă. Trebuie să profităm de el, întrucât tinde să ne apropie de uscat.

Catargul, restabilit prin grija lui Daoulas, este solid fixat, iar pânza este ridicată iar. Pluta se deplasează împinsă din spate de vânt, cu două mile, două mile şi jumătate pe oră.

Ne-am ocupat şi de înlocuirea vâslei ce ne serveşte de cârmă. Este făcută acum dintr-o traversă şi o scândură lată. Funcţionează destul de bine, dar nu ne prea este necesară, fiindcă vântul ne împinge cu destulă viteză, în direcţia dorită de noi.

Am reparat şi platforma, folosind şi frânghii pentru a strânge

mai bine între ele scândurile disjuncte. Pavoazul de la bord, rupt de valuri, este înlocuit şi ne protejează iar de furia mării.

Pe scurt, tot ce este posibil să se facă pentru a consolida acest ansamblu de catarge şi de vergi s-a făcut, dar cel mai mare pericol nu de acolo ne ameninţă.

Odată cu cerul senin, a revenit şi căldura tropicală, care ne provocase atâtea neplăceri pe parcursul zilelor precedente. Azi, ea este, din fericire, temperată de briză. Cortul a fost înălţat din nou, în partea din spate a plutei, aşa că putem să ne adăpostim cu rândul în acesta.

Lipsa hranei a început să-şi facă efectul într-un mod deprimant asupra noastră, iar obrajii noştri traşi şi figurile supte sunt semne vizibile a ceea ce îndurăm. La mulţi dintre noi, foamea pare să atace întregul sistem nervos, iar strângerile de stomac ne provoacă o acută durere.

O substanţă narcotică, asemenea opiumului sau tutunului, ar fi folositoare pentru a alina aceste suferinţe, dar nu aveam niciun fel de sedativ, aşa că trebuie să îndurăm.

Printre noi se afla locotenentul Walter, care nu resimţea chinurile foamei, deoarece căzuse pradă unei febre intense, care-l „hrănea”, însă suferea de o foame cumplită. Domnişoara Herbey îi păstra acestuia o parte din raţia ei de apă, şi aşa insuficientă, şi obţinuse de la căpitan un mic supliment, din care îi uda buzele arse ale tânărului, din sfert în sfert de oră.

Walter de abia poate spune vreun cuvânt. Din priviri, îi mulţumeşte miloasei fete. Bietul băiat! Este condamnat! Toate îngrijirile noastre nu îl pot salva şi sigur că nu va suferi mult.

Azi pare conştient de condiţia în care se află şi îmi face semn să mă aşez lângă el. Îşi adună toate puterile, şi, cu dese întreruperi, mă întreabă:

— Domnule Kazallon, o mai duc mult?

Ezit puţin să-i răspund şi Walter observă acest lucru.

— Adevărul, spune el, vreau tot adevărul!

— Nu sunt doctor, zic eu, nu aş putea să-mi dau seama…

— Nu are importanţă, spuneţi-mi ce credeţi!

L-am privit îndelung, cu atenţie, apoi mi-am aplecat urechea la pieptul lui. În ultimele zile, ftizia se accentuase, iar unul dintre plămânii săi încetase să funcţioneze. Celălalt de abia făcea faţă nevoii de a respira. Tânărul este pradă febrei, simptomul sfârşitului apropiat, la toţi bolnavii de tuberculoză.

Ce-i pot răspunde?

Locotenentul îşi fixase privirea asupra mea. Nu ştiu ce să-i spun. Caut un răspuns evaziv.

— Prietene, zic eu, nimeni nu poate să-ţi spună cât mai ai de trăit. Nimeni nu ştie ce se poate întâmpla în opt zile cu toţi cei de pe această plută.

— În următoarele opt zile? murmură el, în timp ce se uită curios la mine.

Apoi şi-a întors capul, ca şi cum ar fi aţipit.

Zilele de 24, 25 şi 26 au trecut fără nicio schimbare a situaţiei în care ne găseam. Chiar ne obişnuisem cu starea de înfometare, deşi pare ciudat. Relatările naufragiaţilor au evidenţiat adesea fapte ce concordă cu cele observate aici de mine.

Citindu-le, le-am considerat exagerări. Nu este aşa şi văd bine că lipsa de hrană poate fi suportată mai bine şi mai multă vreme decât credeam eu.

De altfel, la raţia zilnică de jumătate de livră de biscuiţi, căpitanul s-a gândit să îi adauge câteva picături de vinars, iar acest stimulent ne ajută destul de mult să ne păstrăm forţele. Dacă am fi avut aceste provizii timp de două luni sau măcar o lună! Dar rezervele noastre scad foarte repede şi se apropie momentul când nu vom avea niciun fel de hrană sau de băutură.

Trebuia deci să facem rost de un supliment alimentar din ocean. Marea ne furniza hrana prin prinderea de peşti. Astfel, dulgherul şi şeful de echipaj au improvizat undiţe din fire de cânepă neîmpletită, în care le îndoiseră cuie sub formă de cârlige, unde se punea momeală bună pentru a prinde prada.

Când aceste dispozitive sunt terminate, şeful de echipaj pare satisfăcut de munca sa.

— Cuiele acestea nu sunt vestitele cârlige de undiţă, îmi zice el, dar se vor agăţa până la urmă în gâtul vreunui peşte, dacă vom avea puţină momeală. Din păcate, nu avem decât biscuiţi şi la aşa ceva peştii nu prea trag. Pe primul pe care-l voi prinde îl voi face momeală pentru alţii. Iată deci dificultatea.

Sarcina grea era prinderea primului peşte. Şeful de echipaj avea dreptate. Pescuitul se putea dovedi infructuos. În acea zonă, apele nu prea aveau peşte, dar undiţele au fost aruncate, la noroc. Biscuiţii folosiţi drept momeală se dizolvă imediat în apă şi s-a renunţat.

Şeful de echipaj, la capătul răbdării şi al resurselor, pune atunci în cârlig o bucăţică de stofă. Domnişoara Herbey îi oferă un colţişor de şal roşu, ca să o acopere. Poate că şifonul acesta, lucitor sub apă, va atrage vreun peşte lacom?

Noua încercare are loc la 30 noiembrie. Timp de mai multe ceasuri, undiţele sunt aruncate în apă, dar, când sunt scoase, şifonul este intact.

Şeful de echipaj s-a descurajat de tot. Îi mai lipseşte ceva. Ce n-ar da el să prindă primul peşte, cu care i-ar atrage pe alţii!

— Mai există o posibilitate de a ne pune momeală în cârlige, îmi şopteşte el.

— Care? îl întreb eu.

— Veţi afla mai târziu, răspunde el, privindu-mă cam ciudat. Ce înseamnă aceste cuvinte din partea unui om care întotdeauna mi s-a părut mai rezervat? M-am gândit la asta toată noaptea.

Capitolul XXXVIII
De pe 1 pe 5 ianuarie

Iată că au trecut mai mult de trei luni de când am plecat din Charleston la bordul Cancelarului şi douăzeci de zile de când ne aflăm pe plută, duşi la întâmplare, de vânturi şi de curenţii marini! Am înaintat, oare, spre vest, către coasta americană, sau furtuna ne-a îndepărtat mai mult de uscat?

Nici măcar nu putem constata acest lucru. În timpul ultimului uragan, care s-a dovedit funebru pentru noi, instrumentele căpitanului s-au distrus, în ciuda măsurilor de prevedere luate. Robert Kurtis nu mai are acum nici busolă, ca să stabilească direcţia de urmat, nici sextant, ca să ia înălţimea soarelui.

Ne aflăm în apropierea ţărmului sau la sute de mile de el? Nu putem şti, dar sperăm că, în ciuda împrejurărilor nefavorabile, nu ne-am îndepărtat prea mult de uscat…

în acea totală necunoaştere a situaţie noastre exista ceva dezarmant, fireşte, dar cum speranţa nu părăseşte niciodată sufletul omului, credeam, în continuare, că ţărmul era aproape de noi. Toţi ne uitam în zare şi căutam din priviri uscatul la linia orizontului, ochii ne înşelau însă şi ne ofereau iluzia cea mai dureroasă.

Crezi că vezi ceva… Şi, de fapt, nu e nimic!

Iluzia însă se destrăma. Nu vedeam altceva decât un nor, o negură sau altceva ce ne amăgea. Nici vorbă de pământ, niciun vas nu întrerupea linia care unea marea cu cerul, iar pluta noastră rămânea întotdeauna la mijlocul pustiului.

în ziua de 1 ianuarie am înghiţit ultimul biscuit. Este 1 ianuarie! Anul Nou! Ce amintiri pline de regrete ne umplu acum sufletele!

Asociem un an nou cu noi speranţe, noi planuri şi bucurii viitoare! îndrăznim să ne privim unii pe alţii, să ne urăm, cu voci abia auzite, la mulţi ani?

Şeful de echipaj s-a apropiat de mine, având o expresie ciudată pe chip.

— Domnule Kazallon, mi-a spus el, daţi-mi voie să vă urez fericire…

— În noul an? l-am întrerupt eu.

— Nu, domnule, voiam să vă urez fericire în prima zi a anului, ţinând cont că nu mai există nimic de mâncare pe plută.

Nu mai există niciun pic de mâncare, în dimineaţa următoare, când vine ora distribuirii raţiei sărăcăcioase, iar atunci realitatea ne apare în adevarata ei lumină.

Seara simt în stomac o durere violentă, care, peste două ore, dispare.

În ziua de 3, suferinţa a dispărut. Se instalase un gol imens în mine, moral şi fizic. Capul nu-l mai pot ţine drept pe umeri, o ameţeală mă cuprinde, de parcă mă aplec asupra unui abis…

Simptomele nu simt împărtăşite de toţi ceilalţi aflaţi la bord, unii dintre ei îndurând cele mai grele torturi provocate de foame. Daoulas şi şeful de echipaj, care sunt mari mâncători din fire, erau obligaţi să se lege la mijloc cu sfori pentru a-şi stăpâni durerile care le măcinau organele vitale şi a nu ţipa fără voie. Era abia a doua zi a suferinţelor noastre!

Ce n-am fi dat pentru acea jumătate de livră de biscuiţi sau pentru o parte, un sfert chiar, raţia pe care în urmă cu câteva zile o consideram insuficientă, şi în prezent am fi putut să o mâncăm pe parcursul mai multor zile, firimitură cu firimitură?

Pe străzile unui oraş asediat, într-un şanţ, la un gunoi, într-un cotlon, ai fi putut găsi un os uscat sau resturi aruncate, care să-ţi astâmpere foamea. Dar scândurile goale, spălate de valurile oceanului, nu oferă nimic.

Nopţile par mai lungi decât zilele. Somnul ne aduce o oarecare uşurare, mai degrabă o amorţeală întreruptă de coşmaruri înfricoşătoare.

însă, în noaptea asta, frânt de oboseală, în clipa în care mi-a adormit şi foamea, am reuşit să mă odihnesc.

La ora şase dimineaţa am fost trezit de sunetul unei voci furioase şi i-am văzut, în partea dinainte a plutei, pe Owen şi Jynxtrop, împreună cu Flaypol, Wilson, Burke şi Sandon stând în picioare, ameninţători. Înarmaţi cu toporişti, dălţi, ciocane se pregăteau să-i atace pe căpitan, pe şeful de echipaj şi pe Daoulas.

Mă alătur de îndată grupului lui Robert Kurtis. Falsten mi-a urmat exemplul. Deşi bricegele sunt singurele noastre arme, suntem pregătiţi să ne apărăm cu orice preţ.

Owen şi oamenii lui erau beţi, deoarece în timpul nopţii au dat cep butoiaşului cu vinars, golindu-l.

Ce vor ei?

Owen şi Jynxtrop, mai puţin beţi ca restul cetei lor, par să-i îndemne pe aceştia să-şi masacreze căpitanul şi ofiţerii.

— Jos căpitanul! Peste bord cu Robert Kurtis! Owen să preia comanda! strigau ei în furia lor bahică.

Îi conduce Owen, al cărui secund este negrul. Ura acestor doi oameni faţă de ofiţerii lor iese la iveală, în aceste clipe. Chiar dacă lovitura lor ar reuşi, situaţia noastră nu s-ar schimba.

Dar partizanii lor, incapabili să judece şi înarmaţi mai bine ca noi, îi fac de temut.

— Jos armele! le ordonă Robert Kurtis, în timp ce înaintează spre ei.

— Moarte căpitanului! urlă Owen.

Nemernicul acesta îşi incită complicii prin gesturi, dar Robert Kurtis îi dă la o parte pe ticăloşii înfierbântaţi şi se îndreptă spre Owen.

— Ce vrei? îl întreabă el.

— Nu mai vrem căpitan pe plută, răspunde marinarul. Să fim toţi egali aici!

Prostul! De parcă nu eram toţi egali, în mizerie!

— Owen, îi spune căpitanul încă o dată, lăsaţi armele jos!

— Înainte cu toţii! le strigă Owen tovarăşilor săi.

Urmează o bătaie în toată regula. Owen şi Wilson îl atacă pe Kurtis, care se apără cu o bucată de lemn. Burke şi Flaypol se

reped asupra lui Falsten şi a şefului de echipaj, în timp ce eu trebuie să îl înfrunt pe negrul Jynxtrop, care voise să-mi aplice o lovitură cu ciocanul pe care-l agita în mâini.

Încerc să-l cuprind în braţe, ca să-l imobilizez, dar ticălosul e mai puternic decât mine. După ce ne luptăm câteva clipe, simt că voi pieri, când Jynxtrop se rostogoleşte pe platformă, şi eu odată cu el. Andre Letourneur îl prinse de un picior, trăgându-l în jos.

Această intervenţie mi-a salvat viaţa. Jynxtrop scăpase arma din mână în cădere, iar eu am apucat-o şi eram gata să-i zdrobesc craniul, dar am fost oprit la timp de Andre.

Marinarii răzvrătiţi au fost respinşi înapoi, în partea din faţă a plutei, iar Robert Kurtis, care reuşise să pareze loviturile împotriva lui, făcuse rost de o toporişcă şi se pregătea să-l lovească pe Owen.

Acestea se fereşte, iar arma îl loveşte în piept pe Wilson. Nefericitul se răstoarnă peste marginea plutei şi dispare.

— Salvaţi-l! salvaţi-l! strigă şeful de echipaj.

— E mort deja, spune Daoulas.

Moartea lui Wilson pune capăt luptei. Flaypol şi Burke, morţi de beţi, adorm pe loc, iar noi ne aruncăm asupra lui Jynxtrop, pe care-l legăm bine de catarg.

Pe Owen pun mâna dulgherul şi şeful de echipaj. Robert Kurtis se apropie de el şi-i spune:

— Roagă-te Domnului, deoarece vei muri!

— Vă e poftă să mă mâncaţi? replică Owen, cu o neobrăzare fără egal.

Acest răspuns nesimţit îi salvează viaţa. Robert Kurtis aruncă toporul pe care-l ridicase asupra lui Owen şi se duce să se aşeze în partea dinapoi a plutei.

Capitolul XXXIX
5 şi 6 ianuarie

Scena aceasta ne-a impresionat profund. Răspunsul lui Owen, în acele împrejurări, i-a copleşit şi pe cei mai tari dintre noi.

De îndată ce m-am mai calmat, i-am mulţumit din inimă tânărului Letourneur, a cărui interventie îmi salvase viata.

— Îmi mulţumiţi când, de fapt, aţi putea să mă blestemaţi?

întrebă el.
— De ce, Andre?
— Domnule Kazallon, nu am făcut decât să vă prelungesc tortura.
— Asta nu are importanţă, domnule Letourneur, spune domnişoara Herbey, v-aţi făcut datoria.
E slăbită, dar simţul datoriei nu a părăsit-o pe tânăra care nu se plânge niciodată; cu veşmintele rupte, murdare, ude, domnişoara Herbey nu şi-a pierdut curajul.
— Domnule Kazallon, mă întreabă ea, credeţi că ne este sortit să murim de foame?
— Da, domnişoară Herbey, sunt convins de acest lucru, răspund eu pe un ton dur.
— Cât timp estimaţi că mai avem de trăit fără hrană? mă întreabă ea din nou.
— Nu aş putea să vă spun cu siguranţă, dar mai mult decât credem. Probabil că vom supravieţui zile îndelungate.
— Cei cu o constituţie mai solidă suferă cel mai mult, nu-i aşa? se interesează domnişoara Herbey.
— Da, dar cu o consolare, tot ei sunt cei care mor mai repede, răspund eu la fel de rece. Este o consolare…
Cum de am putut să-i răspund astfel fetei? Nu fusesem în stare să-i ofer nicio speranţă? O pusesem în faţa crudului adevăr! Oare orice sentiment omenesc se stinsese în mine?
Andre Letourneur şi tatăl său, care mă aud, mă privesc cu ochii lor senini şi dilataţi de foame. Se întreabă dacă este bine că i-am vorbit astfel…
Rămaşi singuri, câteva clipe mai târziu, domnişoara Herbey mă întreabă în şoaptă:
— Domnule Kazallon, îmi puteţi face un serviciu?
— Desigur, domnişoară Herbey, orice îmi va sta în puteri, răspund eu ceva mai amabil şi mai binevoitor.
— Domnule Kazallon, spune ea, cu toate că eu sunt mai slabă decât dumneavoastră, dacă voi muri eu prima, promiteţi-mi că îmi veţi arunca trupul în mare!
— Vai, domnişoară Herbey, exclam eu, am făcut foarte rău că am vorbit astfel mai înainte!
— Nu, nu, preciză ea, zâmbind uşor, aţi avut dreptate. Este vorba de o slăbiciune a mea: îmi este indiferent ce îmi pot face ei cât sunt vie, dar după ce voi muri… Promiteţi-mi că mă veţi

arunca în apă!

I-am făcut această promisiune tristă, apoi ea mi-a mulţumit strângându-mi uşor mâna cu degetele ei slăbite şi uscate.

A mai trecut o noapte, iar suferinţele mele sunt atroce. Gemetele de durere îmi scapă de pe buze, apoi durerile se mai calmează, iar eu mă scufund din nou în letargie. Când mă trezesc, mă mir să-mi văd tovarăşii mei încă vii.

Hobbart era singurul din grupul nostru care suporta mai bine aceste privaţiuni. Mic de statură, cu o expresie linguşitoare, un zâmbet care nu-l părăsea niciodată, cu ochii pe jumătate închişi, ca şi cum ar vrea să-şi ascundă gândurile, există ceva fals şi ipocrit în comportamentul său.

Aşa cum am spus, el suportă cel mai bine privaţiunile. Fireşte, se plânge ca şi ceilalţi, dar gemetele sale par false. Am bănuielile mele cu privire la acest om şi intenţionez să-l supraveghez cu atenţie.

Astăzi, 6 ianuarie, domnul Letourneur m-a tras înspre partea dinapoi a plutei, dorind să-mi comunice un secret, dar să nu fie auzit de nimeni altcineva.

Ne-am retras împreună în colţul cel mai îndepărtat de la babordul plutei, iar întunericul se lăsase peste noi.

— Domnule Kazallon, mi se adresează domnul Letourneur în şoaptă, Andre piere de foame. Slăbeşte văzând cu ochii şi nu vreau să-l văd cum moare!

Era furios şi-l înţelegeam. Îi strâng mâna, încurajându-l:

— Nu trebuie să ne pierdem orice speranţă încă, îi spun eu, poate că vreun vas…

— Vas! strigă el revoltat. Nu încercaţi să mă consolaţi cu aşa ceva. Ştiţi la fel de bine ca şi mine că nu există nicio şansă să întâlnim un vas.

Apoi brusc, schimbând subiectul, mă întreabă:

— De cât timp fiul meu şi toţi cei de pe plută nu au mai avut nimic de mâncare?

Această întrebare mă miră. Răspund:

— De pe 2 ianuarie ne lipsesc biscuiţii. Azi este 6 ianuarie. Sunt deci patru zile de când…

— Nu aţi mai mâncat! strigă el. Ei bine, sunt opt zile de când eu nu am mai gustat nimic.

— Opt zile?

— Da. Am păstrat porţiile mele pentru Andre.

Nu pot să-mi opresc lacrimile, auzindu-l. Pentru moment, nu pot nici să vorbesc. Tot ce puteam face era să-i strâng mâna. Mă uit la el… De opt zile!

— Ce anume doriţi să fac eu, domnule? îl întreb în cele din urmă.

— Vreau… dar nu vorbiţi atât de tare, s-ar putea să ne audă cineva, continuă el în şoaptă. Vreau să-i oferiţi lui Andre…

— Dar nu puteţi s-o faceţi chiar dumneavoastră?

— Nu, nu!… Ar înţelege că nu-i mănânc eu ca să-i dau lui… M-ar refuza… Nu! Daţi-i biscuiţii lui Andre ca şi cum ar fi din partea dumneavoastră…

— Domnule Letourneur!…

— Vă implor să-mi faceţi acest serviciu, şi pentru deranjul dumneavoastră…

Spunând aceste vorbe, domnul Letourneur se uită fix la mine, apoi continuă:

— Având în vedere amabilitatea de care daţi dovadă, se va găsi o bucăţică şi pentru dumneavoastră, încheie el.

Ascult vorbele bietului părinte, care mi-a strecurat o bucăţică de biscuit în palmă, iar eu tremur ca un copil. Inima îmi bate cu putere.

— Aveţi grijă, spune domnul Letourneur, şi nu lăsaţi pe nimeni să vă vadă dându-i biscuitul. Monştrii aceştia l-ar ucide, dacă ar afla. Aceasta este doar pentru azi, vă voi mai da şi mâine.

Bietul om nu are încredere în mine. Într-adevăr, mă stăpânesc cu greu să nu duc bucata de biscuit către gură.

Rezist acestui impuls. Numai cei care au trecut prin aceste suferinţe pot şti cât de greu mi-a fost.

Se lasă noaptea cu acea rapiditate specifică latitudinilor mici. Mă strecor lângă Andre Letourneur şi îi dau bucăţica de biscuit, ca venind de la mine.

Tânărul se repede la ea. Apoi:

— Dar tata? întreabă el.

Îi răspund că domnul Letourneur a primit partea sa… eu, pe a mea… că mâine şi în zilele următoare îi voi aduce altele. Să mănânce acum!

Andre nu m-a întrebat de unde venea biscuitul acela, ci l-a dus, cu lăcomie, la gură.

Iar în seara asta, în ciuda ofertei domnului Letourneur, eu n-am gustat nimic!… Nimic!

Capitolul XL
7 ianuarie

De câteva zile, apa mării mătură neîncetat platforma de lemn şi pluta noastră saltă pe valuri, astfel că unii mateloţi au răni la picioare. Owen, pe care şeful de echipaj l-a ţinut legat în partea dinainte a plutei, de la scena revoltei, este într-o stare deplorabilă.

La cererea noastră, îl dezleagă. Sandon şi Burke au fost, de asemenea, răniţi de apele sărate. Noi, ceilalţi, am suportat mai uşor înfruntarea cu ele, deoarece partea din spate a plutei este mai puţin expusă la valuri.

Azi, şeful de echipaj, pradă foametei cumplite, s-a aruncat asupra pânzelor şi a unor bucăţele de lemn. Îl aud cum muşcă din acestea. Nefericitul, împins de o foamete cumplită, încearcă să-şi umple stomacul cu ceva.

Căutând în continuare, găseşte până la urmă pe unul dintre catargele platformei o garnitură de piele. Fiind o materie animală, el o smulge şi o devorează cu o lăcomie inexprimabilă. Se pare că, după ce o înghite, se mai linişteşte.

Îl imităm toţi, imediat. O pălărie de piele fierbe, ca şi chipiurile unor caschete. Tot ce este substanţă animală se roade. Nu ne putem înfrâna acest instinct bestial, căruia îi cădem pradă. Acum, se pare că nu mai avem nimic omenesc în noi. Nu voi uita niciodată această scenă!

Dacă nu ne-am potolit foamea, măcar ne-am domolit durerile provocate ea. Dar unii dintre noi n-au putut suporta această hrană revoltătoare şi s-au ales cu dureri de burtă.

Să mi se ierte aceste detalii! Nu trebuie să ascund nimic din suferinţele naufragiaţilor de pe Cancelari Se va şti, din această povestire, tot ce pot suporta fiinţele omeneşti ca mizerie morală şi fizică... Să se înveţe aceste lucruri, din jurnalul meu... Voi spune tot şi, din nefericire, presimt că n-am ajuns încă la cea mai grea încercare a noastră!

O remarcă pe care am făcut-o în timpul acestei scene îmi confirmă bănuiala cu privire la şeful bucătăriei. Hobbart, continuând să geamă, pare că moare de foame, totuşi nu-l vedem resimţindu-se, ca şi ceilalţi. Ipocritul acesta are, oare, o

rezervă secretă de provizii? L-am supravegheat, dar n-am descoperit nimic.

Canicula este la fel de intensă, chiar insuportabilă, atunci când briza n-o mai tempereazā. Fireşte că raţia de apă se dovedeşte insuficientă, dar foamea omoară în noi până şi setea.

Când îmi spun că lipsa apei ne-ar face să suferim mai mult ca lipsa hranei, nu pot să o cred sau, cel puţin, să mi-o imaginez acum. Totuşi, această observaţie s-a făcut adesea. Dumnezeu să ne apere să nu ajungem şi la lipsa de apă!

Din fericire, mai avem câteva ocale din preţiosul lichid, aflate în butoiul pe jumătate sfărâmat de furtună, iar cel de-al doilea este intact. Deşi numărul nostru s-a diminuat, căpitanul a redus, în ciuda reclamaţiilor, raţia zilnică la o jumătate de oca de persoană. L-am aprobat pentru asta.

N-a mai rămas decât un sfert de galon de vinars, care se află la loc sigur, în partea din spate a plutei.

Azi, 7 ianuarie, pe la ora şapte şi jumătate, seara, unul dintre noi a încetat să mai existe. Am rămas paisprezece! Locotenentul Walter a murit în braţele mele. Nici îngrijirile mele, nici ale domnişoarei Herbey nu l-au ajutat cu nimic… Nu mai suferă acum!

Cu câteva clipe înainte de a muri, Walter ne-a mulţumit domnişoarei Herbey şi mie cu un glas pe care de abia îl auzeam.

— Domnule, a zis el, lăsând să cadă din mâna-i tremurândă o scrisoare, aceasta… este de la mama… nu mai am puterea… Este ultima scrisoare pe care am primit-o!… Mi-a zis: „Te aştept, băiatul meu, vreau să te văd!”. Nu mă vei mai vedea niciodată, mamă!… Domnule, scrisoarea aceasta… Puneţi-mi-o pe buze… Aşa… Voi pieri sărutând-o… Mama… Dumnezeule!…

Am pus scrisoarea, luată din mâinile reci ale locotenentului Walter, pe buzele sale. Privirea i s-a animat o clipă. Am auzit zgomotul slab al unui sărut…

Locotenentul Walter a murit! Dumnezeu să aibă grijă de sufletul său!

Capitolul XLI
8 ianuarie

În timpul nopţii, am rămas lângă trupul nefericitului. De mai

multe ori, domnişoara Herbey a venit să se roage pentru cel mort. Când s-a făcut zi, cadavrul era cu totul rece. Mă grăbeam… da, mă grăbeam să-l arunc în mare. I-am cerut lui Robert Kurtis să mă ajute în această operaţiune tristă. După ce trupul va fi învelit în hainele sale mizerabile, îl vom arunca în valuri, şi, deşi este foarte slab, sper să nu plutească la suprafaţă.

Încă din zori, Robert Kurtis şi cu mine, luându-ne anumite măsuri de prevedere ca să nu fim văzuţi, am scos din buzunarele locotenentului unele obiecte ce-i vor fi duse mamei sale, dacă vreunul dintre noi va supravieţui.

Când să pun pe cadavru hainele ce-i serveau drept giulgiu, nu pot să-mi stăpânesc un gest de spaimă.

Piciorul drept îi lipseşte, nu este decât un ciot însângerat!

Cine este autorul acestei profanări? Probabil că am fost doborât de oboseală în cursul nopţii şi cineva a profitat de somnul meu ca să mutileze leşul! Dar cine a făcut asta?

Robert Kurtis se uită în jur şi privirea îi este cumplită. Dar totul este la bord ca de obicei. Liniştea este întreruptă doar de câteva gemete. Poate că ne spionează acum cineva! Să ne grăbim să aruncăm leşul în mare, ca să evităm alte scene oribile!

Deci, după ce pronunţăm câteva rugăciuni, aruncăm cadavrul în valuri şi acesta se scufundă imediat.

— Tunete cereşti! Avem grijă să-i hrănim pe rechini!

Cine a vorbit astfel? Mă întorc. Este negrul Jynxtrop.

Şeful de echipaj se afla lângă mine în clipa aceea.

— Piciorul acela, credeţi că nenorociţii aceştia l-au mâncat? îl întreb eu.

— Piciorul?… Ah, da, era dreptul lor, îmi răspunde bizar şeful de echipaj.

— Dreptul lor? strig eu.

— Domnule, îmi zice şeful de echipaj, este mai bine să mănânce un mort decât un om viu!

La acest răspuns sec nu ştiu ce să mai zic şi mă duc să mă aşez în partea din spate a plutei.

Pe la unsprezece, se produce un incident fericit. Şeful de echipaj, care şi-a pus undiţele la pescuit, de dimineaţă, a prins ceva. Sunt trei peşti, trei moruni mari, lungi de optzeci de centimetri, aparţinând unei specii care, uscată, este cunoscută drept „stokfish”.

Imediat, şeful de echipaj a tras pe plută cei trei peşti, iar mateloţii au şi sărit pe ei. Căpitanul Kurtis, Falsten şi cu mine ne repezim la ei ca să-i oprim, şi astfel restabilim ordinea. Trei moruni nu înseamnă mult pentru paisprezece persoane, dar fiecare primeşte câte o porţie bună.

Unii devorează peştele crud, chiar viu. De fapt, cei mai mulţi fac aşa. Robert Kurtis, Andre Letourneur şi domnişoara Herbey au puterea să aştepte. Ei aprind într-un colţ al plutei câteva bucăţi de lemn şi îşi prăjesc raţiile. Eu însă n-am mai putut aştepta, mi-am mâncat porţia însângerată.

Nici domnul Letourneur n-a putut sta până la pregătirea morunilor, ci s-a aruncat asupra bucăţii sale ca un lup flămând. Bietul de el, n-a mai mâncat nimic de atâta vreme. Oare cum de mai trăieşte? Nu pot pricepe…

Am zis că bucuria şefului de echipaj a fost mare, atunci când a strâns undiţele, şi aceasta a ajuns până la delir. Acum este sigur că, dacă pescuitul mai reuşeşte o dată, ne scapă de la o moarte oribilă.

Mă duc deci să discut cu şeful de echipaj şi îl încurajez să încerce iar.

— Da, zice el, da… fireşte… voi încerca iar… voi încerca!…

— Şi de ce nu aruncaţi din nou undiţele la apă? îl întreb eu.

— Nu acum, îmi răspunde el evaziv. Noaptea este mai bună ca ziua pentru prinderea peştilor mari şi trebuie să ne menajăm momeala. Proşti cum suntem, nici măcar n-am păstrat câteva curele ca să le punem drept momeală în undiţe!

Într-adevăr, aceasta poate fi o greşeală ireparabilă.

— Totuşi, i-am zis eu, dacă aţi reuşit prima oară, fără momeală…

— Aveam.

— Una bună?

— Excelentă, domnule, pentru că peştii au muşcat!

Mă uit la şeful de echipaj şi el se uită la mine.

— V-a mai rămas ceva de pus drept momeală în undiţe? îl întreb eu.

— Da, răspunde el în şoaptă, şi pleacă fără să mai scoată o vorbă.

Acestă mică masă ne-a redat puterile şi, odată cu ele, puţină speranţă. Vorbim despre pescuitul şefului de echipaj şi ni se pare imposibil să nu reuşească să prindă peşte încă o dată.

Soarta ne va lăsa în pace, în sfârşit?

Ca dovadă incontestabilă a relaxării noastre stă faptul că începem iar să vorbim despre trecut. Gândurile nu ne mai sunt concentrate asupra durerosului prezent şi a cumplitului şi ameninţătorului nostru viitor.

Domnii Letourneur, Falsten, căpitanul şi cu mine ne amintim cele petrecute după naufragiu. Ne revedem aievea tovarăşii dispăruţi, detalii ale incendiului, eşuarea navei, reciful Ham Rock, cumplita navigare pe gabii, pluta, furtuna, toate incidentele care acum ni se par atât de îndepărtate. Da! Toate acestea chiar s-au petrecut, dar noi încă trăim!

Trăim! Oare asta se poate numi trai? Din douăzeci şi opt, nu mai suntem decât paisprezece şi, în curând, vom rămâne, poate, treisprezece!

— Număr cu ghinion! zice tânărul Letourneur, dar ne va fi greu să găsim un al paisprezecelea.

În noaptea de 8 spre 9, şeful de echipaj şi-a aruncat iar undiţele, în partea din spate a plutei, şi a rămas să le vegheze chiar el, fără să vrea să lase cuiva grija aceasta.

Dimineaţa, mă duc la el. De abia se ivesc zorii şi ochii săi pătrunzători încearcă să vadă prin obscuritatea apelor. Pe mine nu m-a observat, nici măcar nu m-a auzit venind.

Îl ating uşor pe umăr. Se întoarce spre mine.

— Ei bine, şefule?

— Ei bine, blestemaţii de rechini mi-au devorat momeala! îmi răspunde el, cu o voce surdă.

— Şi nu v-a mai rămas deloc?

— Nu. Şi ştiţi ce înseamnă asta, domnule? adaugă el, strângându-mă de braţ. Că nu trebuie să faci lucrurile pe jumătate…

Îi pun mâna la gură. Am înţeles!

Bietul Walter!

Capitolul XLII

Din 9 în 10 ianuarie

Azi s-a reinstaurat calmul. Soarele este arzător, briza nu mai suflă deloc şi marea nu prezintă niciun val, ondulările ei prelungi fiind de nesesizat. Dacă nu suntem duşi de vreun curent a cărui

direcţie nu o putem determina, înseamnă că stăm pe loc, pe pluta noastră din mijlocul oceanului.

Arşiţa de azi mi se pare de nesuportat. Setea se dovedeşte cumplită. Lipsa apei ne tortureazā. Presimt că setea va fi mai îngrozitoare ca foamea.

Celor mai mulţi dintre noi, gura, gâtul şi faringele par să le fi luat foc. Respirăm aer fierbinte, ce ne amplifică tortura la care suntem supuşi...

La insistenţele mele, căpitanul a schimbat regimul obişnuit. Ne acordă o porţie dublă de apă şi noi putem să ne potolim setea de patru ori pe zi.

Pe scurt, ziua de azi e cumplită. Chinuiţi de foame, mateloţii se lasă pradă disperării.

La venirea serii, vântul tot nu adie. Nu se întâmplă aceasta nici după ce a răsărit luna. Nopţile de la tropice sunt răcoroase, iar temperaturile ridicate ale zilei constituie un indiciu al deplasării plutei noastre spre sud.

Nu ne mai gândim să mai vedem ţărmul, deoarece peste tot unde îţi întorci privirea, oceanul este infinit!

Pe 10 ianuarie, aceeaşi stagnare, aceeaşi temperatură. Respirăm un aer încins, care ne îneacă. Suntem stăpâniţi de nevoia irezistibilă de a bea apă şi aşteptăm momentul în care Robert Kurtis ne împarte cele câteva picături de lichid din porţia zilnică, uitând de chinul foamei.

Să bem apă până ne săturăm măcar o dată, chiar dacă ne-am termina rezerva şi am muri după aceea, e tot ce ne dorim!

La amiază, unul dintre tovarăşii mei de suferinţă este cuprins de o durere acută şi îl aud cum urlă. Este nefericitul Owen, care se zbate în convulsii înspăimântătoare.

Mă târăsc până în faţă la el. Omenia mă îndeamnă să-i uşurez chinul.

Îl aud pe Flaypol, strigând. Mă întorc să văd unde e. Flaypol este urcat sus, în vârful catargului, şi ţine mâna întinsă către est, arătându-ne un punct la orizont.

— Un vas! strigă el.

Toţi ne ridicăm în picioare, chiar şi Owen.

în direcţia indicată de Flaypol apare un punct albicios. Nu-mi dau seama dacă se mişcă. Să fie o pânză? Ce cred marinarii care au o vedere mai pătrunzătoare decât a mea?

Robert Kurtis, cu braţele încrucişate, examinează punctul

albicios de la orizont. Se încruntă şi ochii îi sunt aţintiţi către punctul arătat de Flaypol.

Imediat îl văd clătinând din cap şi lăsându-şi mâinile să-i cadă neputincioase pe lângă corp.

Mă uit din nou spre punctul albicios, dar el nu mai este la orizont. N-a fost un vas, ci creasta unui val care între timp s-a spart rostogolindu-se în apa oceanului. Dacă a fost un vas, ei bine, el a dispărut!

Ce crudă dezamăgire! Am crezut că greutăţile noastre vor lua sfârşit, dar tristeţea ne-a cuprins din nou. Robert Kurtis este singurul care a rămas pe loc, însă nu mai scrutează cu privirea orizontul.

Urletele lui Owen încep din nou, cu o violenţă neobişnuită. Matelotul se zvârcoleşte de durere şi arată înfricoşător; are gura uscată, spasme, abdomenul umflat şi pulsul foarte neregulat şi slab.

Nefericitul se zbate în convulsii cu toţi muşchii încordaţi, ca în crizele de tetanos. Simptomele nu lasă nicio urmă de îndoială. Owen a fost otrăvit cu oxid de cupru.

Pe plută nu avem medicamente necesare pentru a neutraliza efectele otrăvirii. Ce pot să fac este să-i administrez un vomitiv improvizat, care îi va curăţa stomacul. Apa caldă poate să ducă la acest rezultat. Îi cer lui Robert Kurtis câteva picături de apă.

Căpitanul este de acord. Cum primul butoi este gol, mă îndrept spre cel de-al doilea, dar Owen se ridică în genunchi şi strigă cu o voce înspăimântătoare:

— Nu! Nu!

De ce nu? Mă întorc spre Owen şi îi explic ce vreau să fac. Cu şi mai multă tărie, îmi răspunde că nu vrea să bea apă din al doilea butoi.

Încerc atunci să-i provoc voma nefericitului prin alte metode. În mod cert, Owen a fost otrăvit cu sulfat de cupru sau cuperoză. Orice am face, matelotul este pierdut!

Dar cum de s-a otrăvit, oare? După ce a vomat, parcă îşi mai revine. Poate, în sfârşit, să vorbească. Eu şi căpitanul îi punem întrebări.

Nici nu încerc să redau impresiile pe care le-a produs asupra noastră răspunsul acestui nefericit!

Capitolul XLIII
Din 11 în 14 ianuarie

Owen a murit în cursul nopţii, scuturat de convulsii tetanice cu un grad rar de violenţă.

Nu-i adevărat! Butoiul otrăvit a avut altădată cuperoză!

Acest lucru e limpede. Acum, prin ce fatalitate a ajuns butoiul respectiv să fie umplut cu apă şi prin ce fatalitate l-am urcat noi pe plută?… Ce mai contează? Sigur este doar că nu mai avem apă de băut!

Trupul lui Owen a trebuit aruncat în mare, întrucât a intrat imediat în descompunere. Şeful de echipaj nici măcar nu şi-a putut alimenta unditele cu carnea matelotului, care nu mai avea consistentă.

Moartea ticălosului nu ne foloseşte deci în niciun fel.

Toţi cunoaştem situaţia în care ne aflăm şi de aceea rămânem tăcuţi. Ce ar mai fi de zis? De altfel, în condiţiile de faţă, e greu să asculţi vocea altcuiva. Suntem cu nervii la pământ şi e mai bine să nu mai vorbim, pentru că un cuvânt neînsemnat, o privire sau un gest dezlănţuie o furie care n-ar putea fi controlată. Nu-mi dau seama cum de n-am înnebunit până acum!

Pe 12 ianuarie, nu am mai primit porţia de apă: ultima picătură ne-a umezit buzele cu două zile înainte. Pe cer nu e niciun nor şi nouă ne-a pierit şi ultima speranţă că va ploua. Dacă am avea un termometru, cu siguranţă ar indica patruzeci de grade la umbră. Umbră? De parcă ar fi aşa ceva pe plută…

Pe 13 ianuarie, situaţia este neschimbată. Apa sărată a oceanului începe să-mi rănească picioarele, dar, cu greu, găsesc puterea de a lua măsuri. Starea celor care fuseseră afectaţi de acest neajuns nu s-a înrăutătit…

Vai! Nu mă pot opri să mă gândesc la apa oceanului care ne înconjoară şi care, prin evaporare sau solidificare, ar deveni potabilă! Sub formă de vapori sau de gheaţă, apa n-ar mai conţine nicio moleculă de sare şi am putea să o bem. Ne lipsesc însă dispozitivele necesare şi nu avem cum să le facem noi.

Astăzi, înfruntând riscul de a fi mâncaţi de rechini, şeful de echipaj şi doi mateloţi au sărit în ocean. Baia le-a uşurat suferinţa şi i-a mai răcorit. Trei dintre tovarăşii mei şi cu mine, care nu prea ştim să înotăm, ne-am legat cu o frânghie de plută

şi am stat în jurul acesteia cam o jumătate de oră.

în acest timp, Robert Kurtis ne-a supravegheat, fiind atent la rechini. Dar niciun rechin nu şi-a făcut apariţia. Cu toate rugăminţile noastre, în ciuda suferinţelor provocate de lipsa hranei şi a apei, domnişoara Herbey n-a vrut să ne urmeze exemplul.

În ziua de 14 ianuarie, pe la unsprezece dimineaţa, căpitanul se apropie de mine şi îmi spune încet la ureche:

— Vă rog să nu faceţi niciun gest care să vă trădeze, domnule Kazallon. Pot să mă înşel şi nu aş vrea să le provoc o nouă dezamăgire celorlalţi!

Îl privesc cu atenţie pe căpitan.

— De data aceasta, îmi zice el, am văzut cu adevărat un vas!

Căpitanul a făcut bine că m-a prevenit, pentru că altfel nu mi-aş fi controlat primele gesturi.

— Iată, adaugă Kurtis, uitaţi-vă în spate, la babord!

Mă ridic şi, mimând indiferenţa, care era departe de mine, îmi îndrept privirea spre punctul indicat de căpitan.

Deşi nu am vederea la fel de pătrunzătoare ca a marinarilor, recunosc în zare silueta unei corăbii cu pânzele desfăcute.

Aproape imediat, şeful de echipaj, care s-a întâmplat să se uite în aceeaşi direcţie, începe să strige:

— Un vas!

Prezenţa vasului nu produce imediat efectul la care ne-am fi aşteptat. Nu provoacă nicio emoţie, asta pentru că fie oamenii nu vor să mai creadă, fie nu mai au forţa să reacţioneze.

Niciunul nu se ridică în picioare. Numai după ce şeful de echipaj a repetat de câteva ori cuvântul „Vas!”, toţi şi-au îndreptat privirile către punctul indicat la orizont.

Dar acum, faptul nu putea fi negat. Noi vedem de-adevăratelea acest vas, pe care nu-l mai aşteptam! Oare el ne va zări?

Mateloţii încearcă să stabilească forma şi direcţia lui. Cele mai multe discuţii se referă la direcţia acestuia.

Rober Kurtis, după ce observă vasul, spune:

— Este un bric care înaintează aproape pe direcţia vântului, la tribord. Dacă îşi menţine cursul pe aceeaşi direcţie, peste două ore se va intersecta cu noi.

Două ore! Două secole! Dar vasul poate să-şi schimbe direcţia dintr-un moment în altul. Am avea mai multe speranţe dacă

vasul ar naviga cu vântul la pupă sau cu briza suflând pieziş în pânzele sale.

Trebuie să facem ceva ca vaporul să ne vadă. Cu orice preţ, trebuie să fim zăriţi de cei de pe navă! Robert Kurtis ordonă să fie folosite toate semnalele posibile, pentru că bricul este la mai bine de douăsprezece mile la est de noi şi, fără îndoială, strigătele noastre n-ar putea fi auzite.

Nu avem nicio armă de foc pe plută, cu care să le atragem atenţia celor de pe vas. Nu ne rămâne decât să înălţăm un pavilion improvizat în vârful catargului. Şalul domnişoarei Herbey este roşu şi are toate şansele să iasă în evidenţă pe această întindere nesfârşită de ape.

Înălţăm şalul în vârful catargului şi imediat briza, care pune în mişcare valurile, începe să bată, întinzându-l pe toată lungimea. Din când în când, noul nostru pavilion flutură în vânt, iar inimile ni se umplu de speranţă.

Când un om este aproape să se înece, ştim cum se prinde de orice obiect care i-ar putea fi punct de sprijin. Pavilionul este un asemenea obiect, pentru noi!

Timp de o oră, am trecut printr-o mie de stări. Bricul pare să se fi apropiat de plută, numai că uneori ne dă senzaţia că se opreşte, iar noi stăm cu sufletul la gură, întrebându-ne dacă va vira.

Ce încet înaintează vasul! Are toate pânzele sus, inclusiv zburătorii şi velele de la proră. Aproape că reuşim să-i vedem coca desupra orizontului. Numai că vântul este slab şi am sentimentul că n-o să mai bată deloc!… Toţi am da mulţi ani din viaţa noastră pentru a şti ce se întâmplă peste o oră!

Şeful de echipaj şi căpitanul cred că bricul se află la nouă mile de plută. Până la ora douăsprezece şi jumătate, n-a făcut decât trei mile. Trei mile într-o oră şi jumătate!

Briza care abia trece peste capetele noastre nici nu ajunge până la vas! Mi se pare că vântul nu-i mai umflă pânzele, care atârnă de-a lungul catargelor. Briza care ne dăduse speranţa până acum se stinge în larg.

M-am aşezat în partea dinapoi a plutei, lângă domnul Letourneur, Andre şi domnişoara Herbey. Ne uităm când la vasul din larg, când la căpitan. Robert Kurtis stă nemişcat în faţă, sprijinindu-se de catarg. Şeful de echipaj e chiar lângă el.

Cei doi nu pierd nicio clipă vasul din priviri. Nimeni n-a

îndrăznit să spună niciun cuvânt până în clipa în care Daoulas, dulgherul, strigă cu o voce imposibil de redat:

— Vasul virează!

Existenţa ni se decide în faţa ochilor noştri. Unii ne-am ridicat în picioare, alţii în genunchi, iar şeful de echipaj a înjurat. Vaporul este încă la nouă mile de noi şi de la această distanţă n-a putut să ne vadă semnalele.

Pluta noastră nu este decât un punct minuscul în spaţiu, care se pierde în lumina puternică venită de la soare. Nu putem fi văzuţi! N-am fost văzuţi! Căpitanul acelui vas, dacă ne-ar fi zărit, ar fi avut puterea să fugă fără să ne salveze? Nu! Este inadmisibil! Dar nu ne-a zărit!

— Trebuie să facem un foc! Trebuie să iasă fum! strigă atunci Robert Kurtis. Ardem câteva scânduri din plută! Grăbiţi-vă, prieteni! Este ultima noastră şansă!

Imediat, câteva scânduri sunt aruncate în partea din faţă, într-o mică grămăjoară. Le aprindem nu fără greutate, pentru că sunt ude. Iar lemnul ud scoate un fum gros, care poate fi văzut mai bine.

În curând, o coloană de fum negricios se ridică în aer. Dacă întunericul ne-ar acoperi înainte ca vasul să dispară, acest foc ar putea fi văzut chiar şi de la o distanţă mai mare decât cea care separă pluta de salvatorii noştri…

Dar orele trec şi focul se stinge!…

în circumstanţe asemănătoare, pentru a te resemna, pentru a te supune voinţei divine, trebuie să ai o stăpânire de sine, pe care eu n-o mai deţin! Nu! Nu mai am încredere în Dumnezeu, care ne supune în continuare la cele mai cumplite încercări, strecurându-ne puţină speranţă deşartă uneori.

Blestem, la fel ca şi şeful de echipaj… O mână firavă se pune pe umărul meu. Mă uit şi domnişoara Herbey îmi arată spre cer!

Asta-i culmea! Nu mai vreau să văd nimic. Mă strecor sub pânză. Mă ascund acolo şi aş vrea să pot plânge.

În vremea asta, nava şi-a schimbat cursul. Se îndepărtează lent de noi, spre est. După trei ore, nici cei mai pătrunzători ochi nu-i mai pot distinge pânzele ridicate la orizont.

Capitolul XLIV

15 ianuarie

După această ultimă lovitură primită, nu ne mai rămâne decât să ne aşteptăm moartea. Va fi mai lentă sau mai rapidă, dar sigură.

Azi, norii s-au ridicat din vest. Vântul se înteţeşte din pricina lor. Temperatura devine mai suportabilă, şi, deşi zăcem cu toţii, doborâţi de disperare, îi simţim totuşi influenţa.

Pe gât aspir aer mai puţin uscat, dar, de când şeful de echipaj a prins peştele, adică de şaptesprezece zile, n-am mai mâncat nimic. Nu mai avem niciun fel de hrană pe plută. Ieri i-am dat lui Andre Letourneur ultima fărâmă de biscuit pe care l-a păstrat tatăl său şi pe care mi-l dăduse plângând…

Tot ieri, negrul Jynxtrop a reuşit să se elibereze din frânghiile lui, dar Robert Kurtis a luat toate măsurile pentru a-l imobiliza din nou. Să credem că ticăloşii aceştia şi complicii lor, slăbiţi de postul prelungit, nu vor încerca să ne facă rău încă o dată?

Astăzi, şi-au făcut apariţia câţiva rechini uriaşi, despicând valurile rapid cu înotătoarele lor dorsale negre. Îi consider coşciuge vii, ce vor înghiţi, în curând, rămăşiţele noastre. Monştrii înotau pe lângă marginea plutei şi Flaypol, care se aplecase peste aceasta, abia s-a ferit de încercarea unuia de a-l trage în mare.

Şeful de echipaj, stând nemişcat, cu dinţii încleştaţi, cu ochii ficşi şi dilataţi, îi privea dintr-un alt punct de vedere. Se gândea să devoreze el rechinii şi nu aceştia pe el. Niciunul dintre noi n-ar fi refuzat carnea tare şi prea puţin gustoasă a lor.

Şeful de echipaj s-a hotărât să încerce să dea lovitura, dar nu avea cârlig de prins în frânghie şi s-a dus să-şi aducă tesla, care putea rămâne în gâtlejul monstrului. Coada din lemn a uneltei a fost prinsă de o frânghie care, la rândul ei, a fost strâns legată de plută.

Am făcut tot ce puteam pentru a atrage rechinii.

După fixarea cârligului improvizat, şeful de echipaj trebui să se gândească la momeală. Scotocind prin toate ungherele plutei, căută ceva corespunzător.

Căutările sunt zadarnice, dar el recurge la un mijloc folosit deja, la şalul roşu al domnişoarei Herbey. O bucată din acesta este înfăşurată în jurul capătului de fier al teslei.

Dar şeful de echipaj nu vrea să treacă la acţiune înainte de a verifica iar totul. Cârligul este prins bine? După ce verifică rezistenţa undiţei improvizate, şeful de echipaj o aruncă în apă.

Marea este transparentă şi se poate vedea orice obiect până la o adâncime de două sute de picioare. Aplecându-mă peste parapetul plutei, urmăresc cum coboară bucata de pânză purpurie.

Pasageri şi mateloţi ne aplecăm peste pavoaz şi nu scoatem o vorbă. Dar se pare că rechinii, pe când le oferim această momeală potrivită lăcomiei lor, dispar unul câte unul. Totuşi, nu pot fi departe. Orice pradă ar fi fost, ajunsă în locul acela, trebuie să fie devorată într-o clipită!

Deodată, şeful de echipaj face un semn cu mâna şi ne arătă ceva enorm, de culoare neagră, care înaintează repede, la suprafaţa apei, şi vine direct spre noi. Este un rechin care măsoară douăsprezece picioare lungime, ce apăruse din adâncuri.

Când ajunge la aproape patru braţe de plută, şeful de echipaj mişcă uşor frânghia, astfel încât cârligul să stea în calea rechinului. Scutură puţin frâghia, dând impresia că în acel cârlig este ceva viu.

Pe măsură ce se apropie, inima îmi bate tot mai tare. Parcă îmi jucam viaţa la ruletă!

Rechinul se apropie mai mult şi îi pot vedea ochii strălucind deasupra apei şi fălcile desfăcute larg, pe care se zăresc şiruri de colţi lungi şi ascuţiţi.

Cineva ţipă de spaimă. Rechinul se opreşte, apoi se întoarce şi dispare. Şeful de echipaj este negru de furie.

— Pe primul care mai scoate un sunet, ne avertizează, eu îl omor pe loc!

Apoi, se apucă iar de treabă.

Aruncă din nou cârligul, de data aceasta la o adâncime de douăzeci de braţe, dar timp de o jumătate de ceas nu vine niciun rechin. De altfel, la acea adâncime, apele mi se par cam tulburi. Aceasta însă indică prezenţa rechinilor acolo.

Dintr-o dată, cu un şoc violent, coarda e smulsă din mâinile şefului de echipaj. Fiind strâns legată de plută, nu e însă pierdută.

Momeala fusese muşcată de un rechin şi fierul ascuţit al uneltei se înfipsese adânc în carnea acestuia.

— Ajutor, băieţi, ajutor! strigă şeful de echipaj.

De îndată, pasageri şi marinari ne strângem pentru a trage de frânghie, dar împotrivirea fiarei e puternică şi, deşi ne dăm toată

silinţa pentru a o aduce la suprafaţă, nu izbutim.

Însă, după încordări care ne epuizează, apa din straturile superioare începe să se învolbureze, ca urmare a bătăilor violente din coadă şi a înotătoarelor monstrului. Uitându-mă în jos, văd corpul uriaş al rechinului zvârcolindu-se în mijlocul apei înroşite de sânge.

— Uşor! Cu grijă! ne atenţionează şeful de echipaj.

În sfârşit, capul rechinului iese la suprafaţă. Cârligul trecuse mai departe de fălcile lui şi i se înfipsese chiar în gâtlej, astfel că nicio zbatere a animalului nu îl mai poate elibera. Daoulas pusese mâna pe o toporişcă, gata să lovească fiara cu ea în momentul în care ar fi ajuns pe plută.

Chiar atunci, se aude un zgomot puternic şi scurt. Rechinul îşi închise fălcile şi rupse mânerul de lemn al teslei. Într-o clipă, dispare în adâncul oceanului.

Ce urlete disperate mai scoatem!

Şeful de echipaj, Robert Kurtis şi Daoulas mai încearcă o dată să prindă un rechin, deşi nu mai au cârlig, nici unelte din care să fabrice altul. Aruncă laţuri, dar aceste lasso-uri alunecă pe pielea lucitoare a rechinilor.

Şeful de echipaj merge până intr-acolo încât, spre a atrage bestiile, îşi bagă un picior în apă, cu riscul de a-i fi smuls de unul dintre monştri…

Până la urmă se termină toate aceste încercări nereuşite şi fiecare revine la locul său, să-şi aştepte moartea în linişte şi resemnare.

Dar nu m-am îndepărtat bine de acolo, că-l aud pe şeful de echipaj spunându-i lui Robert Kurtis:

— Căpitane, oare nu e timpul să tragem la sorţi?

Robert Kurtis nu-i răspunse, dar întrebarea a fost pusă…

Capitolul XLV

16 ianuarie

Stăm întinşi pe pânze. Echipajul unei nave ce ar trece pe acolo ar crede că vede o epavă plină de morţi.

Sufăr cumplit. Buzele, limba, gâtlejul îmi sunt arse. Nici n-aş mai putea mânca, dacă aş avea ce. Totuşi, ne uităm unii la alţii cu priviri sălbatice.

Azi, căldura, şi aşa insuportabilă, e înteţită de atmosfera care prevesteşte schimbarea vremii. Nori grei se adună la orizont şi se pare că în depărtare începe să plouă.

Toţi se uită cu ochi plini de dorinţă şi cu guri ahtiate în direcţia norilor, iar domnul Letourneur se aşază în genunchi, cu mâinile ridicate spre cer, ca şi cum ar implora îndurarea acestuia.

Ascult atent dacă zgomote îndepărtate vestesc începutul unei furtuni. E ora unsprezece, ziua. Norii, care nu sunt încărcaţi cu electricitate, nu mai lasă să treacă razele soarelui.

Evident că furtuna nu va începe. Norii au o nuanţă uniformă de cenuşiu, nu se mai disting unul de altul, iar acum ne găsim învăluiţi ca într-o ceaţă obişnuită.

Oare nu este posibil să se transforme în ploaie ceaţa aceasta? Măcar în câţiva stropi…

— Plouă! strigă deodată Daoulas.

Într-adevăr, la o jumătate de milă de plută, cerul este acoperit de nori negri, străvezii. Plouă şi văd picăturile lovind suprafaţa oceanului. Vântul bate mai puternic, iar norii se îndreaptă spre noi. Nu vreau, cu niciun preţ, ca ploaia să se oprească mai înainte de a ajunge la noi.

Lui Dumnezeu îi este milă de noi! Ploaia, cu stropi mari, cade peste plută. Dar aversa aceasta nu va dura mult şi trebuie să strângem orice picătură de la ea! Deja începe să se lumineze mai mult, semn că norii, după ce şi-au lepădat o parte din apa acumulată în straturile lor nu prea dese, nu mai au consistenţă.

Robert Kurtis aşezase butoiul spart şi gol în cea mai bună poziţie şi pânzele fuseseră întinse la maximum, ca să primească apă cât mai multă cu putinţă.

Ne-am întins pe spate pe platforma plutei, cu gurile deschise larg. Ploaia ne cade pe faţă, udându-ne buzele şi prelingându-ni-se pe gât în jos. Beregata mea uscată şi inflamată s-a mai calmat şi pot respira în voie, iar fiinţa mea e parcă readusă la o nouă şi miraculoasă viaţă.

Ploaia a durat aproximativ douăzeci de minute, iar norii, zdrenţuiţi, s-au îndepărtat de noi.

Ne trezim „mai buni”. Da, mai buni! Ne strângem mâinile, vorbim unii cu alţii. Se pare că Dumnezeu ne-a salvat. În mila Sa, ne va trimite şi alţi nori şi ne vom reface proviziile de apă.

Nici ploaia căzută pe plută nu este pierdută. Am recuperat-o cu butoiul şi pânzele, dar va trebui să o păstrăm cu mare grijă şi

să o distribuim picătură cu picătură.

În butoi căzuseră doar câteva ocale de apă, acestei mici cantităţi marinarii fiind gata să-i adauge ceea ce puteau obţine prin stoarcerea pânzelor udate.

Când se pregăteau să facă lucrul acesta, Robert Kurtis le reteză avântul:

— Aşteptaţi o clipă! Trebuie să vedem dacă apa este potabilă.

Mă uit la el. Oare de ce această apă de ploaie n-ar fi potabilă?

Robert Kurtis ia, în cana de fontă, apă strânsă într-o pânză. O gustă, apoi, spre uimirea mea, o aruncă.

Gust la rândul meu. Apa este, într-adevăr sărată! Ce ciudat! Am strania impresie că ar fi din mare! Acest fenomen se datorează faptului că pânzele, aflate multă vreme în bătaia valurilor, au dat apei strânse de la ploaie o sărătură ieşită din comun. Nenorocirea nu poate fi reparată!

Dar ce mai contează? Suntem încrezători în norocul nostru. De altfel, în butoi mai avem câteva ocale de apă potabilă. Şi, aşa cum ploaia a venit, trebuie să mai vină!

Capitolul XLVI
17 ianuarie

Dacă ne-am potolit setea o clipă, foamea însă ne chinuie mai cumplit. Nu avem cum, fără cârlig şi momeală, să mai prindem vreunul dintre rechinii ce dau târcoale plutei noastre.

Doar aruncându-ne în mare şi lovindu-i cu cuţitele, în propriul lor element, cum fac indienii când pescuiesc perle, am putea prinde un asemenea monstru. Robert Kurtis s-a gândit să încerce aşa ceva. Noi însă îl oprim. Rechinii sunt prea mulţi şi ar însemna să moară, în mod cert, degeaba.

Remarc aici că, dacă putem înşela setea aruncându-ne în mare sau lipind de obraz vreun obiect rece de metal, în cazul înfometării, lucrurile stau cu totul altfel. Perspectiva unei ploi apropiate era dătătoare de speranţă, în timp ce pentru obţinerea hranei nu exista nicio şansă. Nimic nu ar compensa lipsa substanţelor nutritive, aşa că, în scurtă vreme, suntem cuprinşi de deznădejde.

De când norii de furtună aduseseră acea ploaie scurtă, cerul se însemnase, iar vântul devenise leneş, aşa încât pânza atârna

de catarg. Unde se afla pluta?

Nu ştiam în ce parte a Atlanticului am fost purtaţi de curenţi, aşa că vântul nu ne mai interesează dacă suflă din est, din nord sau din sud, numai să aducă cu el fie ploaie, fie umezeală, de a cărei lipsă suferim îngrozitor. Aerul uscat ne distruge, iar de pe boltă soarele îşi aruncă asupră-ne săgeţile sale de foc.

Se lasă seara. E întuneric beznă până la miezul nopţii, ora la care răsare luna, ce intrase în ultimul pătrar. Stelele păreau înceţoşate, abia luminând.

Pe jumătate scos din minţi de senzaţia de foame, m-am aruncat pe o legătură de pânze aflate la tribord şi, aplecându-mă peste marginea plutei, încerc să-mi atenuez durerea prin inhalarea umezelii răcoroase, care circulă, de obicei, la suprafaţa apei.

Tovarăşii mei zăceau în locurile lor obişnuite, încercând să uite de suferinţele lor prin somn. Câţi reuşesc, oare? Poate că niciunul... Creierul meu este invadat de coşmaruri.

După un timp am căzut într-o aţipire maladivă, care nu era nici veghe, nici somn. N-aş putea spune cât timp am rămas în această stare de amorţire a simţurilor, când o stranie senzaţie a început să-mi dea târcoale.

Visam, oare, sau era adevărat că un miros neobişnuit plutea în aer? Au trecut câteva minute, când o adiere mai puternică m-a determinat să inspir adânc de câteva ori. Ce miros e acesta? mă întreb eu.

Adulmec în repetate rânduri şi sunt convins că simţurile nu mă minţeau, stârnindu-mi poftele.

Dar pare a proveni de la o mâncare gătită, îmi mai spun eu.

Din ce parte a plutei ar fi putut veni acel miros? M-am ridicat în genunchi şi m-am asigurat că vine din partea de dinainte a plutei.

încep să mă târăsc ca un animal, timp de câteva minute, adulmecând şi îndreptându-mă în direcţia de unde se simţea mirosul minunat.

Apropiindu-mă de extremitatea dinspre tribord a plutei, descopăr că mirosul, care îmi stârnise toate simţurile, nu putea fi decât de şuncă afumată. Toate papilele gustative de pe limbă salivează de poftă!

Târându-mă mai departe, la adăpostul unui sul gros de pânze, îmi strecor mâna pe sub acesta şi ating ceva învelit în hârtie.

Apuc obiectul, îl trag afară şi îl duc într-un loc unde pot să-l examinez la lumina lunii.

E chiar o bucată de şuncă, de cel puţin un sfert de livră, puţină, dar suficientă pentru a-mi potoli foamea pentru o zi. O duc spre gură…

Mâna cuiva îmi opreşte braţul. Mă întorc şi-l recunosc pe Hobbart.

Acum se explică totul. Iată de ce se comparta Hobbart altfel decât alţii şi starea sănătăţii sale nu era afectată de lipsuri, deşi se plângea şi el, ca un ipocrit. În momentul naufragiului, îşi pusese deoparte unele provizii, din care se hrănea, în timp ce noi muream de foame. Ah, ticălosul!

Dar nu. De fapt, acţionase inteligent. Se dovedise prudent. Dacă păstrase ceva mâncare fără ştirea celorlalţi, cu atât mai bine pentru el! Şi pentru mine!

Dar Hobbart vede altfel lucrurile. Se repede la bucata de şuncă, hotărât să mi-o smulgă din mână. Înfruntarea noastră e violentă, dar se desfăşoară între anumite limite. Nu vrea să scoată niciun sunet, ca să nu ne audă ceilalţi.

Suntem conştienţi că niciunul dintre cei aflaţi la bordul plutei nu trebuia să ştie despre premiul pentru care ne luptam. Avântul meu era slăbit de gemetele lui Hobbart, care îmi spune disperat, fără cuvinte, că e ultima lui bucată, iar eu în gând, Va fi a mea acum!

Apuc cu dinţii slănina, în timp ce-l imobilizez pe Hobbart cu spinarea pe lemnul plutei.

După ce termin, îi dau drumul ticălosului şi mă întorc la locul meu, din spatele plutei.

Nu m-a văzut nimeni. Am mâncat!

Capitoulul XLVII
18 ianuarie

Aştept ziua cu o neobişnuită încordare. Ce va spune Hobbart? Mi se pare că are dreptul să mă denunţe. Ba nu, e absurd! Dacă aş povesti cele întâmplate, dacă aş relata cum Hobbart a trăit în timp ce noi muream de foame, cum s-a hrănit el fără să ştim noi, ceilalţi de pe plută, l-ar masacra pe loc.

Nu contează! Vreau să se facă zi…

Foamea mi-a pierit de îndată ce am înghiţit acea bucăţică de slănină – o gură, de fapt „ultima”, aşa cum spusese nefericitul. Totuşi, nu mai sufăr chinurile lipsei totale de hrană, ba chiar am remuşcări acum că n-am împărţit prada cu tovarăşii mei. Ar fi trebuit să mă gândesc la domnişoara Herbey şi la Andre, la tatăl său... Dar nu m-am gândit decât la mine!

În timpul acesta, luna urcă pe boltă, iar primele lumini ale dimineţii îşi fac simţită prezenţa. Se va face zi repede, pentru că ne aflăm la o latitudine mică, tinde nu există revărsatul zorilor, nici crepusculul.

Nu am mai putut închide ochii după întâmplarea cu Hobbart. Cum a început să se lumineze, mi se pare că un obiect este prins de catarg şi se leagănă încet.

În primele raze de soare, disting mai bine acel corp care se legăna într-o funie potrivit mişcărilor plutei.

Am o presimţire cumplită. Merg la baza catargului, spre el.

E un om atârnat acolo! Hobbart e cel care se spânzurase! Iar pe acest nenorocit eu l-am împins în ghearele morţii!

Scap, fără să vreau, un strigăt de groază. Toţi cei de pe plută se ridică în picioare, văd trupul şi se reped spre el... Hobbart era de mult mort, trupul său se răcise.

Funia e tăiată de îndată. Şeful de echipaj, Daoulas, Jynxtrop, Falsten stau acolo, aplecaţi peste cadavru...

Nu! Nu m-am uitat! N-am vrut să-l privesc! N-am putut lua parte la acest destin înfiorător! Nici domnişoara Herbey, nici Andre Letourneur şi nici tatăl lui n-au vrut să plătească teribilul preţ pentru alinarea suferinţelor lor!

Despre Robert Kurtis, nu ştiu nimic... Şi nici n-am îndrăznit să-l întreb.

Ce pot să spun despre ceilalţi, despre şeful de echipaj, Daoulas, Falsten, despre restul mateloţilor? Nimic, decât că omul se poate schimba uneori într-o fiară sălbatică... Este groaznic!

Domnul Letourneur, Andre, domnişoara Herbey şi cu mine ne-am ascuns în cort, n-am vrut să vedem cumplita faptă! Era prea mult şi să ascultăm!

Andre Letourneur voia să se arunce asupra canibalilor şi să le smulgă rămăşiţele oribile din mâini! A trebuit să mă lupt cu el pentru a-l opri.

Totuşi, era dreptul lor, al acestor nefericiţi! Hobbart era deja mort! Nu-l omorâseră ei! îmi aminteam de ce îmi zisese şeful de

echipaj într-una din zile: E mai bine să mănânci un mort decât unul viu.

Cine ştie acum dacă scena aceasta nu este începutul unei drame care va însângera pluta?

I-am spus asta lui Andre Letourneur, dar n-am reuşit să-i îndepărtez groaza din cuget.…

Nu pot să nu mă gândesc însă că noi murim de foame, în timp ce opt tovarăşi de-ai noştri vor scăpa de o moarte îngrozitoare!…

Din cauză proviziilor pe care le ascunsese de noi, Hobbart era cel mai sănătos dintre naufragiaţi. Nu avea nicio boală, avea un trup puternic, atunci când a ales să-şi pună capăt zilelor pe neaşteptate…

La ce oribile consideraţii am ajuns să mă gândesc! Să-mi fi făcut şi mie poftă canibalii de pe plută? Mai degrabă poftă decât silă?

În clipa aceea, unul dintre ei strigă. Este dulgherul Daoulas.

Spune să evaporăm ceva apă de mare cu ajutorul soarelui, ca să facem rost de sare.

— Rămăşiţele le vom săra, zice el.

— Da, replică şeful de echipaj.

Asta a fost tot. Fireşte că propunerea dulgherului a fost adoptată, deoarece nu mai aud nimic. O linişte profundă se instalează pe plută şi înţeleg că tovarăşii mei au adormit.

Nu le mai este foame…

Capitolul XLVIII
19 ianuarie

În această zi cerul rămâne neschimbat, temperatura la fel.

Noaptea se lasă fără să aducă vreo modificare a stării atmos-O' ferei. N-am putut dormi nici măcar câteva ceasuri.

Spre dimineaţă, aud strigăte furioase la bordul plutei.

Domnul Letourneur şi domnişoara Herbey, care se află cu mine în cort, se ridică. Dau la o parte pânza, să văd ce se întâmplă.

Şeful de echipaj, Daoulas şi ceilalţi mateloţi se poartă de parcă ar fi scoşi din minţi. Robert Kurtis, stând în spatele plutei, se ridică şi încearcă să-i potolească.

— Nu! Nu! Trebuie să ştim cine a făcut asta! zice Daoulas, aruncând priviri sălbatice în jurul lui.

— Da! reia şeful de echipaj, printre noi este un hoţ, de vreme ce a dispărut ceea ce păstrasem pentru a ne hrăni!

— Nu sunt eu!

— Nici eu! răspund rând pe rând mateloţii.

Nefericiţii scotocesc fiecare colţişor al plutei şi sunt din ce în ce mai furioşi, pentru că rezultatele căutărilor lor întârzie să apară.

Şeful de echipaj vine către mine.

— Ştiţi cumva care este hoţul? îmi zice el.

— Nu ştiu despre ce vorbiţi, îi răspund eu.

Daoulas şi alţi mateloţi se apropie de mine, la rândul lor.

— Am scormonit întreaga plută, spune dulgherul. Nu mai avem de căutat decât în cort…

— Daoulas, îi zic eu, nimeni dintre noi nu s-a mişcat din cort.

— Trebuie să ne convingem.

— Nu vă las! Daţi-le pace celor care mor de foame!

— Domnule Kazallon, îmi răspunde şeful de echipaj potolindu-şi mânia, noi nu vă acuzăm de nimic… Dacă unul dintre voi şi-a luat astăzi partea pe care nu a vrut-o ieri, e dreptul lui. Dar noi vă spunem că a dispărut tot, tot, înţelegeţi?

— Să căutăm în cort! strigă Sandon.

Mateloţii se îndreaptă spre cort. Nu pot să mă opun acestor nefericiţi, pentru că sunt orbiţi de furie. Oare domnul Letourneur, nu pentru el, ci pentru fiul său, ar fi ajuns până într-acolo încât să fure… Dacă el a furat, va fi, cu siguranţă, sfâşiat de oamenii aceştia furioşi!

Mă uit la Robert Kurtis, ca pentru a-l implora să-l ajute. Căpitanul se aşază lângă mine, cu mâinile în buzunar, dar îmi dau seama că e înarmat.

În vremea asta, ameninţaţi de şeful de echipaj, domnişoara Herbey şi domnii Letourneur au trebuit să iasă din cort, care este acum scotocit peste tot – din fericire, degeaba.

Este evident că, deoarece rămăşiţele lui Hobbart au dispărut, au fost aruncate în mare.

Şeful de echipaj, dulgherul şi marinarii cad pradă celei mai cumplite disperări.

Oare cine a făcut asta? Mă uit la domnişoara Herbey, la domnul Letourneur. Din privirile lor înţeleg că nu ei…

Atunci mă uit la Andre. El îşi întoarce, o clipă, capul.

Nefericitul tânăr! Oare el a făcut-o? Dacă da, înţelege care sunt consecinţele acestei fapte?

Capitolul XLIX
Din 20 până pe 22 ianuarie

În zilele următoare, cei care au luat parte la ospăţul din 18 ianuarie au suferit mai puţin, fiind hrăniţi şi întăriţi, însă domnişoara Herbey, Andre Letourneur, tatăl său şi eu am îndurat chinuri cumplite. Nu trebuia să regretăm cel mai mult noi că rămăşiţele acelea au dispărut? Dacă unul dintre noi moare, vom mai rezista, oare, ispitei?

Cum era de aşteptat, şeful de echipaj, Daoulas şi ceilalţi au început să sufere din nou din cauza foametei. Se uită la noi cu priviri rătăcite. Să fim, oare, o pradă sigură pentru ei?

în realitate, suferim mai mult de sete decât de foame. Da! între câteva picături de apă şi câteva firmituri de biscuit, niciunul dintre noi n-ar ezita ce să aleagă!

Aşa s-a întâmplat mereu cu naufragiaţii aflaţi în aceleaşi circumstanţe ca noi. Oamenii suferă şi mor mai repede fără apă decât fără hrană.

Suntem supuşi unei torturi groaznice, în jurul nostru este numai apă, perfect asemeni celei dulci, în timp ce noi murim cu gâtlejul uscat… De fiecare dată am încercat să beau câteva picături din mare, dar de fiecare dată mi-a provocat greţuri cumplite, stârnindu-mi setea mai rău decât înainte.

Dar este prea mult! Suntem de patruzeci şi două de zile pe această plută, după ce ne-am abandonat vasul! Mai poate cineva dintre noi să-şi facă speranţe de acum înainte? Nu suntem, oare, condamnaţi să murim unul câte unul? Şi nu oricum, ci prin moartea cea mai groaznică!

Această nebunie mă înspăimântă! Delirul pare să fi pus stăpânire pe mine… Mă lupt să-mi păstrez luciditatea… Unde mă va duce delirul acesta? Voi putea fi suficient de puternic ca să nu-mi pierd minţile?…

Mi-am revenit cu greu, dar după câte ore? Pe frunte am comprese umezite în apa oceanului şi trebuie să-i mulţumesc domnişoarei Herbey pentru atenţia cu care mă îngrijeşte. Simt

că nu mai am mult timp de trăit!

Astăzi, 22 ianuarie, suntem martorii unei întâmplări îngrozitoare. Negrul Jynxtrop, cuprins de o nebunie violentă, a început să alerge pe plută urlând din toate puterile. Robert Kurtis încearcă să-l potolescă, dar în zadar!

Jynxtrop se aruncă asupra noastră pentru a ne sfâşia. Suntem nevoiţi să ne apărăm de atacurile acestei fiare sălbatice. Jynxtrop a apucat o rangă şi ne este din ce în ce mai greu să ne apărăm de loviturile sale.

Deodată, întreaga sa mânie se îndreaptă doar asupra sa. Începe să se sfâşie cu dinţii, cu unghiile, stropindu-ne chipurile cu sângele său şi urlând:

— Beti! Beti!

Timp de câteva minute face asta. Se îndreaptă spre partea din faţă a plutei, urlând întruna:

— Beti! Beti!

Apoi se aruncă şi îi aud trupul căzând în mare.

Şeful de echipaj, Falsten şi Daoulas se reped în partea dinainte a plutei ca să-i recupereze trupul, dar nu mai văd decât un cerc însângerat, în mijlocul căruia se luptă rechinii monstruoşi!

Capitolul L
22 şi 23 ianuarie

Nu mai suntem la bord decât unsprezece şi mi se pare imposibil ca de acum înainte fiecare zi să nu mai aducă vreo victimă. Sfârşitul acestei drame, oricare ar fi el, se apropie. În mai puţin de opt zile fie vom ajunge pe uscat, fie vreo navă ne va salva, dacă nu, va pieri şi ultimul supravieţuitor al Cancelarului.

Pe 23, aspectul cerului s-a schimbat. Briza s-a înteţit serios… vântul, în timpul nopţii, a suflat spre nord-est. Pânza plutei s-a umflat şi o dâră destul de pronunţată indică deplasarea ei cu viteză. Căpitanul o evaluează la trei mile pe oră.

Robert Kurtis şi inginerul Falsten sunt, în mod cert, cei mai valizi dintre noi. Deşi sunt extrem de slabi, suportă în mod surprinzător toate aceste privaţiuni. Nu vreau să descriu în ce hal a ajuns biata domnişoară Herbey. Nu mai este decât un

suflet, dar încă temerar, şi toată viaţa pare să i se fi refugiat în ochii care-i strălucesc uimitor. Ea trăieşte în cer, nu pe pământ!

Un om foarte energic, dar doborât complet acum, este şeful de echipaj. Este de nerecunoscut. Cu capul plecat în piept, mâini lungi şi osoase ţinute pe genunchii cu rotulele ascuţite ivindu-se prin pantalonii uzaţi, stă mereu în acelaşi loc de pe plută, fără să-şi ridice vreodată privirea. Cu totul diferit de domnişoara Herbey, el nu trăieşte decât în trup şi este atât de imobil, că uneori presupun că a murit.

Nimeni nu mai vorbeşte, nimeni nu mai geme pe plută. Liniştea este totală. Nu se schimbă nici zece cuvinte pe zi. De altfel, cele câteva vorbe pe care limbile şi buzele noastre, tumefiate şi tari, le-ar putea pronunţa ar fi absolut neinteligibile.

Pluta nu mai duce decât spectre, făpturi lipsite de vlagă, de sânge, care nu mai au nimic omenesc în ei!

Capitolul LI
24 ianuarie

Unde suntem? Spre care parte a Atlanticului a fost împinsă pluta noastră? De două ori l-am întrebat pe Robert Kurtis şi el nu mi-a putut răspunde decât vag.

Totuşi, cum şi-a notat mereu direcţia curenţilor şi a vânturilor, crede că am fost duşi spre vest, adică spre uscat.

Astăzi, briza nu mai suflă deloc. Există însă la suprafaţa mării valuri înalte, ceea ce indică o tulburare a apelor petrecută în est. O furtună a dat peste cap această porţiune a oceanului.

Pluta îl oboseşte mult pe Robert Kurtis, pe Falsten şi pe dulgher, care îşi utilizează forţele rămase pentru a consolida părţile ce ameninţă să se desfacă.

De ce se mai chinuie? Să se desfacă odată scândurile acelea! Să ne înghită oceanul! Nu ne putem lupta cu el la nesfârşit, spre a ne salva vieţile mizerabile!

într-adevăr, tortura noastră a atins punctul cel mai înalt, pe care-l poate suporta omul. Este imposibil să existe chinuri mai mari! Canicula intolerabilă pare plumb turnat din cer asupra noastră.

Sudoarea ne inundă chipurile şi ne măreşte setea. Nu pot descrie starea în care mă aflu! Nu am cuvinte să pot exprima

durerile supraomeneşti, pe care le îndur!

Singurul mod de a ne răcori, pe care l-am putut folosi uneori, ne este acum interzis. Niciunul dintre noi nu se poate gândi să facă baie, deoarece, de la moartea lui Jynxtrop, rechinii, în cete, înconjoară pluta.

Am încercat azi să-mi procur puţină apă potabilă, evaporând ceva apă de mare, dar, în ciuda răbdării mele, abia dacă am putut umezi o bucată de lenjerie. De altfel, ceainicul, care este foarte uzat, n-a putut rezista la foc şi a crăpat, astfel că a trebuit să-mi abandonez operaţiunile.

Inginerul Falsten este acum aproape distrus şi nu va supravieţui mai mult de câteva zile. Când ridic privirea, nici nu-l mai văd. S-a culcat sub pânze ori a murit? Doar energicul căpitan Kurtis stă în picioare în partea de dinainte a plutei şi se uită în zare! Când mă gândesc la faptul că omul acesta… încă speră!

Mă voi întinde în partea de dinapoi a plutei. Acolo îmi voi aştepta moartea. Cu cât mai repede, cu atât mai bine.

Nu ştiu câte ore s-au scurs… Deodată, aud hohote de râs. Unul dintre noi a înnebunit, fără îndoială!

Hohotele de râs se înteţesc. Nu-mi ridic nici capul. Nu mă interesează. Totuşi, câteva cuvinte incoerente ajung până la mine.

— O câmpie! O câmpie! Copaci verzi! O tavernă la umbra lor! Repede! Repede! Vinars, gin, apă cu o guinee picătura! Voi plăti! Am aur! Am aur!

Bietul om care bate câmpii! Pe tot aurul din bancă n-ar primi nici măcar un strop de apă acum.

Matelotul Flaypol este cel care, în delir, strigă:

— Pământ! Pământ, acolo!

Acest cuvânt ar electrocuta şi un mort. Cu un efort dureros, mă ridic. Nu-i niciun pământ!

Flaypol se plimbă pe platformă şi râde. Cântă, face semne spre un ţărm imaginar. Fireşte, îl înşală percepţiile auzului, vederii, gustului, care au fost înlocuite de un fenomen pur cerebral.

Vorbeşte şi cu prietenii săi absenţi. Îi duce la taverna sa din Cardiff, la Armele lui George. Acolo, le oferă gin, whisky, apă – mai ales apă, apa care îi desfată! Iată-l păşind peste trupurile întinse pe plută, împiedicându-se la fiecare pas, cântând cu

vocea sa dogită. Pare beat mort. Sub impulsul nebuniei sale, nu mai suferă, iar setea îi este potolită. Ah, ce-aş vrea şi eu să am halucinaţii, ca el!

Nefericitul va sfârşi deci ca negrul Jynxtrop, aruncându-se în valuri?

Probabil că la asta s-au gândit Daoulas, Falsten şi şeful de echipaj, deoarece dacă Flaypol vrea să se omoare, ei nu-l vor lăsa să o facă „fără să profite şi ei”! De aceea, ei se ridică şi se ţin după el. Dacă Flaypol se va arunca în mare, se vor bate pentru el cu rechinii.

Nu va fi aşa. În timpul halucinaţiilor sale, Flaypol a atins cel mai înalt grad de beţie, ca şi cum ar fi fost ameţit de băuturile ce i se ofereau în delirul său. Apoi, prăbuşindu-se pe plută, adoarme adânc.

Capitolul LII
25 ianuarie

Noaptea dintre 24 şi 25 ianuarie a fost ceţoasă. Nu ştiu ca urmare a cărui fenomen, dar s-a dovedit una dintre cele mai călduroase cu putinţă. Ceaţa este sufocantă.

Poţi crede că o scânteie ar ajunge ca să declanşezi un incendiu, de parcă ne înconjoară o substanţă explozivă. Pluta nu doar că stă pe loc, dar nici măcar nu se mai clatină, nu mai trădează nici cea mai mică mişcare. Mă întreb chiar dacă mai pluteşte.

În timpul acestei nopţi, încerc să număr câţi suntem la bord. Mi se pare că mai suntem unsprezece, dar nu-mi pot aduna gândurile ca să fac un calcul corect. Când găsesc zece, când doisprezece.

Ar trebui să fim unsprezece, de când a murit Jynxtrop. Mâine nu vor fi decât zece, deoarece eu voi pieri.

Într-adevăr, simt că am ajuns la capătul puterilor. Îmi amintesc întreaga mea viaţă. Îmi revăd ţara, prietenii, familia. Mi-e dat să le văd pentru ultima dată, în vis!

Spre dimineaţă mă trezesc din somn, dacă se poate numi aşa această aţipire maladivă, în care căzusem. Să mă ierte

Dumnezeu, dar mă gândesc foarte serios să o termin cu viaţa. Această idee devine una fixă. Găsesc chiar un adevărat farmec în a-mi spune că toate necazurile mele se vor termina atunci când voi hotărî eu.

Îi spun decizia mea lui Robert Kurtis. Îi vorbesc foarte liniştit. Căpitanul se mulţumeşte să-mi facă un gest afirmativ din cap.

— Eu nu mă voi sinucide, îmi zice el apoi. Ar însemna să-mi abandonez postul. Dacă nu voi pieri înaintea tovarăşilor mei, voi rămâne ultimul pe această plută!

Ceaţa persistă. Plutim prin aerul cenuşiu. Nu vedem nici măcar suprafaţa apei. Aburii se ridică din ocean ca nişte nori groşi, dar simţim că deasupra noastră străluceşte un soare fierbinte, care, în curând, va îndepărta aceşti vapori.

Pe la ora şapte, mi se pare că aud strigătele păsărilor pe deasupra capului meu. Robert Kurtis, stând în picioare, le ascultă foarte atent. Se repetă de trei ori.

A treia oară mă apropii de el şi îl aud pe căpitan abia murmurând:

— Păsări!… Atunci… pământul este aproape!…

Oare Robert Kurtis tot mai crede că vom da de uscat? Eu, nu! Nu mai există continente şi insule! Globul pământesc nu este decât un sferoid lichid, ca în cea de-a doua sa epocă geologică de formare!

Aştept totuşi cu nerăbdare să se ridice ceaţa. Nu că aş crede că voi vedea vreun ţărm, însă mă obsedează gândul unei speranţe irealizabile, şi aş vrea să scap cât mai repede de el.

Doar pe la ora unsprezece, ceaţa începe să se ridice. În timp ce aburii deşi staţionează încă deasupra valurilor, prin găurile lor văd azurul cerului.

Razele strălucitoare trec prin norii de ceaţă, ca nişte săgeţi de metal înroşite în foc până ce se albesc. Dar condensarea vaporilor se realizează în straturile înalte ale atmosferei şi nu pot observa nimic înaintea noastră, la orizont.

Timp de o jumătate de ceas, aburii ce ne înconjoară se risipesc destul de lent, deoarece vântul lipseşte cu desăvârşire.

Robert Kurtis, stând la bordul platformei, caută să distingă ceva prin opaca perdea de vapori.

În sfârşit, soarele fierbinte mătură acum suprafaţa oceanului, iar ceaţa se retrage dinaintea sa, în timp ce orizontul observabil se extinde.

Iar acest orizont a rămas neschimbat de şase săptămâni. Linia sa este continuă şi circulară, despărţind apa de cer!

După ce s-a uitat în jurul său, Robert Kurtis nu scoate niciun cuvânt. Îl deplâng, fiindcă, dintre noi toţi, doar el nu are dreptul de a-şi lua viaţa atunci când vrea.

În ce mă priveşte, voi pieri mâine, iar dacă moartea nu mă va lovi, voi păşi eu către ea. Cât despre tovarăşii mei, nu ştiu dacă ei mai trăiesc, dar mi se pare că nu i-am mai văzut de multe zile.

S-a făcut noapte. Nu pot dormi deloc. Pe la ora două, setea mi-a provocat asemenea dureri, că a trebuit să ţip. Oare înainte de a pieri nu voi avea suprema voluptate de a-mi stinge focul ce-mi arde pieptul?

Ba da! îmi voi bea propriul sânge, dacă-mi lipseşte cel al altora. Nu-mi va folosi la nimic, ştiu asta, dar măcar îmi voi potoli setea cumplită…

De îndată ce acest gând mi-a trecut prin minte, trec la executarea sa. Îmi desfac briceagul. Îmi dezgolesc braţul. Cu un gest rapid, îmi tai o venă.

De abia curge câte o picătură de sânge! Nu mai am în mine nici această sursă de viaţă? Sângele mi s-a închegat, după ce mi-a potolit o clipă setea cumplită. Nu mai are forţa să curgă!

Greu mai vine ziua de mâine!

Odată cu lumina zorilor, o ceaţă groasă se îngrămădeşte în jurul plutei. E fierbinte, ca aburii ce ies dintr-o oală pusă pe foc!

Astăzi este ultima mea zi…

Înainte de a pieri, aş vrea să-i strâng mâna unui prieten. Robert Kurtis este aici, lângă mine. Mă târăsc până la el şi îi strâng mâna. Mă înţelege, ştie că este un gest de adio şi încearcă, parcă, pentru ultima oară, să mă oprească, dar în zadar!

Aş vrea să-i mai văd şi pe domnii Letourneur, pe domnişoara Herbey… Dar nu îndrăznesc! Fata mi-ar citi în ochi hotărârea luată… Mi-ar vorbi de Dumnezeu, de viaţa cealaltă, pe care trebuie să o aştept! Să o aştept, dar nu mai am curaj… Să mă ierte Dumnezeu!

Mă întorc în partea de dinapoi a plutei. După eforturi îndelungate, reuşesc să mă ridic, ţinându-mă de catarg. Parcurg din priviri, pentru ultima dată, această mare nemiloasă şi orizontul imobil. Dacă aş vedea vreun ţărm, vreo pânză pe

deasupra valurilor, aş bănui că este o iluzie. Oricum, oceanul se dovedeşte pustiu…

S-a făcut ora zece, dimineaţa. Este momentul ca totul să se termine. Chinurile foametei, arsurile setei mă tortureazǎ iar. Instinctul de conservare s-a stins în mine. Peste câteva clipe, chinurile mi se vor sfârşi!… Domnul să aibă milă de mine!

În clipa aceea se aude un glas. Este al lui Daoulas.

Dulgherul se află lângă Robert Kurtis.

— Căpitane, îi zice el, vom trage la sorţi.

În clipa în care sunt gata să mă arunc în mare, mă opresc. De ce? Nu ştiu nici eu, dar mă întorc în partea de dinapoi a plutei.

Capitolul LIII

26 ianuarie

Propunerea a f°st făcută. Au auzit-o toţi şi au înţeles-o. De câteva zile devenise o idee fixă, pe care nimeni nu îndrăznea să o formuleze.

Vom trage la sorţi.

Din cel ales de sorti, fiecare va avea câte o bucată.

Ei bine, fie! Dacă soarta mă va alege pe mine, nu mă voi plânge.

Mi se pare că ar trebui exceptată domnişoara Herbey. Andre Letourneur a propus asta. Însă mateloţii murmură furioşi. Suntem unsprezece la bord, deci fiecare are zece şanse de partea sa şi una împotrivă, ori excepţia propusă ar schimba raportul. Domnişoara Herbey se va supune sorţii, ca şi noi.

S-a făcut zece şi jumătate dimineaţa. Şeful de echipaj, pe care propunerea lui Daoulas l-a trezit la viaţă, insistă ca tragerea să se facă imediat. Are dreptate.

De fapt, niciunul dintre noi nu ţine la viaţa sa. Cel care va fi desemnat va pieri doar cu câteva zile, poate câteva ore, mai devreme ca restul. Se ştie că nu ne temem de moarte. Nu mai putem suporta însă cumplita foamete încă o zi sau două, nici setea arzătoare.

Nu pot spune cum s-au găsit toate numele noastre într-o pălărie. Doar Falsten le putea scrie pe foiţe smulse din carnetul său.

Cele unsprezece nume se află acolo. Am convenit ca ultimul

care rămâne în pălărie să fie victima.

Cine va trage? Ezităm.

— Eu! spune unul dintre noi.

Mă întorc şi-l recunosc pe domnul Letourneur.

Stă acolo, în picioare, livid la chip, cu mâna întinsă, cu părul alb căzându-i peste obrajii supţi, îngrozitor de calm.

Nefericit tată! Te înţeleg! Ştiu de ce vrei să strigi tu numele acelea. Devotamentul tău paternal va merge până într-acolo?

— Puteţi trage, spune şeful de echipaj.

Domnul Letourneur îşi bagă mâna în pălărie. Ia un bilet, îl despătureşte şi pronunţă numele scris pe hârtie, apoi i-l dă omului aceluia.

Primul nume tras este al lui Burke. El strigă de bucurie!

Al doilea este al lui Flaypol.

Al treilea, al şefului de echipaj.

Al patrulea, al lui Falsten.

Al cincilea, al lui Robert Kurtis.

Al şaselea, al lui Sandon.

Au fost strigate mai mult de jumătate dintre nume.

Al meu n-a ieşit. Caut să-mi calculez şansele rămase: patru bune, una rea.

De când a strigat Burke, nimeni n-a mai scos o vorbă.

Domnul Letourneur îşi continuă sinistrul serviciu.

Al şaptelea nume este al domnişoarei Herbey, dar fata nici măcar nu tresare.

Al optulea este al meu. Da, al meu!

Al nouălea nume:

— Letourneur!

— Care dintre ei? întreabă şeful de echipaj.

— Andre! răspunde domnul Letourneur.

Se aude un ţipăt şi Andre leşină.

— Hai, continuaţi! strigă dulgherul Daoulas, al cărui nume nu s-a auzit încă.

În pălărie mai sunt doar două nume.

Daoulas se uită la rivalul său ca la o victimă pe care este gata să o devoreze. Domnul Letourneur aproape că zâmbeşte.

Îşi bagă mâna în pălărie şi trage penultimul bilet. Îl desface fără grabă. Cu vocea sa slăbită, dar cu o fermitate pe care n-aş fi aşteptat-o vreodată de la acest om, pronunţă numele respectiv:

— Daoulas!

Dulgherul a scăpat. Un urlet îi iese din piept.

Apoi, domnul Letourneur ia ultimul bilet şi, fără să-l desfacă, îl rupe.

Dar o bucăţică din hârtia ruptă zboară într-un colţ al plutei. Mă târăsc până acolo şi citesc pe aceasta: Şi…

Domnul Letourneur se repede la mine, îmi smulge violent bucăţica de hârtie, o rupe între degete, apoi, uitându-se încruntat, o aruncă în mare…

Capitolul LIV

Urmare din 26 ianuarie

Am înţeles bine. Tatăl se sacrifica pentru fiul său. Nu avea decât o viaţă să-i ofere şi o dădea pe a sa. Însă înfometaţii nu mai vor să aştepte. Chinurile stomacului li se înteţesc în prezenţa victimei. Domnul Letourneur nu mai este un om pentru ei. Nu spun încă nimic, dar îşi arată dinţii gata să muşte, ca ai unor carnivori, precum colţii unor fiare sălbatice. Vor să se arunce pe victima lor şi s-o mănânce de vie?

Dar chiar în acea clipă, un strigăt se adresează restului de umanitate rămas în ei. Credeţi, oare, că strigătul are efect? Da! O vorbă îi opreşte în clipa în care vor să se arunce pe domnul Letourneur. Şeful de echipaj este gata să facă pe călăul. Daoulas are toporul în mână. Încremesc însă deodată.

Domnişoara Herbey înaintează sau, mai degrabă, se târăşte spre ei.

— Prieteni, vreţi să mai aşteptaţi o zi? îi întreabă ea. Doar o zi! Dacă mâine nu vom zări pământ, dacă nu vom întâlni nicio navă, bietul nostru tovarăş va deveni prada voastră…

Inima-mi tresare la cuvintele ei. Mi se pare că fata a vorbit ca un profet. Cerul o inspiră, oare, pe această nobilă creatură?

Îmi recapăt speranţa. Oare domnişoara Herbey a întrevăzut uscatul şi corabia într-o viziune supranaturală, pe care i-a dat-o Dumnezeu? Da! Mai trebuie să aşteptăm o zi! Ce mai înseamnă o zi, după cât am suferit până acum?

Robert Kurtis este de aceeaşi părere. Ne alăturăm domnişoarei Herbey. Falsten ne dă dreptate. Îi rugăm pe tovarăşii noştri, pe şeful de echipaj, pe Daoulas, pe ceilalţi…

Mateloţii se opresc. Niciunul nu murmură.

Şeful de echipaj aruncă toporul din mână şi zice, cu glas slab:

— Pe mâine, în zori!

Aceste vorbe spun tot. Dacă mâine nu vom vedea nici pământ, nici corabie, se va desfăşura oribilul sacrificiu.

Acum, fiecare se întoarce la locul său şi se chinuie să-şi stăpânească durerile. Mateloţii se ascund sub pânze. Nici măcar nu se mai uită la ocean. Ce mai contează? Mâine vor mânca!

În vremea asta, Andre Letourneur şi-a revenit. Mai întâi, s-a uitat la tatăl său. Apoi îi numără pe cei de pe plută… Nu lipseşte niciunul.

Cine a avut ghinion? Atunci când tânărul şi-a pierdut cunoştinţa, nu se mai găseau decât două nume în pălărie, cel al dulgherului şi cel al tatălui său! Dar domnul Letourneur şi Daoulas sunt amândoi în fata lui!

Domnişoara Herbey se apropie de el şi îi spune doar că tragerea la sorti încă nu s-a încheiat.

Andre Letourneur nu vrea să afle mai mult. Îl prinde de mână pe tatăl său. Domnul Letourneur este calm, aproape că zâmbeşte. Nu vede şi nu înţelege altceva decât că fiul său a scăpat. Cei doi, atât de strânşi legaţi unul de altul, se duc să se aşeze în partea de dinapoi a plutei, unde discută împreună, în şoaptă.

Totuşi, nu mi-am revenit încă din prima impresie pe care mi-a lăsat-o intervenţia fetei. Cred în ajutorul Providenţei.

Nu ştiu cât de mult mi s-a înrădăcinat în minte această idee. Aş îndrăzni să afirm că vom ajunge la capătul suferinţelor noastre şi că vom da de uscat sau de o navă, la câteva mile de noi, în direcţia vântului.

Să nu vă mire această tendintă. Creierul meu este atât de sleit, încât himerele se preschimbă în realitate.

Le spun de presimţirile mele domnilor Letourneur. Andre este la fel de încrezător ca şi mine. Bietul copil! Dacă ar şti ce va fi mâine!

Tatăl mă ascultă cu gravitate şi mă încurajează să sper. Crede cu tărie – cel puţin aşa spune – că Domnul îi va cruţa pe supravieţuitorii Cancelarului şi îl mângâie pe fiul său, crezând că o face pentru ultima dată.

Mai târziu, când rămân numai eu cu el, domnul Letourneur îmi spune la ureche:

— Aveţi grijă de nefericitul meu băiat. Să nu afle niciodată că…

Nu-şi poate încheia fraza, deoarece îi dau lacrimile.

Eu încă sper…

De aceea, mă uit la orizont neîncetat, îl parcurg de jur împrejur. Este pustiu, dar asta nu mă îngrijorează. Până mâine, vom vedea o pânză sau un ţărm!

Ca şi mine, Robert Kurtis priveşte oceanul. La fel, domnişoara Herbey, Falsten, şeful de echipaj nu fac altceva decât să scruteze marea.

Însă vine noaptea. Sunt convins că se va ivi un vas, iar când această obscuritate profundă va dispărea, în zori, îl vom vedea!

Capitolul LV
27 ianuarie

Nu pot dormi. Ascult orice zgomot, clipocitul valurilor, murmurul mării. Observ că nu se află niciun rechin în jurul plutei. Iată deci o prevestire bună.

Luna s-a ridicat la ora douăsprezece şi patruzeci şi şase de minute noaptea, arătându-şi jumătatea de disc, potrivit cuadraturii, dar lumina insuficientă nu-mi permite să observ marea pe distanţă mai lungă. De câte ori n-am crezut că disting o pânză la câteva lungimi de cablu de noi!

Dar vine dimineaţa… Soarele se ridică pe o mare pustie!

Cumplita clipă se apropie. Toate speranţele din ajun mi se topesc treptat. Nu se vede nicio navă. Nici vreun ţărm.

Revin la realitate şi îmi amintesc! A venit clipa înfiorătoarei execuţii!

Nu mai îndrăznesc să mă uit la victimă… Când ochii săi resemnaţi se fixează asupra-mi, îi cobor pe ai mei.

Pieptul mi-e cuprins de groază. Capul mi se învârteşte de parcă sunt beat.

Este şase dimineaţa. Nu mai cred în ajutorul Providenţei. Inima îmi bate cu peste o sută de pulsaţii pe minut. Simt pe tot trupul o sudoare de spaimă.

Şeful de echipaj şi Robert Kurtis, în picioare, sprijiniţi de catarg, se uită neîncetat pe mare. Şeful de echipaj arată cumplit. Nu grăbeşte ora execuţiei, dar nici n-o va întârzia. Nu pot ghici ce este în mintea căpitanului. Chipul îi este livid, doar

privirea o are încă vie.

Mateloţii se târăsc pe platformă. Devorează deja victima cu ochii lor arzători.

Nu pot sta locului. Mă târăsc până în partea din faţă a plutei. Şeful de echipaj rămâne în picioare, privind marea.

— În sfârşit! strigă el.

Vorbele sale mă fac să sar în picioare.

Şeful de echipaj, Daoulas, Flaypol, Burke, Sandon pornesc spre partea din spate a plutei. Dulgherul strânge bine în mână toporul. Domnişoara Herbey ţipă.

Deodată se ridică Andre.

— Tata? întreabă el cu un glas sufocat de emoţie.

— Soarta m-a desemnat pe mine, spune domnul Letourneur. Andre îl strânge în braţe pe tatăl său.

— Niciodată! urlă el. Mai bine mă omorâţi pe mine! Hai, omorâti-mă! Eu am aruncat în mare cadavrul lui Hobbart. Pe mine trebuie să mă ucideţi!

Bietul tânăr!

Cuvintele sale îl înfurie mai tare pe călău. Daoulas se duce la el şi îl smulge pe domnul Letourneur din braţele tânărului, spunând:

— Ajunge cu mofturile!

Andre este îmbrâncit şi cade pe spate, iar doi mateloţi îl imobilizează acolo.

Burke şi Flaypol pun mâna pe victima lor şi o târăsc în partea dinainte a plutei.

Această scenă cumplită se petrece mai rapid decât o descriu eu. Groaza m-a încremenit. Aş vrea să mă arunc între domnul Letourneur şi călăii săi, dar nu pot!

În clipa aceea, domnul Letourneur stă în picioare. I-a împins pe mateloţii ce i-au smuls o parte din haine. Umerii îi sunt goi.

— O clipă, zice el pe un ton ce dovedeşte o energie neîmblânzită, doar un moment! N-am intenţia să vă fur raţiile. Dar sper că n-o să mă devoraţi tot azi, cred!

Mateloţii se opresc. Se uită, ascultă, sunt uimiţi. Domnul Letourneur continuă:

— Sunteţi zece! Oare nu vă ajung braţele mele? Tăiaţi-le, mâncaţi-le, şi mâine veţi devora restul.

— Are dreptate! strigă cu un glas cumplit dulgherul Daoulas.

Şi, iute ca fulgerul, îşi ridică toporul.

Robert Kurtis nu s-a putut uita mai departe. Nici eu. Masacrul acesta nu va avea loc, cât vom trăi noi. Căpitanul se aruncă în mijlocul mateloţilor, ca să smulgă victima din puterea lor.

M-am repezit şi eu în grămada aceea. Dar, ajungând în partea dinainte a plutei, am fost împins violent de unul dintre marinari şi am căzut în apă…

închid gura. Voi pieri sufocat!… Dar axfisierea se dovedeşte mai tare ca voinţa mea şi simt forţat să-mi deschid gura, în care năvăleşte apa!

Dumnezeule mare! Apa aceasta e dulce!

Capitolul LVI

Continuare din 27 ianuarie

Am băut şi iar am băut. Renăşteam. Prindeam puteri!

Revin la viaţă! Nu mai vreau să mor!

Urlu. Mă aud toţi ceilalţi. Robert Kurtis se apleacă spre mine, îmi aruncă o frânghie, pe care o prind cu o mână. Mă ridic şi ajung pe plută.

— Apa e dulce! strig eu.

— Apa e dulce? se miră Robert Kurtis. Am dat de uscat!

La tanc! încă nu s-a comis crima. Victima n-a fost lovită mortal!

Robert Kurtis şi Andre se luptaseră cu aceşti canibali şi, în clipa în care erau ei înşişi în pericol să fie omorâţi, mi-au auzit strigătul! Lupta se opreşte. Repet aceste cuvinte:

— Apa e dulce!

Mă aplec peste marginea plutei şi beau cu nesaţ lichidul dătător de viată!

Domnişoara Herbey este prima care-mi urmează exemplul. Robert Kurtis, Falsen şi ceilalţi se reped către acest izvor al vieţii. Fiarele feroce din urmă cu o clipă ridică braţele spre cer, drept mulţumire. Toţi îngenunchează la marginea plutei şi se apleacă spre a sorbi cu încântare minunata apă dulce. Exaltarea i-a succedat furiei!

Andre şi tatăl său sunt ultimii care ne imită.

— Dar unde ne aflăm? strig eu.

— La mai puţin de douăzeci de mile de uscat, îmi răspunde Robert Kurtis.

Mă uit la el. Căpitanul a înnebunit? Nu se vede niciun ţărm, iar pluta se află tot în centrul unui cerc lichid.

Însă apa e dulce! De când, oare? Ce mai contează? Simţurile nu ne-au înşelat şi ne-am potolit setea.

— Da, pământ nu se vede, dar este acolo, spune căpitanul, întinzând mâna spre vest.

— Ce pământ? întreabă şeful de echipaj.

— Al Americii, acolo unde curge Amazonul, singurul fluviu ce are un debit atât de mare, încât să poată desăra oceanul la o distanţă de douăzeci de mile de ţărm!

Capitolul LVII

Urmare din 27 ianuarie

Evident că Robert Kurtis are dreptate. Gura de vărsare a Amazonului, cu un debit de două sute patruzeci de mii de metri cubi pe oră (adică de trei mii de ori debitul Senei), este singurul loc din Atlantic unde am fi putut găsi apă dulce. Pământul era aproape de noi! îl simţeam! Vântul ne duce spre el!

În clipa aceea, vocea domnişoarei Herbey se înalţă spre cer, iar noi ne unim rugile cu ale ei.

Andre Letourneur este în braţele tatălui său, în partea de dinapoi a plutei, în timp ce în cea de dinainte stăm noi toţi, uitându-ne către vest.

După un ceas, Robert Kurtis strigă:

— Pământ!

Jurnalul în care am consemnat aceste notiţe zilnice s-a terminat. Salvarea noastră a durat câteva ceasuri, pe care le voi relata în câteva cuvinte.

Pe la unsprezece dimineaţa, pluta a întâlnit capul Magouri de pe Insula Marajo. Nişte pescari miloşi ne-au primit şi ne-au oferit mâncare, astfel că ne-am înzdrăvenit, după care ne-au condus la Para, unde am primit cele mai bune îngrijiri.

Pluta a ajuns la 0°12' latitudine nordică. A coborât deci cel puţin cincisprezece grade în sud-vest din ziua în care ne-am părăsit nava. Spun „cel puţin” deoarece este evident că am ajuns şi mai la sud.

Dacă până la urmă am nimerit la gura de vărsare a Amazonului, acest fapt s-a datorat Gulf Stream-ului, care ne-a

dus pluta. Fără acest noroc, am fi pierit.

Dintre cei treizeci şi doi îmbarcaţi în Charleston, adică nouă pasageri şi douăzeci şi trei de marinari, n-au rămas decât cinci pasageri şi şase marinari – unsprezezece, cu toţii.

Suntem singurii supravieţuitori ai Cancelarului.

Procesul verbal de salvare a fost întocmit de autorităţile braziliene.

L-au semnat: Domnişoara Herbey, J.-R. Kazallon, Letourneur tatăl, Andre Letourneur, Falsten, şeful de echipaj, Daoulas, Burke, Flaypol, Sandon şi – ultimul – Robert Kurtis, căpitanul.

Trebuie să adaug că, la Para, ni s-au oferit aproape imediat mijloace de repatriere. O navă ne-a condus la Cayenne, de unde puteam folosi linia de transatlantice franceze Aspinwal, al cărei steamer, Viile de Saint Nazaire, ne va duce în Europa.

Acum, după toate încercările prin care trecusem împreună, după atâtea primejdii din care scăpasem ca prin minune, ca să spun aşa, nu era normal să ne lege o prietenie indistructibilă pe noi toţi, pasagerii de pe Cancelar?

Oricum am fi fost, în orice împrejurări, nu vom uita niciodată prin ce am trecut împreună. Robert Kurtis este şi va fi mereu prietenul celor ce i-au fost tovarăşi în atâtea momente grele.

Domnişoara Herbey voia să se retragă din viaţa publică şi să-şi dedice existenţa îngrijirii celor suferinzi.

— Dar fiul meu nu este unul dintre bolnavi? a întrebat-o domnul Letourneur.

Aşa că domnişoara Herbey are acum un tată, în persoana domnului Letourneur, şi un frate, în fiul acestuia, Andre. Spun frate, dar peste puţină vreme, în noua ei familie, această fată curajoasă îşi va găsi întreaga fericire pe care o merită şi pe care i-o urez din toată inima!